

342.8044

๑385๓

ธ.๒

การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนกลุ่ม
การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

งานวิจัย

ของ

วัชรภรณ์ ศรีสง่า

18 ก.พ. 2546

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชาปถ 692 ภาคนิพนธ์ระดับสูงและปถ 693

การวิจัยทางการประถมศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตุลาคม 2545

การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน
กลุ่มงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

บทคัดย่อ
ของ
วัชรภรณ์ ศรีสง่า

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชา ปถ 692 ภาคนิพนธ์ระดับสูง และ ปถ 693
การวิจัยทางการประถมศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกกการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตุลาคม 2545

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อสร้าง และหาประสิทธิภาพของสื่อแบบเรียนเล่มเล็ก
เชิงวรรณกรรม เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยีด้านงานบ้าน ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการจัดบ้านและบริเวณบ้าน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545
โรงเรียนสุเหร่าใหม่ สำนักงานเขตสวนหลวง สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่าง
ง่าย จำนวน 30 คน ใช้เวลาทดลอง 30 คาบ คาบละ 20 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ประกอบด้วยแผนการสอนโดยใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม แบบทดสอบท้ายเล่มแบบเรียน
เล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เล่มที่ 1 – 5 แบบบันทึกการให้คะแนนการปฏิบัติงาน และตรวจผลงาน
สำเร็จ โดยใช้เกณฑ์การทดสอบหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1 E_2 (80/80)

ผลการศึกษาพบว่า แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนกลุ่ม
การงานอาชีพและเทคโนโลยีด้านงานบ้าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการจัดบ้านและบริเวณ
บ้าน ทั้ง 5 เล่ม มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ E_1 E_2 (80/80) สามารถนำไปใช้ประกอบ
การเรียนการสอนได้

THE CONSTRUCTION OF A LITERARY MINITEXT FOR INSTRUCTION MEDIA
A LESSON IN WORK AND TECHNOLOGY FOR PRATHOMSUKSA 6

AN ABSTRACT
BY
WATCHARAPRON SRISANGA

Presented in partial fulfillment of the requirements
For the Master of Education degree in Elementary Education
October 2012

The objectives of this study were to construct and determine the efficiency of A literary minitext for instruction media, a lesson in work technology for prathomsuksa 6 level on Interior and Landscape Decoration

The sampled group was prathomsuksa 6 students in second semester of the academic year 2002 suraomai school, suanluang District, Bangkok Metropolitan. The Total 30 sampled students were selected by applying a simple random sampling technique. The time used for experiment was 30 class periods. 20 minutes each. The used instrument comprised of the teaching plan with a literary minitext, a test attached the literary minitext 1 – 5, and a practicing and checking score record. Then they were used to determine the efficiency according to the criteria E1 / E2 (80/80)

The resultant findings revealed that: the total 5 literary minitexts for instruction media on a lesson in work and technology of home job for prathomsuksa 6 level on Interior and Landscape Decoration. According to the criteria E1/E2 (80/80), They were then brought to be usefully instructed.

คณะกรรมการควบคุมงานวิจัย ได้พิจารณางานวิจัยฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

no.

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สนั่น มีขันหมาก)

កម្រិត ខាងលើ

.....การ

(อาจารย์พัฒนา ทองภักดี)

ประกาศคุณประการ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาในการให้ความช่วยเหลือแนะนำ และให้คำปรึกษาเป็นอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนั่น มีชั้นหมาก ประธานกรรมการ และอาจารย์ทัศนาก ทอภักดี กรรมการผู้ควบคุมงานวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตา กรุณา และเสียสละเวลาอันมีค่าของท่าน ซึ่งส่งผลให้งานวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ศรีประเสริฐ ศรีนิล ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนสุเหร่าใหม่ อาจารย์นพพร เหมะ อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนวัดภาษี และอาจารย์เนตรนภิส พัฒนเจริญ อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้ความกรุณาให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่อง และให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณอาจารย์สมโภชน์ โพธิ์อยู่ อาจารย์ดนตรี มุนีปภา และคุณพล เกษมพิณ ที่กรุณาให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

คุณงามความดีและประโยชน์ของงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดามารดา รวมทั้งอาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนในการวางรากฐานการศึกษาแก่ผู้วิจัย

วัชรภรณ์ ศรีสง่า

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี.....	5
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม.....	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม.....	24
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	26
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	26
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	38
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	38
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	39
อภิปรายผล.....	39
ข้อเสนอแนะ.....	40
บรรณานุกรม.....	42
ภาคผนวก.....	46

ภาคผนวก ก

ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบท้ายเล่ม.....48

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบท้ายเล่ม.....49

ภาคผนวก ข

แผนการสอน.....51

แบบทดสอบท้ายเล่มแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม.....62

เกณฑ์การให้คะแนนภาคปฏิบัติ.....72

ภาคผนวก ค

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม.....75

บทคัดย่อ

ประวัติย่อผู้วิจัย

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1	คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่สามารถผ่าน.....33
	เกณฑ์การทำแบบฝึกหัดท้ายเล่มแบบเรียน
	จำแนกเป็นรายเล่ม
2	ค่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่สามารถผ่าน.....35
	การทำกิจกรรมภาคปฏิบัติ
3	ค่าประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
	แขนงงานบ้านตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80.....37
4	ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r)
	ของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เล่มที่ 1 – 5.....48
5	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบท้ายเล่มแบบเรียน
	เล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เล่มที่ 1 – 5.....49

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกัน แก้ปัญหา และเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กอปรกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและเทคโนโลยี ก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของบุคคล ทำให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี และมีความสุข (กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 1)

หลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เป็นกลุ่มประสบการณ์ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ค่านิยม และมีนิสัยรักการทำงาน เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ มีความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ รู้จักพึ่งตนเอง และมุ่งมั่นในการทำงาน ซึ่งให้ได้ผลสำเร็จตามจุดประสงค์ และแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ และสามารถนำความรู้จากการเรียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้ตามควรแก่วัย และความสามารถ (สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. 2539 : 3) แต่การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ พบว่า ครูมักจะนำเอาวิธีสอนแบบบรรยายมาใช้สอนตลอดชั่วโมง ไม่ค่อยมีการสอนแบบสาธิต แบบอภิปราย ทดลองปฏิบัติจริงมากนัก และครูส่วนใหญ่จะไม่นิยมใช้อุปกรณ์การสอน ชอบสอนแบบว่ายนํ้าบนกระดาน คือ สอนตามคำบอกของครู (กรมวิชาการ. 2532 : 71 - 72) อีกทั้งพบว่า ครูไม่สามารถสอนได้ครบเนื้อหา เนื่องจากหลักสูตรอธิบายกิจกรรมไว้มั่วชัดเจน ครูไม่สามารถทำตามได้บางเนื้อหา ไม่แนะนำกิจกรรมเป็นแนวทางให้ครูเลขาความรู้อื่นพื้นฐานเรื่องการทำงานอาชีพ ขาดความสนใจที่จะศึกษา และเฝ้าหาความรู้เพิ่มเติมในด้านพื้นฐาน เรื่องการทำงานและอาชีพขาดสื่อการเรียนการสอนและครูส่วนใหญ่ไม่สามารถผลิตสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพได้ด้วยตนเอง ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงไม่สามารถจูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ (ทัศน โสทิพฤติพงศ์. 2535 : 2)

ปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้น นวพร เหมะ (2541 : 1) ได้สรุปประเด็นปัญหาสำคัญไว้ 3 ประการ คือ 1 ปัญหาเกิดจากหลักสูตร 2. ปัญหาเกิดจากบุคลากรหรือครูผู้สอนได้แก่ การขาดครู ขาดความรู้ ขาดเทคนิคการสอนที่ดี ปัญหานี้ทางกระทรวงศึกษาธิการและ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต่าง ๆ ก็พยายามจัดการอบรมจัดการสัมมนา เพื่อพัฒนาตัวครูผู้สอนอยู่อย่างสม่ำเสมอ 3 ปัญหาที่เกิดจากสื่อและอุปกรณ์การสอนในการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ซึ่งเป็นวิชาที่เน้นการปฏิบัติจึงต้องอาศัยปัจจัยพื้นฐาน คือ สื่อการเรียนการสอน เช่น สื่อประเภทวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ รวมถึงสื่อพื้นฐาน คือ สื่อประเภทหนังสือ หนังสือคู่มือครู ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า สื่อการเรียนการสอนนับเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอนจึงจำเป็นมาก ซึ่งในปัจจุบันมีผู้ผลิตและนำมาใช้มากขึ้น ผู้สอนจำเป็นต้องพยายามหาแนวทางที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีทักษะสามารถปฏิบัติได้จริง เช่นในวิชางานบ้านที่มุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงการจัดบ้าน การทำความสะอาดบ้าน การจัดที่รับประทานอาหารมารยาทในการรับประทานอาหาร การเลือกเครื่องแต่งกาย และการเก็บรักษาเครื่องแต่งกาย แต่ในสภาพความเป็นจริงในขณะนี้กลับพบว่า ครอบครัวในปัจจุบันเกือบทุกครอบครัวไม่เห็นความสำคัญในการเรียนของกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ โดยเฉพาะงานบ้านไม่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักทำงานบ้านด้วยตนเอง พ่อแม่มักจะสงสารมีความเป็นห่วงนักเรียนมากเกินไป มักจะทำอะไรให้ทุกอย่างหรือไม่ก็จะมีพี่เลี้ยงคอยดูแลช่วยเหลือ ตั้งแต่จัดเตรียมอุปกรณ์ให้ แต่งกายให้ ป้อนข้าวให้ ทำให้เกิดปัญหาต่อเนื่องมาถึงการเรียนการสอนในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ (เนตรนภิส พัฒนเจริญ : 2544 : 2) นับว่าเป็นการจัดการศึกษาที่ผิดพลาดของประเทศไทย คือเน้นแต่เรื่องกระบวนการเรียนการสอนเน้นแต่สิ่งที่มีอยู่ในห้องเรียน ไม่ได้พิจารณาที่จะนำสื่อที่มีอยู่ในธรรมชาติมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน (รุ่ง แก้วแดง 2542 : 37)

สื่อทุกชนิดมีคุณอนันต์และมีโทษมหันต์การใช้สื่อการสอนจึงควรผ่านกระบวนการวิจัยวิเคราะห์คุณค่าก่อนนำไปใช้อย่างจริงจัง ดังที่นักวิจัยทำการทดลองสอน ถ้าครูผู้สอนได้ศึกษาพื้นฐานการใช้สื่อมาดี สื่อนั้นก็จะถูกนำมาใช้ในเชิงปฏิบัติไปในทางสร้างสรรค์ กล่าวคือ (สนั่น มีขันหมาก : 442 อ้างอิง : ศรีณ เฉยสวัสดิ์ 2543 : 2)

1. ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอด (Concept) อย่างชัดเจนโดยเฉพาะความคิดรวบยอดทางนามธรรม (Define Concept)
2. ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ และความสนใจในการเรียนรู้
3. ช่วยให้การเรียนรู้บทเรียน เป็นของง่ายขึ้น และมีความคงทน
4. สื่อจะเป็นศูนย์ความสนใจนำไปจัดกิจกรรมอย่างกว้างขวาง
5. สื่อสร้างค่านิยมในการเรียนรู้ ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ที่มีประโยชน์ต่อชีวิตจริง
6. สื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้มีชีวิตชีวาไม่น่าเบื่อหน่าย
7. สื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้สิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างมีเหตุผล รู้จักเปรียบเทียบเรียนรู้รูปแบบจากสื่อและสร้างสรรค์รูปแบบของตนเอง
8. สื่อช่วยประหยัดเวลาในการสอนและประหยัดค่าใช้จ่ายลงได้

9. สื่อจะช่วยแบ่งเบาภาระครูผู้สอนลงได้มาก

ดังนั้น สื่อการเรียนการสอนจึงเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอนจึงมีความจำเป็นมากขึ้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องพยายามหาแนวทางที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สื่อที่สามารถถ่ายทอดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพชนิดหนึ่งก็คือ แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม สร้างขึ้นเพื่อสนองการเรียนรู้ตามความคิดรวบยอด และจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ดังที่ หทัย ดันหยง (2532 - 41 - 42; อ้างอิง ศรีณ เฉยสวัสดิ์ 2543 : 3) กล่าวไว้ว่า เป็นสื่อการเรียนการสอนที่จับจุดเน้น และชี้นำความคิดรวบยอด และจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน สามารถพัฒนาความคิดรวบยอดตามช่วงความสนใจของเด็กประถมศึกษา ครูสามารถสร้างขึ้นใช้เอง และสามารถสนองความต้องการทางการเรียนการสอนได้ครอบคลุมทุกเนื้อหา ทั้งผลิตขึ้นใช้ได้ทันเหตุการณ์และสามารถจัดเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะกระตุ้นนักเรียนพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะสร้างหนังสือเล่มเล็กเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านงานบ้านชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นพื้นฐานทำให้นักเรียนมีประสบการณ์มีทักษะในการทำงานเป็นการปลูกฝังคุณลักษณะในเรื่องของความรู้ ความเข้าใจ มีความขยันหมั่นเพียรรับผิดชอบต่อหน้าที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ช่วยเหลือแบ่งเบาภาระของครอบครัวและผู้อื่นตามควรแก่วัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านงานบ้าน เรื่องการจัดตกแต่งบ้านและบริเวณบ้านชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยีด้านงานบ้านเรื่องการจัดตกแต่งบ้านและบริเวณบ้านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 เล่ม ที่มีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าใหม่ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 3 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 40 คน จำนวน 120 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าใหม่ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ใช้เวลา 10 คาบสอนสัปดาห์ละ 2 คาบ รวม 5 สัปดาห์

4. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

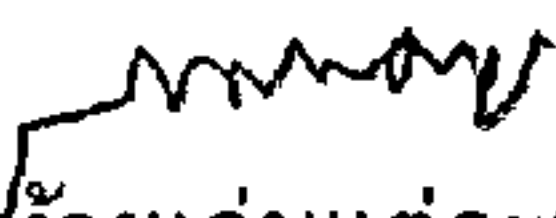
เนื้อหาที่นำมาทดลองในครั้งนี้เป็นเนื้อหากลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยเรื่อง การจัดตกแต่งบ้านและบริเวณบ้าน 5 เรื่อง ดังนี้

- 4.1 เรื่องการจัดตกแต่งห้องนอน
- 4.2 เรื่องการจัดตกแต่งห้องรับแขก
- 4.3 เรื่องการจัดตกแต่งห้องครัว
- 4.4 เรื่องการจัดตกแต่งห้องน้ำ - ห้องส้วม
- 4.5 เรื่องการจัดตกแต่งบริเวณบ้าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม หมายถึง หนังสือที่ผู้วิจัยแต่งขึ้นเองตามกระบวนการสร้างแบบเรียนเชิงวรรณกรรมของ หทัย ตันหยง โดยการวิเคราะห์ความคิดรวบยอด จุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา เรื่องการจัดตกแต่งบ้านและบริเวณบ้าน กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี แล้วนำมาคิดเค้าโครงเรื่อง วางโครงเรื่อง สร้างฉาก เหตุการณ์ กำหนดตัวละคร ผูกเรื่องให้มีแก่นสาระ แนวคิดข้อเท็จจริงที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีจิตสำนึกเชิง จริยธรรม โดยนำเสนอเนื้อหามีลักษณะโครงสร้างตามอรรถลักษณะ (Genre) เป็นกระบวนการบรรยายเชิงจินตนาการที่ชี้ให้เห็นปมปัญหา สาเหตุ แนวทางแก้ไข และคติสอนใจ เป็นเรื่องราวสั้น ๆ มีภาพประกอบสมบูรณ์ในแต่ละเล่ม ขนาดรูปเล่มเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส ความกว้างยาว ประมาณ 5 นิ้ว X 5 นิ้ว

2. ประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม หมายถึง ผลการประเมินตามเกณฑ์ที่ใช้ประเมินประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมินประสิทธิภาพไว้ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรมท้ายเล่มแต่ละเล่มของผู้เรียน โดยเฉลี่ยร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนการทํากิจกรรมภาคปฏิบัติของผู้เรียน หลังจากได้รับการสอนทั้ง 5 เล่ม โดยเฉลี่ยร้อยละ 80

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี

ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ได้ให้แนวทางในการพัฒนาผู้เรียน โดยกำหนดมาตรฐาน และ สาระการเรียนรู้กลุ่มวิชาการทำงานและอาชีพมาตรฐานการเรียนรู้แกนร่วม ไว้ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2544:26)

มาตรฐานด้านความรู้

มาตรฐานที่ 1 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ และงานธุรกิจ

มาตรฐานด้านทักษะ/กระบวนการ

มาตรฐานด้านทักษะ/กระบวนการ จากมาตรฐานที่ 2 ถึงมาตรฐานที่ 8 สรุปใจความสำคัญดังนี้ คือ มีทักษะในงานบ้าน งานช่าง งานประดิษฐ์ งานธุรกิจ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างมีจิตสำนึกในการทำงาน มีกระบวนการในการจัดการ สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาแสวงหาความรู้ในการทำงาน และมีทักษะในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้

มาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

มาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม จากมาตรฐานที่ 9 และมาตรฐานที่ 10 สรุปใจความสำคัญได้ดังนี้คือ มีความขยัน อดทน ประหยัด อดออม ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบเอื้อเฟื้อ เสียสละ มีวินัยในการทำงานรักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่องาน

สาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี ประกอบด้วย

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

สาระที่ 2 การอาชีพ

สาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี

สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ

สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ

(กรมวิชาการ. 2544:4)

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว เป็นสาระที่เกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวันทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน และสังคม ที่ว่าด้วยงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ และงานธุรกิจ

สาระที่ 2 การอาชีพ เป็นสาระที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีพสุจริต ทั้งงานอาชีพ ระดับกึ่งฝีมือ และช่างฝีมือ

สาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี เป็นสาระที่เกี่ยวกับธรรมชาติของเทคโนโลยี กระบวนการเทคโนโลยี และการใช้เทคโนโลยี

สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นสาระที่เกี่ยวกับหลักการ คุณค่า บทบาทและกระบวนการของเทคโนโลยีสารสนเทศ

สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ เป็นสาระที่เกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตและครอบครัวและการอาชีพ

มาตรฐานการเรียนรู้

(กรมวิชาการ. 2544:6 -16)

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะ มีคุณธรรม มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ในการทำงานเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ และงานธุรกิจ

มาตรฐาน ง 1.2 มีทักษะ กระบวนการทำงาน และการจัดการ การทำงานเป็นกลุ่ม การแสวงหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาในการทำงาน รักการทำงานและมีเจตคติที่ดีต่องาน

สาระที่ 2 การอาชีพ

มาตรฐาน ง 2.1 เข้าใจ มีทักษะ มีประสบการณ์ในงานอาชีพสุจริต มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพสุจริต

สาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี

มาตรฐาน ง 3.1 เข้าใจธรรมชาติและกระบวนการเทคโนโลยี ใช้ความรู้ ภูมิปัญญา จินตนาการและความคิดอย่างมีระบบในการออกแบบ สร้างสิ่งของ เครื่องใช้วิธีการเชิงกลยุทธ์ ตามกระบวนการเทคโนโลยี สามารถตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม โลกของงานและอาชีพ

สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ

มาตรฐาน ง 4.1 เข้าใจ เห็นคุณค่า และใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงานและอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีคุณธรรม

สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ

มาตรฐาน ง 5.1 ใช้เทคโนโลยีในการทำงาน การผลิต การออกแบบ การแก้ปัญหาการสร้างงาน การสร้างอาชีพสุจริต อย่างมีความเข้าใจมีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ และมีความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะ มีคุณธรรม มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ในการทำงานเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ และงานธุรกิจ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ป. 4 - 6

1. เข้าใจความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ หลักการ วิธีการขั้นตอน กระบวนการทำงาน การจัดการและสามารถทำงานตามขั้นตอน
2. เลือกใช้เก็บบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงาน
3. มีความคิดริเริ่มในการทำงาน
4. ทำงานด้วยความรับผิดชอบ
5. ใช้พลังงานทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี

มาตรฐาน ง 1.2 มีทักษะ กระบวนการทำงาน และการจัดการ การทำงานเป็นกลุ่ม การแสวงหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาในการทำงาน รักการทำงานและมีเจตคติที่ดีต่องาน

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ป. 4 - 6

1. สามารถวิเคราะห์งาน วางแผนการดำเนินงาน ปฏิบัติงานตามแผนและประเมินการดำเนินงาน
2. สามารถทำงานในฐานะผู้นำ / สมาชิกกลุ่มและสร้างสัมพันธภาพที่ดีในกลุ่ม
3. สามารถค้นคว้ารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานจากแหล่งความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ
4. สามารถวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุของปัญหา และแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสม
5. มีความตั้งใจเอาใจใส่และทำงานจนสำเร็จ พอใจและยอมรับการทำงาน ทำงานอย่างมีความสุขมีกิจนิสัยในการทำงานด้วยความประณีต รอบคอบ ปลอดภัยและสะอาด

สาระที่ 2 การอาชีพ

มาตรฐาน ง 2.1 เข้าใจ มีทักษะ มีประสบการณ์ในงานอาชีพสุจริต มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพสุจริต

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ป. 4 - 6

1. เข้าใจหลักการและมีทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานอาชีพ
5. เห็นแนวทางในการนำเทคโนโลยีมาพัฒนางานอาชีพสุจริต

สาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี

มาตรฐาน ง 3.1 เข้าใจธรรมชาติและกระบวนการเทคโนโลยี ใช้ความรู้ ภูมิปัญญา จินตนาการและความคิดอย่างมีระบบในการออกแบบ สร้างสิ่งของ เครื่องใช้วิธีการเชิงกลยุทธ์ ตามกระบวนการเทคโนโลยี สามารถตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม โลกของงานและอาชีพ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ป. 4 - 6

1. เข้าใจหลักการเบื้องต้นของการออกแบบ และการใช้เทคโนโลยี
2. เข้าใจธรรมชาติและกระบวนการเทคโนโลยี
3. เลือกเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงานโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
4. ออกแบบและสร้างสิ่งของเครื่องใช้อย่างถูกวิธี และปลอดภัย ทดสอบและปรับปรุงแก้ไขประเมินผล แลนำเสนอแนวคิด
5. เปรียบเทียบสิ่งของเครื่องใช้หรือวิธีการที่ได้จากเทคโนโลยีที่ใช้ในท้องถิ่นทั้งด้านคุณภาพความเหมาะสมการเป็นที่ยอมรับ ความคุ้มค่าต่อการใช้งานและเลือกใช้อย่างเหมาะสม ปลอดภัยและมีผลดีต่อสิ่งแวดล้อม
6. มีเจตคติที่ดีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน

สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ

มาตรฐาน ง 4.1 เข้าใจ เห็นคุณค่า และใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงานและอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีคุณธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ป. 4 - 6

1. เห็นความสำคัญของข้อมูลและแหล่งข้อมูล
2. รวบรวมข้อมูลที่สนใจได้ตรงตามวัตถุประสงค์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เชื่อถือได้
3. จัดเก็บรักษาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ
4. รู้จักชื่อและหน้าที่ของอุปกรณ์พื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
5. เข้าใจหลักการทำงานเบื้องต้นและประโยชน์ของคอมพิวเตอร์

6. เข้าใจขั้นตอนการใช้งานคอมพิวเตอร์
7. ใช้คอมพิวเตอร์ในการค้นหาข้อมูลและความรู้จากแหล่งข้อมูล
8. นำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสม
9. เข้าใจหลักการเบื้องต้นของการแก้ปัญหา
10. ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างชิ้นงานจากจินตนาการ หรืองานที่ทำในชีวิตประจำวัน

อย่างมีจิตสำนึก และมีความรับผิดชอบ

สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ

มาตรฐาน ง 5.1 ใช้เทคโนโลยีในการทำงาน การผลิต การออกแบบ การแก้ปัญหาการสร้างงาน การสร้างอาชีพสุจริต อย่างมีความเข้าใจมีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ และมีความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ป. 4 - 6

1. วางแผนเลือกและใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมกับงาน

การวัดผลและประเมินผล

เพื่อจะทราบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด จำเป็นต้องมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในอดีตที่ผ่านมา การวัดและประเมินผลส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการใช้ข้อสอบซึ่งไม่สามารถสนองเจตนารมณ์การเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนคิด ลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการหลากหลาย เพื่อสร้างองค์ความรู้ ดังนั้นผู้สอนต้องตระหนักว่าการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลเป็นกระบวนการเดียวกัน และจะต้องวางแผนไปพร้อม ๆ กัน (กรมวิชาการ, 2544:19- 22)

แนวทางการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้จะบรรลุผลตามเป้าหมายของการเเนกการสอนที่วางไว้ได้ ควรมีแนวทางดังต่อไปนี้

1. ต้องวัดและประเมินผลทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะและกระบวนการ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม รวมทั้งโอกาสในการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. วิธีการวัดและประเมินผลต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้
3. ต้องเก็บข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินผลตามความเป็นจริง และต้องประเมินผลภายใต้ข้อมูลที่มีอยู่
4. ผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องนำไปสู่การแปลผลและข้อสรุปที่สมเหตุสมผล
5. การวัดและประเมินผลต้องมีความเที่ยงตรงและเป็นธรรม ทั้งในด้านของวิธีการวัด โอกาสของการประเมิน

วัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผล

1. เพื่อวินิจฉัยความรู้ความสามารถ ทักษะและกระบวนการ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของผู้เรียน และเพื่อส่งเสริมผู้เรียนในพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะได้เต็มตามศักยภาพ
2. เพื่อใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับให้แก่ตัวผู้เรียนเองว่าบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้เพียงใด
3. เพื่อใช้ข้อมูลในการสรุปผลการเรียนรู้และเปรียบเทียบถึงระดับพัฒนาการของการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อกระบวนการเอนทรการสอน วิธีการวัดและประเมินผลที่สามารถสะท้อนผลการเรียนรู้อย่างแท้จริงของผู้เรียนและครอบคลุมกระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน ตามที่กล่าวมาแล้วจึงต้องวัดและประเมินผลจากสภาพจริง (Authentic assessment)

การวัดและประเมินผลจากสภาพจริง

กิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนมีหลากหลาย เช่น กิจกรรมในชั้นเรียน กิจกรรมการปฏิบัติ กิจกรรมสำรวจภาคสนาม กิจกรรมการสำรวจตรวจสอบ การทดลองกิจกรรมศึกษาค้นคว้า กิจกรรมศึกษาปัญหาพิเศษหรือโครงการ ฯลฯ อย่างไรก็ตาม ในการทำกิจกรรมเหล่านี้ ต้องคำนึงว่าผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพแตกต่างกัน ผู้เรียนแต่ละคนจึงอาจทำงานชิ้นเดียวกันได้เสร็จในเวลาที่แตกต่างกัน และผลงานที่ได้ก็อาจแตกต่างกันด้วย เมื่อผู้เรียนทำกิจกรรมเหล่านี้แล้วก็ต้องเก็บรวบรวมผลงาน เช่น รายงาน ชิ้นงาน บันทึก และรวมถึงทักษะปฏิบัติต่าง ๆ เจตคติ ความรัก ความซาบซึ้ง กิจกรรมที่ผู้เรียนได้ทำและผลงานเหล่านี้ต้องใช้วิธีประเมินที่มีความเหมาะสมและแตกต่างกันเพื่อช่วยให้สามารถประเมินความรู้ความสามารถและความรู้สึกนึกคิดที่แท้จริงของผู้เรียนได้ การวัดและประเมินผลจากสภาพจริงจะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อมีการประเมินหลาย ๆ ด้าน หลากหลายวิธีในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับชีวิตจริง และต้องประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้ข้อมูลที่มากพอที่จะสะท้อนความสามารถที่จริงของผู้เรียนได้

ลักษณะสำคัญของการวัดและประเมินผลจากสภาพจริง

1. การวัดและประเมินผลจากสภาพจริง มีลักษณะที่สำคัญคือใช้วิธีการประเมินกระบวนการคิดที่ซับซ้อน ความสามารถในการปฏิบัติงาน ศักยภาพของผู้เรียนในด้านของผู้ผลิตและกระบวนการที่ได้ผลผลิต มากกว่าที่จะประเมินว่าผู้เรียนสามารถจดจำความรู้อะไรได้บ้าง

2. เป็นการประเมินความสามารถของผู้เรียน เพื่อวินิจฉัยผู้เรียนในส่วนที่ควรส่งเสริม และส่วนที่ควรแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามความสามารถ ความสนใจและความต้องการของแต่ละบุคคล

3. เป็นการประเมินที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมประเมินผลงานของทั้งตนเอง และของเพื่อนร่วมห้อง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตัวเอง เชื่อมั่นในตนเอง สามารถพัฒนาตนเองได้

4. ข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการเรียนการสอนและการวางแผนการสอนของผู้สอนว่าสามารถตอบสนองความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคลได้หรือไม่

5. ประเมินความสามารถของผู้เรียนในการถ่ายโอนการเรียนรู้ไปสู่ชีวิตจริงได้

6. ประเมินด้านต่าง ๆ ด้วยวิธีที่หลากหลายในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
วิธีการและแหล่งข้อมูลที่ใช้

เพื่อให้การวัดและประเมินผลได้สะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนผลการประเมินอาจจะได้มาจากแหล่งข้อมูลและวิธีการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. สังเกตการแสดงออกเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม
2. ชิ้นงาน ผลงาน รายงาน และกระบวนการ
3. การสัมภาษณ์
4. บันทึกของผู้เรียน
5. การประชุมปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างผู้เรียนและครู
6. การวัดและประเมินผลภาคปฏิบัติ (Practical assessment)
7. การวัดและประเมินผลด้านความสามารถ (Performance assessment)
8. แฟ้มผลงาน (Portfolio)
9. การประเมินตนเอง
10. การประเมินโดยกลุ่มเพื่อน
11. การประเมินกลุ่ม
12. การประเมินโดยใช้แบบทดสอบทั้งแบบอัตนัยและแบบปรนัย

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ความหมายของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

แบบเรียนเล่มเล็ก หรือ Minitext มาจากคำว่า Miniature กับ Text หมายถึงแบบเรียนที่ย่อส่วนเรื่องลงให้เป็นเรื่องสั้น ๆ สมบูรณ์ หยิบฉวยง่าย เบา เหมาะกับมือเด็กใช้เวลาสั้น ๆ อ่านจบภายในเล่ม เน้นความคิดรวบยอดเพียงความคิดเดียว ไม่ซับซ้อนโดยยังรักษาโครงสร้างที่สมบูรณ์ของแบบเรียนอย่างครบถ้วน (หทัย ตันหยง. 2532 : 66-67)

ส่วนแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมนั้นคือ แบบเรียนเล่มเล็กที่เป็นการสร้างเนื้อหาให้มีคุณลักษณะเป็นวรรณกรรม มีเค้าโครงเรื่อง เนื้อหา แก่นสาระ ฉาก ตัวละคร

คุณค่าของวรรณกรรมสำหรับเด็ก

สนั่น มีชันหมาก (2537 : 19-20) ได้กล่าวถึงคุณค่าของวรรณกรรม สำหรับเด็กในเชิงความมุ่งหมาย ไว้ดังนี้

1. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นมาก เนื่องจากเด็กเป็นสมาชิกรุ่นใหม่ของสังคมและจะต้องรับผิดชอบสังคมรุ่นต่อไป
2. เพื่อให้เด็กเกิดทักษะในการอ่าน สามารถอ่านหนังสือได้อย่างมีประสิทธิภาพ คล่องแคล่วแตกฉาน
3. เพื่อลึบสมองและส่งเสริมเชาว์ปัญญาของเด็ก
4. เพื่อสื่อความรู้ที่จะถ่ายทอดจากแหล่งวรรณกรรมไปสู่ตัวเด็กซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญ
5. เพื่อให้เด็กเกิดความเพลิดเพลินเป็นการปรุงแต่งอารมณ์ และลักษณะนิสัยอันดีงาม จากความหมายของวรรณกรรมดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า วรรณกรรมสำหรับเด็กหมายถึง หนังสือที่ให้ทั้งความรู้และความบันเทิง โดยมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต และความสนใจของเด็กโดยใช้ภาษา คำศัพท์ที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก มีการสอดแทรกแนวความคิดต่าง ๆ ที่จะพัฒนาผู้อ่านให้เพิ่มพูนทางด้านความรู้ และความคิดมากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบของวรรณกรรม

องค์ประกอบของวรรณกรรมที่สำคัญ มี 3 องค์ประกอบคือ (สนั่น มีชันหมาก. 2537 :101 – 102)

1. มี รส ชวนให้น่าอ่าน อย่างไร
2. มี อลังการ ความเรียบร้อยงดงามของเนื้อหาจูงใจผู้อ่าน อย่างไร
3. มี คุณ หรือ คุณากร เป็นบ่อเกิดแห่งคุณธรรมความดี อย่างไร

รสวรรณกรรม

เนื้อหาเพื่อการเรียนรู้เป็นอาหารสมอง ต้องมีรสชาติชวนอ่าน 10 ประการคือ

1. สิงหารส	เน้นความรัก สมัคสมาน
2. วีรรส	เน้นความกล้าหาญ มานะบากบั่น
3. กรุณารส	เน้นความเห็นอกเห็นใจ เอื้อเฟื้อเกื้อกูลกัน
4. หัสรส	เน้นความสุข อารมณ์เบิกบาน อารมณ์ขัน
5. อัปภูตรส	เน้นความแปลก พิสดาร มหัศจรรย์
6. ภยานกรส	เน้นความกล้า ย้ำเกรง
7. วกัจจรส	เน้นความเกลียด อาฆาต มาตราภัย

8. สันตรส เน้นความสงบร่มเย็น ราบรื่น
9. รุทธรส เน้นความโกรธกริ้ว แค้นใจ
10. จริยรส เน้นความรู้สึกนึกคิด มีเหตุผล รู้ดีรู้ชั่ว

วรรณกรรมมือลึงการ

ธรรมชาติของมนุษย์ ย่อมรักสวยรักงาม ประดับประดาตกแต่งชีวิตให้มีสีสัน “เจริญจิตตสโล เจริญใจเจริญตา” ดังนั้นวรรณกรรมจึงต้องมีมือลึงการ 3 ลักษณะคือ

1. รัตติยาลังการ ความงดงามที่เกิดจาก วจนลักษณะ รูปแบบ ถ้อยคำภาษา ท่วงทำนอง ลีลาโวหาร ภาพพจน์
2. สภาวรัตติยาลังการ ความงดงามที่เกิดจาก จริยลักษณะ ชาติกำเนิด คุณลักษณะ กิริยาอาการ กาล เทศะ คติ
3. วังการัตติยาลังการ ความงดงามที่เกิดจาก สุนทรียลักษณะ 2 ลักษณะ คือ
 - 3.1 ภาวาลังการ ความงดงามที่เกิดจาก รูปลักษณะ สภาพแวดล้อม การสนองตอบ อารมณ์ ความซาบซึ้ง ตรึงใจ จรุงใจ
 - 3.2 ลีเลสาลังการ ความงดงามที่เกิดจาก ภาวะสร้างสรรค์ ความเพริศพิริ้ง ความบรรเจิดจรัส ความประณีตบรรจง ความมอกเงยและงอกงาม ความเพิ่มพูนสรรพคุณ

คุณากรของวรรณกรรม

วรรณกรรมมีทั้งเป็นคุณและโทษ งานสร้างสรรค์วรรณกรรมที่เป็นคุณให้เด็กเป็นป่อเกิดของคุณความดีคือ คุณากร มี 10 ประการคือ

1. โอิฬารคุณากร สร้างความงดงามกล่อมเกลาใจคน
 2. สมคุณากร สร้างความเสมอต้นเสมอปลาย สร้างลักษณะนิสัยคน
 3. กัณฑ์คุณากร สร้างความเข้าใจจงใจคน
 4. อัถพยัตติคุณากร สร้างคุณงามความดีให้เกิดขึ้นเป็นลักษณะเฉพาะตัว
- ไม่เสริมแต่ง
5. ปสาทคุณากร สร้างความเข้าใจโดยง่าย มีพลังจงใจให้ปฏิบัติ
 6. สมาธิคุณากร สร้างความตั้งมั่น มุ่งมาดปรารถนาอย่างจริงจึงนำไปสู่
- ประโยชน์
7. ลีเลสาคุณากร สร้างความต่อเนื่องไม่ขาดสาย สร้างความผูกพันปรองดอง
 8. โอชคุณากร สร้างความกลมกล่อม พอเหมาะพอดี สร้างความเชื่อถือ
- ศรัทธา
9. มธุรคุณากร สร้างความชื่นอกชื่นใจ เป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา
 10. สุขุมมालคุณากร สร้างความเจริญใจ สร้างสันติสุขในหมู่มชน

สาเหตุที่มีการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

จากสภาพปัจจุบันผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำและไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ซึ่งมีประเด็นในการพิจารณาสาเหตุในด้านต่าง ๆ ดังนี้ (หทัย ดันหยง. 2531:9)

1. ระบบของหลักสูตรและการสอนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอันมีความคิดรวบยอดกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะวัดและสังเกตสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้จาก ผ่าน ไม่ผ่านจุดประสงค์ ปัญหาที่นักเรียนมีผลการเรียนตกต่ำไม่ผ่านจุดประสงค์จึงเป็นปัญหาที่น่าสนใจจะต้องรีบจัดการแก้ไข

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสำเร็จ และความล้มเหลวทางการเรียนการสอนขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของสื่อที่ใช้ถ่ายทอดการเรียนรู้ สื่อพื้นฐานสำคัญของระบบหลักสูตรและการสอนของไทยส่วนใหญ่ยังติดอยู่กับวัสดุ และหลีกเลี่ยงไม่ได้หรือจำเป็นต้องมี คือแบบเรียน การใช้สื่อแบบเรียนจะมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับศักยภาพการสนองตอบการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอันมาก

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้นอยู่กับทักษะทางภาษาอันเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ เป็นทักษะที่มีปัญหาอย่างยิ่งในการเรียนการสอน สื่อทางภาษาก็คือแบบเรียน อันจะเป็นตัวปัจจัยสำคัญในการแก้ปัญหาซึ่งเชื่อกันว่าสื่อเชิงวรรณกรรมนั้นมีหลักกระตุกสูงและน่าสนใจกว่าวัสดุบางอย่างอื่น

4. การกำหนดสื่อถ่ายทอดการเรียนรู้หลาย ๆ อย่าง มักจะจริงจังบางพื้นที่ บางโอกาส เพราะเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจความรู้ความสามารถของครูจำเป็นต้องแสวงหานวัตกรรมใช้โดยคำนึงว่าสร้างอย่างไร จะได้มาสื่อสากลอันเป็นสภาพปานกลางราคาถูก ไม่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม ไม่เกินขีดความสามารถที่โรงเรียนทั่วราชอาณาจักรมีพึงใช้ได้หรือเรียกว่า "การแสวงหาเทคโนโลยีที่เหมาะสม"

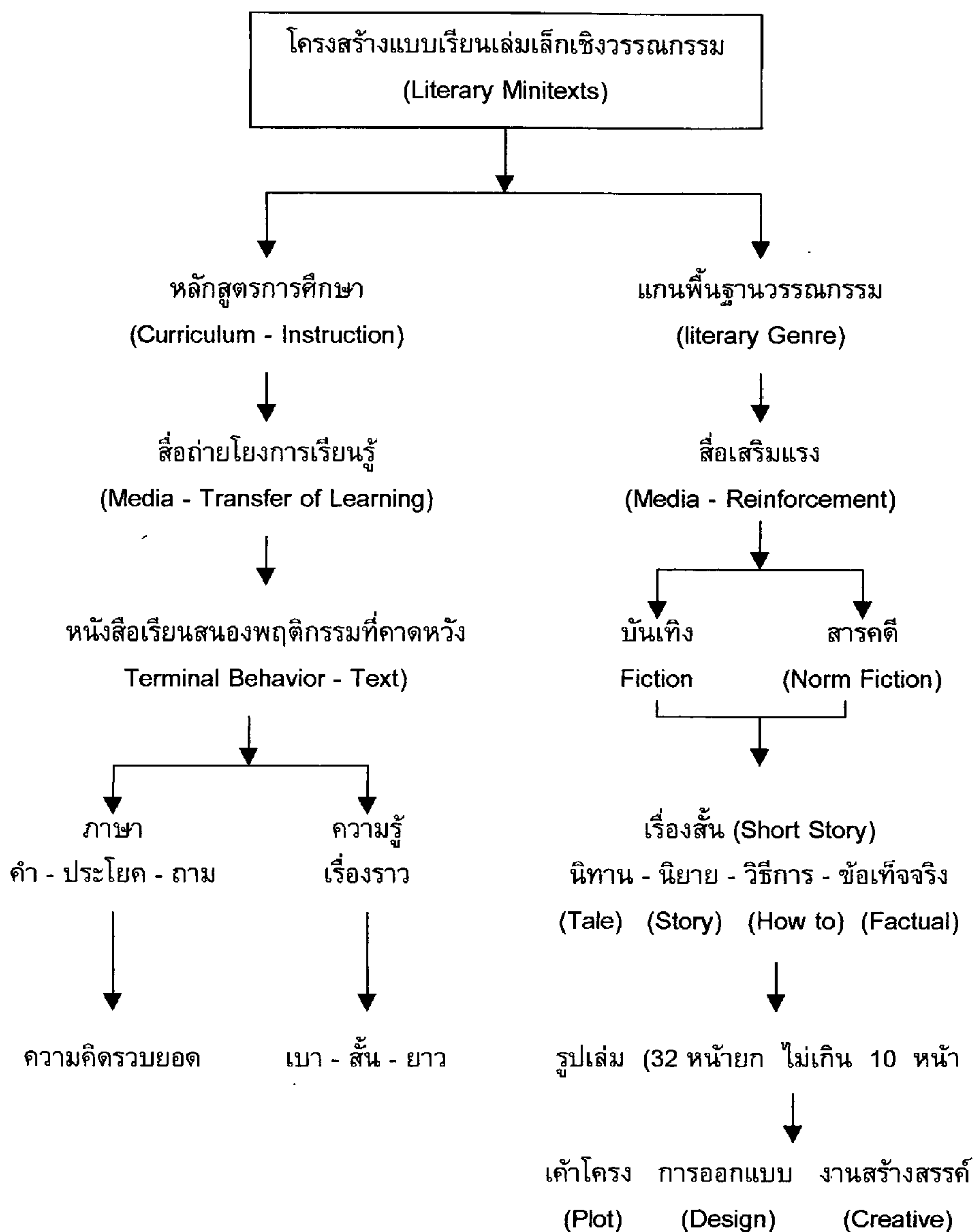
5. กลไกการเรียนรู้ของผู้เรียนกับแนวทางการใช้หลักสูตร และบูรณาการทางการสอนที่ยึดหลักการรวมหน่วย ของทฤษฎีสนาม อาจมีข้อบกพร่อง ช่องว่าง จุดอ่อน หรือไม่สัมพันธ์กันดังเช่นการใช้สื่อแบบเรียนทั่ว ๆ ไป ไม่สามารถสนองการเรียนรู้ได้จริงซึ่งการเรียนการสอนทั่วไปอาจจุดเน้นความคิดรวบยอด แต่ไม่ได้เน้นความคิดรวบยอดจริง หรือความคิดรวบยอดย่อย ซึ่งการเรียนการสอนในสภาพเช่นนี้ทำให้ความคิดรวบยอดรายย่อยถูกมองข้ามไปโดยมิได้เน้นจึงทำให้นักเรียนไม่สามารถผ่านจุดประสงค์ที่เชื่อมโยงกันกับความคิดรวบยอดจริง หรือความคิดรวบยอดย่อยขึ้น

วัตถุประสงค์ของการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

การสร้างหนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสื่อสำคัญในการเรียน (หทัย ดันหยง. 2531 : 3-8) ให้มีความสำคัญดังนี้

1. เพื่อเป็นการสร้างสื่อวัตกรรมการใช้ในกระบวนการเรียนการสอน
2. เพื่อใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นแกนนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นการพัฒนาการอ่านเพื่อสร้างทักษะการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้น
3. เพื่อใช้ในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
4. เป็นปัจจัยสนองการเรียนเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอด
5. เป็นปัจจัยสนองการเรียนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
6. เป็นสื่อที่ครูมีความสามารถในการสร้างได้ด้วยตนเอง
7. เพื่อใช้ในการเสริมความสมบูรณ์ให้กับสื่อใหญ่ ซึ่งครอบคลุมไม่ทั่วถึง
8. เพื่อเป็นการประหยัดทรัพยากรในการผลิต แต่ให้ประโยชน์สูงและตรงตามความต้องการ
9. สามารถสร้างเพื่อความต้องการของท้องถิ่นแต่ละแห่งได้

โครงสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

แผนภูมิโครงสร้างของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม (หทัย ตันหยง. 2532 : 37)

คุณลักษณะเด่นของหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

หทัย ตันหยง. (2532 : 68) ให้เห็นความสำคัญคุณลักษณะที่มีองค์ประกอบแสดงให้เห็นความสำคัญของหนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ดังนี้

1. ปัจจัยสนองตอบการเรียนรู้ในความคิดรวบยอดย่อย
2. ปัจจัยสนองการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. สร้างสรรค์ด้วยตนเอง ครูสอบบทเรียน - เด็กผู้เรียน
4. คุณลักษณะเอนกประสงค์ และเป็นสากล ใช้ได้ทุกโรงเรียน เสริมความสมบูรณ์ให้กับสื่อใหญ่ ซึ่งครอบคลุมไม่ทั่วถึง
5. อยู่ในขีดความสามารถในการผลิตได้ด้วยตนเองในกิจกรรมการเรียนการสอน
6. เกิดขึ้นจากวัฒนธรรมท้องถิ่น
7. สอดคล้องกับการรับรู้ทางภาษา
8. เป็นนวัตกรรมทางการสอน

หนังสือเรียนเชิงวรรณกรรมที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยีที่น่าสนใจควรเป็นหนังสือเรียนที่เหมาะสมต่อสภาพต่าง ๆ ดังนี้(หทัย ตันหยง. 2532 : 69)

1. การประจักษ์ตน (Self - Actualization)
2. การพึ่งตนเอง (Dependence)
3. การสร้างสรรค์ด้วยตนเอง (Self - Creativity)
4. การอนุรักษ์ธรรมชาติ (Natural)
5. การแสวงหาได้ในท้องถิ่น (Local Searching)
6. สดุดีประหยัด (Exact Economy)
7. สอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรม (Social - Cultural)
8. ราคาถูกแต่ประโยชน์คุ้มค่า (Low Price Volubility)
9. เกิดขึ้นจากความต้องการร่วมกัน (Common Needs)

ขั้นตอนการผลิตหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีขั้นตอนและยึดหลักในการผลิตโดยพิจารณาหลักการตามหัวข้อต่อไปนี้ (หทัย ตันหยง. 2532 : 69)

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ขั้นตอนการเขียนโครงร่างต้น

ในการเขียนโครงร่างต้นฉบับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมในขั้นแรก ประกอบด้วยขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้ (หทัย ตันหยง. 2532 : 70)

1. เงาเรื่อง
2. แนวคิดโครงร่างจินตภาพ
3. แก่นเรื่อง เป็นเรื่องราวและเห็นภาพพจน์สั้น ๆ
4. ตัวแสดงพฤติกรรม แสดงออกให้ภาพพจน์ของเรื่องราวสั้น ๆ ให้เห็น
5. ฉาก ประกอบขึ้นหลาย ๆ ฉาก มีสีสันให้ความรู้สึกร่วมกันหลาย ๆ ฉาก เข้าเป็นกลุ่ม
6. ภาพพจน์ มองเห็นสะท้อนในด้านความรู้สึกสอดคล้อง คล้อยตาม หรือไม่เห็นด้วย

ขั้นตอนการเขียนโครงร่างต้นฉบับ

การเขียนโครงร่างต้นฉบับของหนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีขั้นตอนดำเนินการ (หทัย ตันหยง 2532 : 70) ดังนี้

1. ชื่อเรื่องและเรื่องราวที่เขียน (Title)
2. การกำหนดแกนพื้นฐานของวรรณกรรม (Genre and Format) มีทั้งรูปแบบของหนังสือร้อยแก้ว ร้อยกรอง ขนาดของหนังสือ เนื้อหาสอดคล้องกับวิชาที่เรียน
3. เนื้อหาสาระ เป็นประเภทร้อยแก้ว ร้อยกรอง ความเรียง
4. มโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดเดี่ยว (Single Concept) มีเนื้อความที่มุ่งเน้นที่ความคิดรวบยอดเดี่ยว
5. ข้อมูลหลักฐาน (Fact) มีการให้ข้อมูลที่เกิดจากการบันทึกเหตุการณ์ทั่ว ๆ ไป ตัวเลข บุคลิกลักษณะของตัวละครที่จัดใส่ลงไป
6. ถ้อยคำภาษา ผ ป ขยายคำศัพท์เป็นบทละคร สนทนาระหว่างบุคคลของตัวละครในเรื่องนั้น ๆ ขั้นตอนการเขียนลำดับเรื่อง (Setting)

การเขียนโครงร่างลำดับเรื่องจะดำเนินเป็นขั้นตอนในแต่ละฉากติดต่อกันไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

ทฤษฎีที่นำมาใช้ในการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

กาเย่ (Gagne) ได้แสดงลำดับขั้นตอนการสอน (Instructional Events) และลำดับการเรียนการสอน (Instructional Phases) ไว้โดยสรุปได้ดังนี้

1. ลำดับการสอน (Instructional Events)

การจัดลำดับการสอนนี้ ผู้สอนควรยึดหลักการสอนที่ว่า การสอนขั้นแรกนั้นต้องสร้างความคิดหรือเร้าความสนใจให้เกิดขึ้นต่อผู้เรียนเสียก่อน แล้วจึงแจ้งจุดประสงค์การเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้ ซึ่งสามารถแสดงเป็นขั้นลำดับการสอนไว้ ดังนี้ (Gagne. 1977 : 303 - 318)

1. กระตุ้นพลังแรงจูงใจ (Activation Motivation)
2. กำหนดเป้าหมายแก่ผู้เรียน (Informing the Learn of the Lesson Objectives)
3. ชี้นำสนใจโดยตรง (Direction Attention)
4. เร้าให้ระลึกบททวน (Stimulation Recall)
5. แนะนำการเรียน (Providing Learning Guidance)
6. สร้างเสริมความคงทนในการเรียนรู้ (Enchanting Retention)
7. เอื้ออำนวยปัจจัยถ่ายโยงการเรียนรู้ (Promoting Transfer of Learning)
8. จัดให้มีภาคปฏิบัติงาน (Eliciting Performance)
9. จัดให้มีการตรวจผลงานย้อนกลับ (Providing Feedback) (Gagne, 1974 : 303-318)

2. ลำดับการเรียนรู้ (Instructional Phases)

ลำดับการเรียนการสอนเป็นกระบวนการภายในตัวผู้เรียนเมื่อได้รับการสอนแล้วจะเกิดขึ้นที่มีส่วนสัมพันธ์สอดคล้องกัน โดยเมื่อผู้เรียนได้รับการสอนซึ่งผู้สอนได้กระตุ้นพลังแรงจูงใจแล้วผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนการสอนขึ้น ซึ่งสามารถแสดงเป็นลำดับขั้นตอนไว้ดังนี้ (Gagne. 1974 : 28)

1. การสร้างแรงจูงใจ (Motivation Phase)
2. การรับรู้ (Apprehending Phase)
3. การสำนึกรู้ (Acquisition Phase)
4. การปรับแต่ง (Retention Phase)
5. การระลึกบททวน (Recall Phase)
6. การแสดงพฤติกรรม (Generalization Phase)
7. การแสดงผลย้อนกลับ (Performance Phase)

เพียเจต์ (Piaget) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเจริญเติบโตและการพัฒนาการโดยผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ทฤษฎีพัฒนาการของเพียเจต์ แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมทางสติปัญญา (Cognitive) ทักษะ (Affective) และทางกายภาพ (Physical) อีกด้วย และย้ำว่า วุฒิภาวะทางกายภาพจะมีอิทธิพลอย่างใหญ่หลวงต่อความเจริญงอกงามทางสติปัญญาและทักษะ เพียเจต์ได้แบ่งพัฒนาการทางสติปัญญาออกเป็น 4 ขั้น

1. ขั้นพัฒนาการด้านประสาทสัมผัส (Sensorimotor Period)
2. ขั้นเตรียมสำหรับความคิดที่มีเหตุผล (Preparation Period)
3. ขั้นคิดอย่างมีเหตุผลเชิงรูปธรรม (Concrete Period)
4. ขั้นคิดอย่างมีเหตุผลเชิงนามธรรม (Formal Operational Period)

ประโยชน์ของหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม (หทัย ตันหยง. 2532 : 72)

1. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านจุดประสงค์ได้แน่นอนยิ่งขึ้น
2. ชี้จุดสำคัญการเรียนโดยตรงในแต่ละความคิดรวบยอด
3. สื่อเชิงวิเคราะห์การเรียนความคิดรวบยอด
4. ช่วยเสริมนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
5. สื่อสนองการเรียนรู้ปวงชนครอบคลุมการใช้ประโยชน์ได้ทุกห้องเรียน
6. ช่วยควบคุมเชื่อมโยงระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละบุคคล
7. เชื่อมโยงการเรียนรู้ให้เป็นเอกภาพ
8. เกิดความรู้สึกร่วมระหว่างบุคคล
9. เกิดศูนย์รวมความสนใจในการเรียนรู้
10. เกิดบรรยากาศการเรียนที่สนุกสนานจากสื่อเชิงวรรณกรรม

การทดสอบประสิทธิภาพแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ความหมายของการทดสอบประสิทธิภาพ

การทดสอบประสิทธิภาพ เป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ถึงแม้ว่าผู้ผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมจะดำเนินการผลิตตามขั้นตอนข้างต้นดังกล่าวมาแล้วดีเพียงใดก็ตาม ถ้าปราศจากการทดสอบประสิทธิภาพและปรับปรุงแก้ไขแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมฉบับร่างในด้านภาษา ภาพ ความเหมาะสม โดยผู้ชำนาญครูผู้สอนจำเป็นต้องนำไปตรวจคุณภาพหรือทดสอบหาประสิทธิภาพ โดยอาศัยข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ว่าแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่ผลิตขึ้นมีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ และตามเกณฑ์กำหนดไว้หรือไม่ ในการทดสอบหาประสิทธิภาพนั้นอาศัยการทดลองโดยลำดับขั้นต่อไปนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2532 : 496 - 497)

1. การทดสอบแบบเดี่ยว (1:1) เป็นการทดลองใช้หนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมฉบับร่างกับนักเรียนที่เป็นตัวแทนของผู้ที่จะเรียนจากหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับนักเรียนที่เป็นตัวแทนของผู้ที่จะเรียนจากหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

1:1 หมายความว่า ในการทดลองแต่ละครั้ง ประกอบด้วยผู้ทดสอบหนึ่งคนและนักเรียนหนึ่งคน

2. การทดสอบแบบกลุ่มเล็ก (1 : 10) เป็นการทดลองใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่ปรับปรุงแล้วจากขั้นตอนที่ 1 กับนักเรียนที่เป็นตัวแทนของผู้ที่จะเรียนจากหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

1 : 10 หมายความว่า ในการทดลองแต่ละครั้ง ประกอบด้วยผู้ทดสอบ 1 คน และนักเรียนประมาณ 10 คน

3. การทดสอบภาคสนาม เป็นการทดสอบขั้นสุดท้ายของกระบวนการทดสอบประสิทธิภาพของหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม การทดสอบในขั้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้สร้างมั่นใจว่า หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่สร้างขึ้นมานั้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสามารถนำไปใช้ในการสอนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้วิเคราะห์ประสิทธิภาพของหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมีดังนี้

เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของแบบเรียนอัตลักษณ์ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ 80/80 (เสาวนีย์ ลิกขาบัณฑิต. 2526 : 52) ซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่นิยมใช้เนื่องจากลักษณะเนื้อหาวิชาเป็นทักษะปฏิบัติ

โดยกำหนดประสิทธิภาพของสื่อเป็น E_1/E_2 มีดังนี้

สูตรที่ 1 (80 ตัวแรก)

$$E_1 = \frac{\frac{\sum x}{N}}{\frac{A}{B}} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในแบบเรียนอัตลักษณ์ คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบท้ายเล่มของแบบเรียนอัตลักษณ์

$\sum x$ แทน คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบท้ายเล่มของแบบเรียนอัตลักษณ์

N แทน จำนวนผู้เรียน

A แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบท้ายเล่มของแบบเรียนอัตลักษณ์

สูตรที่ 2 (80 ตัวหลัง)

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{\frac{B}{B}} \times 100$$

E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียน หลังจากการเรียนแบบเรียนอัตลักษณ์ คิดเป็นร้อยละจากการปฏิบัติงาน

ΣF แทน คะแนนรวมของผู้เรียนจากการปฏิบัติงาน

N แทน จำนวนผู้เรียน

B แทน คะแนนเต็มของการปฏิบัติงาน

3. งานวิจัยเกี่ยวกับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

หทัย ตันหยง (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อพัฒนาการอ่านในระดับประถมศึกษา โดยใช้การสอนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่ใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษาที่ใช้หนังสือเรียนปกติเชิงวรรณกรรม ซึ่งวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนระหว่างการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาโดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมสูงกว่าด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาโดยใช้หนังสือเรียนปกติเชิงวรรณกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยของ ทศนีย์ โชติพณพิพงศ์ (2535 : 80) ซึ่งทำการวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับการสอนโดยใช้สื่อใบงาน นักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยสื่อใบงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นภาพร เหมะ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างและหาประสิทธิภาพของสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพด้านงานประดิษฐ์ และงานช่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องงานใบตอง ผลการศึกษาพบว่าแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพด้านงานประดิษฐ์และงานช่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องงานใบตอง ทั้ง 6 เล่ม มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ E_1/E_2 (80/80) สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนได้

อำนาจ คันธรักษ์ (2541 : 62) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมประกอบการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการประเมินประสิทธิภาพหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมการประเมินผลท้ายบทเรียน

และการประเมินผลสรุปหลังเรียน พบว่า สูงกว่าที่ตั้งไว้ (80/80) คือ 89.77/84.56 แสดงว่าหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม วิชาลูกเสือ มีประสิทธิภาพสูงเพียงพอที่จะนำไปใช้ได้

ศรัณ เณยสวัสดิ์ (2543 : 61) ได้สรุปผลการวิจัยว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเรื่องงานประดิษฐ์ของชำร่วยสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้สื่อใบงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เรียนจากการสอนโดยใช้สื่อใบงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เนตรนิภิส พัฒนาเจริญ (2544 : 37,39) ได้สรุปผลการศึกษาค้นคว้าไว้ว่า จากการประเมินผลประสิทธิภาพของแบบเรียนอัตลักษณ์กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานบ้าน ทั้ง 4 เล่ม พบว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ (80/80) (E_1/E_2) คือ 93.001/93.66 แสดงให้เห็นว่า สื่อที่ใช้แบบเรียนอัตลักษณ์เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนดเหมาะสมที่จะนำไปใช้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพแขนงงานบ้านได้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม สรุปได้ว่าการสร้างสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมตามเกณฑ์ของ รศ. หทัย ตันหยง ทุกเล่ม ทุกวิชา ทุกชั้น มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และเมื่อนำไปใช้เปรียบเทียบกับสื่ออื่นๆ ก็พบว่า ให้ผลดีกว่า

บทที่ 3

วิธีการดำเนินศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อสร้างและทดลองหาประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ประกอบการสอน กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี สารที่ 1: การดำรงชีวิตและครอบครัว ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมและเครื่องมือที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าใหม่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 3 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 40 คน จำนวน 120 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2545 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนสุเหร่าใหม่ จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มา 1 ห้อง แล้วคัดเลือกนักเรียนในห้องเรียนที่สุ่มมาได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 30 คน

2. การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมและเครื่องมือที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพ

2.1 การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ผู้วิจัยสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมจำนวน 5 เล่มมีขั้นตอนดังนี้

2.1.1 ศึกษาทฤษฎีและหลักในการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

2.1.2 ศึกษาเนื้อหา จุดประสงค์และความคิดรวบยอดของกลุ่มการงานและเทคโนโลยี ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เรื่องงานจัดตกแต่งบ้านและบริเวณบ้านชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.1.3 การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมโดยใช้หลักการผลิตของหทัย ตันหยง (2532 : 64-72) ตามขั้นตอน ดังนี้

2.1.3.1 วิเคราะห์และศึกษาความคิดรวบยอด เพื่อกำหนดจุดประสงค์ การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี สารที่ 1 :

การดำรงชีวิตและครอบครัว ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของสภาวะโลกปัจจุบัน

2.1.3.2 นำเนื้อหาความคิดรวบยอด และจุดประสงค์มาสร้างเป็นแก่นสาระของเนื้อหาหนังสือเรียนเชิงวรรณกรรม การจัดตกแต่งบ้านและบริเวณบ้าน รวม 5 เล่ม ตามขั้นตอนการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

2.1.4 นำแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมจากการตรวจมาปรับปรุงให้สมบูรณ์แล้วให้คณะกรรมการและผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศรีประเสริฐ ศรีนิล ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนสุเหร่าใหม่ อาจารย์นพพร เหมะ อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนวัดภาชี เขตวัดพัฒนา อาจารย์เนตรนภิส พัฒนเจริญ อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายประถม) เพื่อตรวจพิจารณาเนื้อหา และจุดประสงค์ให้ถูกต้องเหมาะสมตามคุณลักษณะของ แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

2.1.5 นำแบบเรียนจากการตรวจมาปรับปรุงให้สมบูรณ์ แล้วให้คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งเกี่ยวกับภาษาความถูกต้องเกี่ยวกับหลักจิตวิทยา สังคมศาสตร์ว่าเหมาะสมกับระดับอายุ พัฒนาการสิ่งแวดล้อมของนักเรียนหรือไม่

2.1.6 นำผลการทดลองมาหาประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพและปรับปรุง

2.1.7 จัดทำรูปเล่มให้สมบูรณ์

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพ

2.2.1 แผนการสอน

แผนการทดลองใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

2.2.1.1 ศึกษาเนื้อหาความคิดรวบยอดและจุดประสงค์จากแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่ได้จัดสร้างขึ้นจำนวน 5 เล่ม ตามเนื้อหาความคิดรวบยอดและจุดประสงค์ของหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี การดำรงชีวิตและครอบครัว

2.2.1.2 วิเคราะห์เนื้อหา ความคิดรวบยอดและจุดประสงค์จากแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม จำนวน 5 เล่ม

2.2.1.3 สร้างแผนการสอนให้มีความคิดรวบยอด จุดประสงค์ กิจกรรมและการวัดการประเมินผลให้สอดคล้องกับข้อ 2 ตาม ที่วิเคราะห์ไว้ โดยใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นสื่อในกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดขึ้น

2.2.1.4 นำแผนการสอนที่เขียนขึ้นเสนอต่อประธานและให้คณะกรรมการควบคุมคือ ผศ.สนั่น มีขันหมาก และผู้เชี่ยวชาญทาง จำนวน 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศรีประเสริฐ ศรีนิล ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนสุเหร่าใหม่ อาจารย์นพพร เหมะ อาจารย์ 1 ระดับ 5

โรงเรียนวัดภาชี เขตวัดพัฒนา อาจารย์เนตรนภิส พัฒนเจริญ อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ตรวจสอบความถูกต้องทั้งความคิดรวบยอด จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.2.1.5 นำแผนการสอนไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนอนุตมศึกษา เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร เพื่อหาข้อบกพร่องนำมาแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปใช้

2.2.1.6 นำแผนการสอนมาปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอกรรมการควบคุมตรวจสอบอีกครั้ง เมื่อเห็นว่า เหมาะสมถูกต้องสามารถนำไปทดลองได้ จึงนำไปใช้ทดลอง

2.2.2 แบบทดสอบท้ายเล่มแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

การสร้างแบบทดสอบท้ายเล่มแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกระบวนการ ดังนี้

2.2.2.1 ศึกษาทฤษฎี วิธีสร้างแบบทดสอบจากหนังสือเทคนิคการเขียนข้อทดสอบของ ชวาล แพรัตกุล (2520 : 1-403) เทคนิคการเขียนคำถามเลือกตอบของชวาล แพรัตกุล (2520 : 1 - 385)

2.2.2.2 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร กลุ่มงานอาชีพและเทคโนโลยี สารที่ 1 : การดำรงชีวิตและครอบครัว ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.2.2.3 ศึกษาจุดประสงค์ความคิดรวบยอดของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมแต่ละเล่ม

2.2.2.4 สร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ ของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมแต่ละเล่ม จำนวน 15 ข้อ เป็นปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก

2.2.2.5 นำแบบทดสอบท้ายเล่มแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่สร้างขึ้นเสนอประธานควบคุมคือคือ ผศ.สนั่น มีชั้นหมาก และผู้เชี่ยวชาญทาง จำนวน 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศรีประเสริฐ ศรีนิล ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนสุเหร่าใหม่ อาจารย์นพพร เหมะ อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนวัดภาชี เขตวัดพัฒนา อาจารย์เนตรนภิส พัฒนเจริญ อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายประถม) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาว่าข้อสอบแต่ละข้อสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม แล้วเลือกเอาข้อสอบที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาตั้งแต่ระดับ 0.5 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531: 122 - 125)

2.2.2.5 นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ โดยแต่ละข้อสอดคล้องกับจุดประสงค์เรื่องการจัดบ้านและบริเวณบ้านของแต่ละเล่ม แล้วนำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุตมศึกษา เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร จำนวน 134 คน

2.2.3 การหาประสิทธิภาพแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

การหาประสิทธิภาพหนังสือแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมดำเนินการตามกระบวนการหาประสิทธิภาพสื่อของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2532 : 296 -497) ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการหาประสิทธิภาพดังนี้

ครั้งที่ 1 เป็นการตรวจสอบประสิทธิภาพรายบุคคล โดยนำแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่ปรับปรุงแล้วทั้ง 5 เล่ม ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าใหม่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 คน เพื่อให้อ่านแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมแต่ละเล่ม โดยแนะนำชี้แจงวัตถุประสงค์ในการอ่านให้นักเรียนทราบ จากนั้นสังเกตพฤติกรรมขณะอ่านจับเวลา สทนนาซักถามข้อบกพร่องของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมในแต่ละเล่มทั้ง 5 เล่ม ต่อจากนั้นผู้วิจัยได้รวบรวมข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบกพร่องต่าง ๆ ไปปรับปรุงแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จากผลการทดลองครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าใหม่ จำนวน 1 คนพบข้อบกพร่องดังนี้

เล่มที่ 2 เนื้อเรื่องในหน้า 4 และหน้า 5 มีภาพขั้นตอนการปฏิบัติการจัดตกแต่งห้องรับแขกน้อยไป

เล่มที่ 6 เนื้อเรื่องในหน้า 6 และหน้า 7 เห็นภาพตัวละครมากกว่าภาพขั้นตอนการปฏิบัติงาน

จากผลการทดลองครั้งที่ 1 ผู้วิจัยรวบรวมข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบกพร่องต่าง ๆ และนำไปปรับปรุงแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ครั้งที่ 2 เป็นการตรวจประสิทธิภาพแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับกลุ่มเล็ก โดยนำแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่ปรับปรุงแล้วจากขั้นตอนที่ 1 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าใหม่ จำนวน 10 คน ทำการทดลองพร้อมกันทั้งกลุ่ม โดยวิธีการเดียวกับครั้งที่ 1 เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อบกพร่องเกี่ยวกับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ความชัดเจนของภาพ หลังจากนั้นนำข้อมูลต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อคิดเห็นของนักเรียน สำหรับเรื่องภาษาที่ใช้ในหนังสือเรียนเชิงวรรณกรรม นักเรียนอ่านแล้วเข้าใจดีและเวลาที่ใช้เหมาะสม

จากผลการทดลองครั้งที่ 2 พบข้อสังเกตและจากการสัมภาษณ์นักเรียนในการทดลองอ่านแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมคือ นักเรียนให้ความสนใจในการอ่าน และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี ทั้งนี้ให้นักเรียนให้เหตุผลว่าเป็นสื่อที่มีรูปแบบที่แปลกใหม่จากเดิมที่เคยเรียนมา และสามารถนำมาปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอน

หลังจากทดลองในครั้งที่ 2 แล้วรวบรวมข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมแต่ละเล่มที่พบในการทดลองแล้ว เพื่อให้ได้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่สมบูรณ์ เพื่อทดลองภาคสนาม

ครั้งที่ 3 นำแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมทั้ง 5 เล่มที่ปรับปรุงในขั้นที่ 2 ไปทดลอง
ใช้กับนักเรียนจำนวน 30 คน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าใหม่ สังกัด
สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสือเชิงวรรณกรรมตามเกณฑ์
80/80 ดังนี้

เล่มที่ 1 เรื่องห้องนอนชวนฝัน	=	85.00 / 91.31
เล่มที่ 2 เรื่องเมื่อแขกมาเยือน	=	87.67 / 92.00
เล่มที่ 3 เรื่องห้องนี้ช่วยให้ฉันร่อย	=	84.33 / 93.33
เล่มที่ 4 เรื่องห้องน้ำสุขสบาย	=	93.67 / 88.83
เล่มที่ 5 เรื่องรอบบ้านน่ามอง	=	91.67 / 92.50

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบนำแบบทดสอบมาตรฐานให้คะแนน โดยตอบ
ถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน แล้วนำมาวิเคราะห์ความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของ
ข้อสอบเป็นรายข้อโดยใช้สูตรคำนวณอย่างง่ายอยู่ระหว่าง 27% ของ จุฬ เทย์ฟาน แบ่งกลุ่มสูง
กลุ่มต่ำ คัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20
ขึ้นไปโดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพไว้แต่ละเล่ม เล่มละ 10 ข้อ เล่มที่ 1 ค่า $p = 0.55 -$
 0.73 ค่า $r = 0.23 - 0.71$ เล่มที่ 2 ค่า $p = 0.42 - 0.81$ ค่า $r = 0.27 - 0.73$ เล่มที่ 3
ค่า $p = 0.27 - 0.81$ ค่า $r = 0.21 - 0.43$ เล่มที่ 4 ค่า $p = 0.38 - 0.81$ ค่า $r = 0.23 - 0.47$
เล่มที่ 5 ค่า $p = 0.61 - 0.81$ ค่า $r = 0.27 - 0.67$

3.1.2 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร คูเดอร์
ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 168 - 170) ได้ค่า
ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบท้ายเล่มตั้งแต่เล่มที่ 1 - 5 เป็น 0.68 0.54 0.56 0.66
และ 0.72

3.1.3 นำแบบทดสอบที่ได้รับการทดลอง และปรับปรุงไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ต่อไป

3.2 การหาประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม จากความสัมพันธ์ระหว่าง
กระบวนการและผลลัพธ์เฉลี่ยโดยคำนวณหา E_1 / E_2 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ : 2537)

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติพื้นฐาน

4.1.1 ค่าเฉลี่ย (mean) ของคะแนน โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา
สายยศ. 2536 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนข้อมูล

4.1.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2536 : 63)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนข้อมูล

4.2 สถิติเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

4.2.1 หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบโดย วิเคราะห์ข้อทดสอบเป็นรายข้อ (Item Analysis) โดยใช้การจัดกลุ่ม 27 % แล้วเปิดตารางสำเร็จรูปของ จุง เดห์ ฟาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 186 - 187)

4.2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ คำนวณโดยใช้สูตร คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR - 20) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 186)

$$r_{tt} = \frac{n}{n - 1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

- เมื่อ r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
- n แทน จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบ
- p แทน สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่ง $= \frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
- q แทน สัดส่วนผู้ที่ไม่ได้ในข้อหนึ่ง $q = 1 - p$
- S^2_t แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับนั้น

4.3 สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็ก เชิงวรรณกรรม

4.3.1 หาประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมโดยใช้สูตร (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2532 : 495 - 496)

สูตรที่ 1 (80 ตัวแรก)

$$E_1 = \frac{\frac{\sum x}{N}}{\frac{A}{A}} \times 100$$

- เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในแบบเรียนอัตลักษณ์ คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบท้ายเล่มของแบบเรียน อัตลักษณ์
- $\sum x$ แทน คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบท้ายเล่มของ แบบเรียนอัตลักษณ์
- N แทน จำนวนผู้เรียน
- A แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบท้ายเล่มของแบบเรียนอัตลักษณ์

สูตรที่ 2 (80 ตัวหลัง)

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{\frac{B}{B}} \times 100$$

- E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียน หลังจากการเรียนแบบเรียนอัตลักษณ์ คิดเป็นร้อยละจาก การปฏิบัติงาน
- $\sum F$ แทน คะแนนรวมของผู้เรียนจากการปฏิบัติงาน
- N แทน จำนวนผู้เรียน
- B แทน คะแนนเต็มของการปฏิบัติงาน

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ลำดับการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบท้ายเล่ม แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเปรียบเทียบตามเกณฑ์ 80 ตัวแรก (E_1)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนการทำการกิจกรรมภาคปฏิบัติเพื่อเปรียบเทียบตามเกณฑ์ 80 ตัวหลัง (E_2)
3. การวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพ ของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมทั้ง 5 เล่ม ตามเกณฑ์ 80/80 (E_1, E_2)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนผลสัมฤทธิ์แบบทดสอบท้ายเล่มบทเรียนของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อเปรียบเทียบตามเกณฑ์ 80 ตัวแรก (E_1) ซึ่งได้ผลวิเคราะห์ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่สามารถผ่านเกณฑ์การทำแบบฝึกหัดท้ายเล่ม 80 ตัวแรก (E_1)

คนที่	เล่มที่ 1	เล่มที่ 2	เล่มที่ 3	เล่มที่ 4	เล่มที่ 5
	10 คะแนน	10 คะแนน	10 คะแนน	10 คะแนน	10 คะแนน
1	10	9	8	10	9
2	8	8	8	8	8
3	8	10	8	9	9
4	8	8	8	8	9
5	8	8	8	8	8
6	8	8	9	10	8
7	8	8	8	10	8
8	8	10	8	10	10
9	9	10	8	10	8
10	8	8	9	10	9
11	9	8	8	10	10
12	9	9	8	9	9

13	9	10	8	10	9
14	9	8	9	10	10
15	8	10	8	10	10
16	9	8	9	9	10
17	9	8	9	10	10
18	8	8	9	10	10
19	9	10	9	10	10
20	8	8	9	10	10
21	8	9	10	9	10
22	9	8	9	10	9
23	9	10	8	9	9
24	8	8	8	9	9
25	8	8	8	8	8
26	9	9	9	8	9
27	8	10	9	10	9
28	9	9	8	8	8
29	9	9	8	9	10
30	8	9	8	10	10
Σx	255	263	253	281	275
$\bar{X}$	8.50	8.77	8.43	9.37	9.17
E_1	85.00	87.67	84.33	93.67	91.67

จากตาราง 1 พบว่าคะแนนจากการทำแบบทดสอบท้ายเล่มแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เล่มที่ 1 – 5 เป็นไปตามเกณฑ์ 80 ตัวแรก (E_1)โดยมีประสิทธิภาพร้อยละตามลำดับจาก มากไปหาน้อยดังนี้

เล่มที่ 4	ห้องน้ำสุขสบาย	มีประสิทธิภาพร้อยละ	93.67
เล่มที่ 5	รอบบ้านน้ามอง	มีประสิทธิภาพร้อยละ	91.67
เล่มที่ 2	เมื่อแขกมาเยือน	มีประสิทธิภาพร้อยละ	87.67
เล่มที่ 1	ห้องนอนชวนฝัน	มีประสิทธิภาพร้อยละ	85.00
เล่มที่ 4	ห้องนี้ช่วยให้มีมอร้อย	มีประสิทธิภาพร้อยละ	84.33

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนกิจกรรมภาคปฏิบัติ โดยแบบประเมินการปฏิบัติงานเพื่อเปรียบเทียบตามเกณฑ์ 80 ตัวหลัง (E_2) ซึ่งได้ผลวิเคราะห์ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่สามารถผ่านเกณฑ์ ทำกิจกรรมภาคปฏิบัติ 80 ตัวหลัง (E_2)

คนที่	เล่มที่ 1	เล่มที่ 2	เล่มที่ 3	เล่มที่ 4	เล่มที่ 5
	20คะแนน	20 คะแนน	20 คะแนน	20 คะแนน	20 คะแนน
1	18	18	18	18	18
2	18	18	18	18	17
3	18	18	18	18	18
4	18	18	18	18	18
5	18	18	18	18	18
6	18	19	18	18	18
7	18	19	19	18	17
8	17	18	17	18	18
9	18	17	18	18	18
10	18	19	18	17	18
11	18	18	18	19	19
12	18	18	18	18	19
13	18	19	18	18	18
14	18	18	19	18	19
15	18	18	18	18	18
16	20	19	20	20	20
17	18	19	19	18	18
18	18	17	18	19	20
19	19	19	19	19	20
20	18	18	18	18	18
21	20	20	20	20	20
22	18	18	18	19	19
23	18	19	20	18	18

24	18	18	18	17	18
25	18	18	20	18	19
26	18	18	18	18	19
27	18	19	19	19	18
28	18	17	22	18	18
29	20	20	20	20	20
30	20	20	20	20	19
Σx	548	552	560	533	555
$\bar{X}$	18.27	18.40	18.67	17.77	18.50
E_2	91.33	92.00	93.33	88.83	92.50

จากตาราง 2 แสดงผลการทำกิจกรรมภาคปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เล่มที่ 1 – 5 เป็นไปตามเกณฑ์ 80(E_2)ตัวหลัง โดยมีประสิทธิภาพร้อยละตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้

เล่มที่ 3	ห้องนี้ช่วยให้ผู้อ่านร่อย	มีประสิทธิภาพร้อยละ	93.33
เล่มที่ 5	รอบบ้านน่ามอง	มีประสิทธิภาพร้อยละ	92.50
เล่มที่ 2	เมื่อแขกมาเยือน	มีประสิทธิภาพร้อยละ	92.00
เล่มที่ 1	ห้องนอนชวนฝัน	มีประสิทธิภาพร้อยละ	91.33
เล่มที่ 4	ห้องน้ำสุขสบาย	มีประสิทธิภาพร้อยละ	88.33

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพ ของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมทั้ง 5 เล่มตาม เกณฑ์ 80/80 (E_1 , E_2)

เล่มที่	เรื่อง	E_1	E_2
1	ห้องนอนชวนฝัน	85.00	91.33
2	เมื่อแขกมาเยือน	87.67	92.00
3	ห้องนี้ช่วยให้ฉันมั่งร่อย	84.33	93.33
4	ห้องน้ำสุขสบาย	93.67	88.83
5	รอบบ้านน่านมอง	91.67	92.50

จากตาราง 3 พบว่า แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมทั้ง 5 เล่มมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) ดังนั้น แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูง และเหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน เรื่องการจัดบ้านและบริเวณบ้าน กลุ่ม การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ในกลุ่มการงานพื้นฐาน อาชีพและเทคโนโลยี แขนงงานบ้าน เรื่องการจัดและตกแต่งบ้าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุดมศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 3 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 44 คน จำนวน 132 คน

1.2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2545 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนสุเหร่าใหม่ จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มา 1 ห้องเรียน แล้วคัดเลือกนักเรียนในห้องเรียนที่สุ่มมาได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 30 คน

2. เครื่องมือในการทดลอง

1. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมจำนวน 5 เล่ม
2. แผนการสอน
3. แบบทดสอบท้ายเล่มบทเรียน
4. แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน

3. วิธีดำเนินการทดลอง

1. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมตามกระบวนการสร้างของ หทัย ดันหยง

2. ดำเนินการหาประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เริ่มจากการทดสอบ 1:1, 1:10 เมื่อผู้วิจัยทำการปรับปรุงและแก้ไขแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเสร็จสมบูรณ์แล้ว จึงนำแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมาดำเนินการสอนตามแผนการสอนกับกลุ่มตัวอย่าง 30 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 โดยทำการทดลอง 5 สัปดาห์ ใช้เวลาทดลองเล่มละ 6 คาบ คาบละ 20 นาที รวมจำนวนคาบทั้งหมด 30 คาบ ในขณะที่ทำการทดลองผู้วิจัยทำการบันทึกคะแนนการปฏิบัติงาน (80ตัวหลัง) ขณะทำกิจกรรม และเมื่อสอนเสร็จจะให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายเล่มบทเรียน (80ตัวแรก) ทันที เพื่อหาประสิทธิภาพแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

3. เมื่อสิ้นสุดการทดลองทั้ง 5 เล่ม แล้วนำแบบประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมและแบบทดสอบท้ายเล่มมทบเรียนแต่ละเล่มไปทำการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์80/80

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลได้ว่า แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมทั้ง 5 เล่มมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (E, E₂) ดังนี้

เล่มที่ 1	เรื่องห้องนอนชวนฝัน	มีประสิทธิภาพเท่ากับ	85.00/91.31
เล่มที่ 2	เรื่องเมื่อแขกมาเยือน	มีประสิทธิภาพเท่ากับ	87.67/92.00
เล่มที่ 3	เรื่องห้องนี้ช่วยให้หิมน้อย	มีประสิทธิภาพเท่ากับ	84.33/93.33
เล่มที่ 4	เรื่องห้องน้ำสุสบาย	มีประสิทธิภาพเท่ากับ	93.67/88.83
เล่มที่ 5	เรื่องรอบบ้านน่านมอม	มีประสิทธิภาพเท่ากับ	91.67/92.50

การอภิปรายผล

ผลการสร้างและการหาประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมทั้ง 5 เล่ม มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด เป็นไปตามความมุ่งหมายของการศึกษา ซึ่งมีข้อค้นพบและเหตุผลสนับสนุนทางวิชาการที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมีคุณลักษณะเด่นคือ มีองค์ประกอบที่แสดงให้เห็นความสำคัญของลักษณะเด่นดังนี้ (หทัย ดันหยง. 2532:68)มีปัจจัยสนองการเรียนการสอนตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สร้างสรรค์ขึ้นด้วยตนเองโดย ครูผู้สอน – มทบเรียน – ผู้เรียน เป็นสื่อที่เสริมความสมบูรณ์ให้สื่อใหญ่ ซึ่งครอบคลุมไม่ทั่วถึง เป็นสื่อสากลใช้ได้ทุกโรงเรียนสามารถผลิตได้ด้วยตนเอง เป็นการประหยัดเวลา ทรัพยากร วัสดุ แรงงาน สถานที่ สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน เป็นนวัตกรรมทางการสอนที่เกิดขึ้นจากวัฒนธรรมท้องถิ่น

2. มีอรรถลักษณะ(Genre) เป็นกระบวนการสื่อภาษาและความเข้าใจในทางวรรณกรรม ซึ่งเป็นแกนพื้นฐานของวรรณกรรมในการดำเนินเรื่อง ซึ่งอรรถลักษณะแสดงวิธีการ (Procedure) เริ่มต้นจากการตั้งเป้าหมาย-การวางแผน-ลำดับวิธีดำเนินงาน-แสดงผลผลิตที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนการสอนในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ (สนั่น มีชั้นหมาก. 2537 : 35-54)

3. จากการทดลองหาประสิทธิภาพของหนังสือแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมพบว่า นักเรียนมีคะแนนเป็นไปตามเกณฑ์การหาประสิทธิภาพ (80/80) ซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นว่าแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมชุดนี้มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปประกอบการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีณ เจยสวัสดิ์ (2453:61) พบว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้สื่อใบงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ ชื่นชม

(2543:บทคัดย่อ) ได้วิจัยและพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนจุลบทที่มีหนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นสื่อ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติที่ใช้หนังสือปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ทำนองเดียวกับ ทศนีย์ โชติพิฤติพงศ์ (2535:บทคัดย่อ) ได้วิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของนักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ใบงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ปราณี มองธรรม (2538:บทคัดย่อ) ได้สร้างสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่อง “จังหวัดสิงห์บุรีของเรา” กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) กล่าวคือ 87.62/85.10 ซึ่งสอดคล้องกับ นวพร เหมะ (2541:74) ได้สร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพด้านงานประดิษฐ์และงานช่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องงานใบตองพบว่า แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมทั้ง 6 เล่มมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ (80/80) ตามเกณฑ์ที่กำหนด เช่นเดียวกับ จิรภา มาลัยธรรม (2541: บทคัดย่อ) ได้ค้นคว้าและศึกษาแบบเรียนเล่มเล็กลอยฟ้าเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต พบว่ามีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยหลังทดลองใช้เล่มเล็กลอยฟ้าอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะแบบเรียนเล่มเล็กลอยฟ้าเป็นสื่อที่ประยุกต์มาจากแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมซึ่งแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นสื่อสำคัญที่ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ในปีเดียวกัน ธัญสุตา จิรจิตตยากร (2541:58) ทำการวิจัยเรื่องการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชุดมาตราตัวสะกดพบว่าชุดมาตราตัวสะกดแต่ละเล่มมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ (80/80) ซึ่งสอดคล้องกับ อาริรัตน์ ดอกสี (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่าแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมการเขียนบทร้อยกรองเรื่องกาพย์ยานี 11 ที่สร้างขึ้นทั้ง 5 เล่ม มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ (80/80) สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในกลุ่มทักษะภาษาไทยเรื่องกาพย์ยานี 11 ได้

ดังนั้นแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่สร้างขึ้นทั้ง 5 เล่ม จึงเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนดเหมาะสมที่จะนำไปใช้สอนกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี แขนงงานบ้าน เรื่องการจัดและตกแต่งบ้านได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่สร้างขึ้นใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี หรือสาระการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ จำเป็นต้องใช้อรรถลักษณะวิธีการ(Procedure)แต่ต้องสร้างสรรค์ให้สนุกสนานโดยการใช้อรรถลักษณะอื่นๆ เช่น

บรรยายเชิงจินตนาการ หรือเค้าเรื่อง ภาพประกอบ บทสนทนา ผู้วิจัยและผู้สร้างสรรค์จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของอรรถลักษณะ (Genre) เป็นอย่างดี จึงจะสร้างได้ถูกต้องเหมาะสม

1.2 การทดลองใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม จะสร้างความสนใจในการอ่านเนื่องจากมีภาพประกอบและสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนในภาพได้อย่างถูกต้อง ผู้สร้างจึงต้องสร้างภาพให้ชัดเจนและสอดคล้องกับเรื่องราว เนื้อหาดึงดูดใจ มีความแปลกใหม่ทันสมัยทันเหตุการณ์ในปัจจุบัน และมีแนวคิดมุมมองที่จะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนในภาพได้อย่างถูกต้อง

1.3 การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นชุดต่อเนื่องกันโดยใช้ตัวละครตัวเดิมดำเนินเรื่องทั้งหมด ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจอยากรู้ความเคลื่อนไหวของตัวละคร จึงทำให้อยากติดตามแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่องต่อไปว่าตัวละครมีการพัฒนา ในการปฏิบัติงานต่างๆ และผู้อ่านสามารถปฏิบัติตามแบบอย่างของตัวละครในเรื่องได้เป็นอย่างดีและถูกต้องเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมแนวอื่นในกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยีแขนงงานประดิษฐ์ เช่น การออกแบบบรรจุภัณฑ์ แขนงงานบ้าน เช่น การจัดรายการอาหารตามหลักโภชนาการ เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาผลการใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเปรียบเทียบกับการใช้สื่ออย่างอื่น

2.3 ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมไปสู่การสร้างหนังสือมัลติมีเดียใน ซีดีรอม (CD-Rom) และสื่อประสมในลักษณะอื่นๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กนกวรรณ ชื่นชม.(2532). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยวิธีการสอนปกติกับวิธีสอนชุดจุลบทที่ใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อัดสำเนา.

กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. โรงพิมพ์การศาสนา กรมศาสนา.

กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). ร่างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. โรงพิมพ์กรมศาสนา กรมศาสนา.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2532). สื่อการสอนระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 13. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ทัศนีย์ โชติพณพิพงศ์. (2535). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการสอนโดยการใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับการสอนโดยใช้สื่อใบงาน. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

ธีระพล อรุณกสิกร. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด พ.ศ.

ธำรง บัวศรี. (2531). ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและพัฒนา. ธนรัชการพิมพ์ จำกัด. นว

พรหมเพม. (2541). การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ ด้านงานประดิษฐ์และงานช่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องงานใบตอง. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

เนตรนภิส พัฒนเจริญ. (2544). การสร้างแบบเรียนอัตลักษณ์เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

เบญจา แก้วกระจ่าง. (2525). การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพด้านงานประดิษฐ์และงานช่าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยบทเรียนโปรแกรมกับการสอนแบบปกติ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

- ปราณี มองธรรม. (2539). การสร้างสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เรื่อง “จังหวัดสิงห์บุรีของเรา” กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ยุพา ชุ่มสนิท. (2540). การสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ✓ ศรีณ เจยสวัสดิ์. (2543). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนกลุ่ม การงาน และพื้นฐานอาชีพ เรื่องงานประดิษฐ์ของชำร่วยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม. ปรินิพนธ์. กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สนั่น มีชันหมาก. (2537). วิจารณ์วรรณกรรมสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร : เท็ดโปรโมชัน แอนด์ แอดเวอร์ไทซิง, จำกัด.
- สุนีย์ การสมพจน์. (2540). การศึกษาผลการเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เรื่อง การถนอมอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียน. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- เสาวนีย์ ลิกขาบัณฑิต. (2536). หน่วยการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ✓ หทัย ดันหยง. 2532. รายงานการวิจัยการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อพัฒนาการอ่านในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัท ประยูรวงศ์. อัดสำเนา.
- _____. (2525). การผลิตหนังสือเด็ก. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. พิษณุโลก.
- อมิตา แก้วสม. (2538). เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการเรียนวิชากลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ โดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์สกับการสอนตามปกติ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- อัญชลี อิมโพ. (2527). การทดลองสอนวิธีการสอนให้เลือกใบงานด้านงานประดิษฐ์และงานช่างกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดลพบุรี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

อารีรัตน์ ดอกสี. (2541). การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนร้อยกรอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา

✓ อำนาจ คันทวัช. (2541). การสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมประกอบการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.

Gange , Robert M . (1974) *Essentials of Learning for Instruction*. Hinsdale linois : The Dryden Press ,

Piaget, J. (1950) *The Psychology of Intelligence*. Routledge & Keganpaul. L.td. London. England.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- ค่าความยากง่าย ของแบบทดสอบท้ายเล่มบทเรียน
- ค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบท้ายเล่มบทเรียน

ตาราง 4 ค่าความยากง่าย(p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ด้วยแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เล่มที่ 1 – 5

ข้อที่	เล่มที่ 1		เล่มที่ 2		เล่มที่ 3		เล่มที่ 4		เล่มที่ 5	
	p	r	p	r	p	r	p	r	p	r
1	0.68	0.37	0.77	0.27	0.81	0.21	0.81	0.33	0.81	0.33
2	(0.55)	(0.23)	0.61	0.41	0.62	0.37	0.58	0.43	0.75	0.43
3	0.55	0.63	(0.81)	0.27	0.27	0.27	0.58	0.43	0.81	0.27
4	0.72	0.43	0.78	0.31	0.71	0.41	0.75	0.31	0.73	0.33
5	0.58	0.37	0.61	0.33	0.68	0.37	0.38	0.23	0.68	0.57
6	(0.73)	0.27	0.61	0.61	0.71	0.27	0.48	0.43	0.61	0.67
7	0.67	0.41	(0.42)	0.63	0.55	0.43	0.71	0.41	0.61	0.53
8	0.57	0.67	0.53	0.73	0.75	0.37	0.71	0.47	0.65	0.63
9	0.55	0.73	0.77	0.27	0.62	0.23	0.51	0.41	0.62	0.37
10	0.65	0.51	0.48	0.57	0.78	0.37	0.75	0.31	(0.72)	0.51

การหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบท้ายเล่มแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเล่มที่ 1 - 5 โดยใช้สูตร คูเดอริชาร์ดสัน (KR20)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n แทน จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบ

p แทน สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่ง = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$

q แทน สัดส่วนผู้ที่ไม่ได้ในข้อหนึ่ง $q = 1 - p$

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับนั้น

ตาราง 5 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบท้ายเล่มแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
เล่มที่ 1 – 5

เล่มที่	เรื่อง	ค่าความเชื่อมั่น
1	ห้องนอนชวนฝัน	0.68
2	เมื่อแขกจะมาเยือน	0.54
3	ห้องนี้ช่วยให้ฉันร่อย	0.56
4	ห้องน้ำสุขสบาย	0.66
5	รอบบ้านน่ามอง	0.72

ภาคผนวก ข

- แผนการสอน
- แบบทดสอบท้ายเล่มแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
- เกณฑ์การให้คะแนนภาคปฏิบัติ

แผนการสอนที่ 1

วิชา งานบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การจัดบ้านและบริเวณบ้าน หน่วยย่อย ห้องนอนชวนฝัน เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การจัดตกแต่งห้องนอนเครื่องใช้ในห้องนอนให้เป็นระเบียบ สะอาดสวยงาม จะทำให้สุขภาพกายและจิตของผู้อยู่อาศัยดี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมแล้วสามารถแสดงพฤติกรรมได้ดังนี้

1. บอกวิธีการและขั้นตอนในการจัดตกแต่งห้องนอนได้
2. วางแผนและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดตกแต่งห้องนอนได้
3. บอกประโยชน์ของการจัดตกแต่งห้องนอนได้

เนื้อหา

การจัดตกแต่งห้องนอนกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

- การออกแบบ
- การวางแผน
- การดำเนินงาน
- การนำเสนอผลงาน

(จากแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม)

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูสอนนักเรียนร้องเพลง พี่ช้อบชอบ
2. สนทนาเกี่ยวกับการจัดตกแต่งห้องนอน

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน
2. ให้นักเรียนแต่ละคนอ่านแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่องห้องนอนชวนฝัน
3. ให้แต่ละกลุ่มเขียนอภิปรายและสรุปเนื้อเรื่องจากการอ่าน
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนงานที่จะปฏิบัติตามเนื้อเรื่อง

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติงานตามแผน

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกประโยชน์และสรุปขั้นตอนและวิธีการจัดทำความสะอาดและตกแต่งห้องนอนให้เป็นระเบียบ

สื่อการเรียนการสอน

- 1. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่องห้องนอนชวนฝัน
- 2. แผนภูมิเพลง พี่ชอบชอบ
- 3. อุปกรณ์และเครื่องมือในการจัดตกแต่งห้องนอน
 - ไม้กวาดดอกหญ้า
 - ไม้กวาดขนไก่
 - ไม้กวาดหยากไย่
 - ที่ดักขยะ
 - ถังน้ำ
 - ผ้าขี้ริ้ว
 - ไม้ถูพื้น
 - ตู้อัดผ้า
 - โต๊ะเครื่องแป้ง
 - เตียงนอน
 - ผ้าปูที่นอน
 - ปลอกหมอน
 - แจกันดอกไม้
 - รูปภาพ

การประเมินผล

- 1. ประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 2. แบบประเมินผลการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน

เพลงพี่ชอบชอบ

ทำนอง เพลงหนูชอบชอบ
เนื้อร้อง สำนัก มุนิปภา

น้อง น้องจำ วันนี้้องมาหลายคน
น้องคนดี เล่นแล้วเก็บที่เป็นใจ
หนังสือต้องเก็บให้ดี
เวลาเล่นอย่าส่งเสียงดัง
ของเล่นต้องแยกประเภท
เก็บเสื้อ เก็บมุ้ง เก็บหมอน
เสื้อผ้ารีดทำให้ดี
รองเท้าต้องจัดเข้าตู้
ข้าวของเครื่องใช้มากมาย

น้อง น้องจำ ทุกคนอย่าชนได้ไหม
เก็บหน้อยได้ไหม อย่าให้พี่ห่วงคอยหา
จัดเก็บเข้าที่ พี่ชอบชอบ
แหมรู้ใจจัง พี่ชอบชอบ
อย่าให้เกิดเหตุ พี่ชอบชอบ
จัดเก็บที่นอน พี่ชอบชอบ
เอาแขวนเข้าที่ พี่ชอบชอบ
ทำแล้วน่าดู พี่ชอบชอบ
ต้องเก็บให้ดี พี่ชอบชอบ

แผนการสอนที่ 2

วิชา งานบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การจัดบ้านและบริเวณบ้าน หน่วยย่อย เมื่อแขกจะมาเยือน เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การจัดตกแต่งห้องรับแขกจะต้องจัดให้ผู้นมาเยือนเกิดความประทับใจ ในความสะอาด สวยงาม เป็นระเบียบ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมแล้วสามารถแสดงพฤติกรรมได้ดังนี้

1. บอกวิธีการและขั้นตอนในการจัดตกแต่งห้องรับแขกได้
2. บอกประโยชน์ของการจัดตกแต่งห้องรับแขกได้
3. วางแผนและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดตกแต่งห้องรับแขกได้

เนื้อหา

การจัดตกแต่งห้องรับแขก

- การออกแบบ
- การวางแผน
- การดำเนินงาน
- การนำเสนอผลงาน

(จากแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม)

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาหน้าชั้นเรียน 6 คน เพื่อเล่นเกม "ภาพอะไรเอ่ย" โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน
2. ให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มช่วยกันต่อภาพที่ครูเตรียมมาซึ่งมีอยู่ 2 ภาพ กลุ่มใดต่อภาพได้เสร็จก่อนและช่วยกันตอบคำถามว่าเป็นภาพอะไรเมื่อตอบถูกจะเป็นฝ่ายชนะ
3. สนทนาเกี่ยวกับการภาพห้องรับแขกทั้ง 2 ภาพ และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพห้องรับแขกที่สะอาดสวยงามเป็นระเบียบ และภาพห้องรับแขกที่ไม่สะอาดไม่เป็นระเบียบ

ชั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน
2. ให้นักเรียนแต่ละคนอ่านแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่องเมื่อแขกจะมาเยือน
3. ให้แต่ละกลุ่มเขียนอภิปรายและสรุปเนื้อเรื่องจากการอ่าน
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนงานที่จะปฏิบัติตามเนื้อเรื่อง
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติงานตามแผน

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกประโยชน์และสรุปขั้นตอนและวิธีการจัดทำความสะอาดและตกแต่งห้องรับแขกให้เป็นระเบียบ สวยงามและประหยัด

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่องเมื่อแขกจะมาเยือน
2. ภาพการจัดห้องรับแขกแบบต่าง ๆ
3. อุปกรณ์และเครื่องมือในการจัดตกแต่งห้องรับแขก

- ไม้กวาดดอกหญ้า	- ไม้กวาดขนไก่	- ไม้กวาดหยากไย่
- ที่ดักขยะ	- ถังน้ำ	- ผ้าขี้ริ้ว
- ไม้ถูพื้น	- เสื่อ	- งานศิลปะ
- ตู้อิฐ	- หมอนอิง	- งานประดิษฐ์
- แจกันดอกไม้	- รูปภาพ	

การประเมินผล

1. ประเมินผลการทำงาน
2. แบบประเมินผลการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน

แผนการสอนที่ 3

วิชา งานบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การจัดบ้านและบริเวณบ้าน หน่วยย่อย ห้องนี้ช่วยให้ร่มร่อย เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การจัดห้องครัวและเครื่องใช้ภายในห้องครัว จะต้องทำให้สะอาด สะดวกในการใช้อากาศถ่ายเทได้ดี มีแสงสว่างเพียงพอ และถูกสุขลักษณะ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมแล้วสามารถแสดงพฤติกรรมได้ดังนี้

1. บอกวิธีการและขั้นตอนในการจัดตกแต่งห้องครัวได้
2. บอกประโยชน์ของการจัดตกแต่งห้องครัวได้
3. วางแผนและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดตกแต่งห้องครัวได้

เนื้อหา

การจัดตกแต่งห้องครัว

- การออกแบบ
- การวางแผน
- การดำเนินงาน
- การนำเสนอผลงาน

(จากแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม)

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูสอนนักเรียนร้องเพลง ชอบทั้ง
2. สนทนาเกี่ยวกับการจัดตกแต่งห้องครัว
3. นำภาพห้องครัวที่สะอาดเป็นระเบียบและห้องครัวที่สกปรกมาให้ให้นักเรียนดูเพื่อแสดงความคิดเห็น

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

2. ให้นักเรียนแต่ละคนอ่านแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่อง ห้องนี้ช่วยให้ฉัน
อรรอย
3. ให้แต่ละกลุ่มเขียนอภิปรายและสรุปเนื้อเรื่องจากการอ่าน
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนงานที่จะปฏิบัติตามเนื้อเรื่อง
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติงานตามแผน

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกประโยชน์ของการจัดตกแต่งห้องครัวและสรุปขั้นตอนและวิธีการจัดทำความสะอาดและตกแต่งห้องครัวให้เป็นระเบียบ

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่อง ห้องนี้ช่วยให้ฉันอรรอย
2. แผนภูมิเพลง ขอบทึง
3. ภาพห้องครัวที่สะอาดเป็นระเบียบและภาพห้องครัวที่สกปรก
4. อุปกรณ์และเครื่องมือในการจัดตกแต่งห้องครัว

- ไม้กวาดดอกหญ้า	- ไม้กวาดขนไก่	- ไม้กวาดหยากไย่
- ที่ดักขยะ	- ถังน้ำ	- ผ้าเช็ด
- ไม้ถูพื้น	- โต๊ะอาหาร	- โต๊ะเตรียมอาหาร
- ตู้กับข้าว	- ตู้เย็น	- เครื่องครัวชนิดต่างๆ
- ผ้าปูโต๊ะ	- แจกันดอกไม้	- รูปภาพ

การประเมินผล

1. ประเมินผลการทำงาน
2. แบบประเมินผลการทำงานแบบทดสอบท้ายบทเรียน

ภาคผนวก

เพลงชอบทิ้ง

เนื้อร้อง เพลงค้างคาวกินกล้วย
ทำนอง สำนัก มุนิปภา

เก็บดี อะไรก็ดี เสียหายไม่ดี
ช่วยจ้ะ ฉันยังอยากแซว ไม่เก็บอีกแล้ว
ก็คนอะไรชอบจริง กินแล้วก็ทิ้ง
ใครเดินไม่มองไม่ดู มีสิทธิ์เป็นหมู
ถ้วยชามแก้วน้ำของใคร
เสียหายสอนไว้ไม่ทำ

ไม่เก็บอีกแล้ว
ก็เหยียบ ก็เหยียบ
ไม้เสียบแหลมเปียบ
จะถูกไม้เสียบ
ไม่จัดเก็บไปให้เป็นระเบียบ
หัวเลยจะมา ให้เสียน้ำตา

แผนการสอนที่ 4

วิชา งานบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การจัดบ้านและบริเวณบ้าน หน่วยย่อย ห้องน้ำสุขสบาย เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ห้องน้ำห้องส้วมเป็นห้องที่ใช้ร่วมกันทุกคนในครอบครัว จึงต้องช่วยกันรักษาความสะอาดเพื่อให้ปราศจากกลิ่นและเชื้อโรค

ประสงค์เชิงจุดพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมแล้วสามารถแสดงพฤติกรรมได้ดังนี้

- 1. บอกวิธีการและขั้นตอนในการจัดตกแต่งห้องน้ำห้องส้วมได้
- 2. บอกประโยชน์ของการจัดตกแต่งห้องน้ำห้องส้วมได้
- 3. วางแผนและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดตกแต่งห้องน้ำห้องส้วมได้

เนื้อหา

การทำความสะอาดและจัดตกแต่งห้องน้ำห้องส้วม

- การออกแบบ
- การวางแผน
- การดำเนินงาน
- การนำเสนอผลงาน

(จากแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม)

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

- 1. ให้นักเรียนเล่นเกม เธออยู่ไหน
- 2. ครูแจกบัตรภาพจำนวน 12 ภาพซึ่งพับปิดไว้ก่อน โดยมีภาพเครื่องใช้ในห้องน้ำห้องส้วม จำนวน 6 ภาพ และให้นักเรียน 1 คนเป็นตัวแทนถือภาพห้องน้ำไว้ห้องส้วมไว้หน้าชั้นเรียน และให้นักเรียนที่ถือภาพเปิดภาพขึ้นพร้อมกัน นักเรียนคนใดที่ถือภาพเกี่ยวกับเครื่องใช้ในห้องน้ำห้องส้วม ให้วิ่งไปหาคนที่เป็ตัวแทนถือภาพห้องน้ำห้องส้วมที่อยู่หน้าชั้นเรียนใครไปถึงก่อนเป็นคนชนะ เปลี่ยนผู้ถือภาพและผู้เล่นจนนักเรียนได้เล่นเกมครบทุกคน

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน
2. ให้นักเรียนแต่ละคนอ่านแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่อง ห่องน้ำสุขสบาย
3. ให้แต่ละกลุ่มเขียนอภิปรายและสรุปเนื้อเรื่องจากการอ่าน
4. ส่งตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาเล่าเรื่องหน้าห้องเรียน
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนงานที่จะปฏิบัติตามเนื้อเรื่อง
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติงานตามแผน

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกประโยชน์ของการจัดตกแต่งห้องน้ำห้องส้วมและสรุปขั้นตอนและวิธีการจัดทำความสะอาดและจัดตกแต่งห้องน้ำห้องส้วม ให้สะอาดสวยงามและปลอดภัย

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่อง ห่องน้ำสุขสบาย
2. เกม เธออยู่ไหน
3. ภาพอุปกรณ์เครื่องใช้ในห้องน้ำห้องส้วม
4. อุปกรณ์และเครื่องมือในการจัดตกแต่ง ห้องน้ำห้องส้วม

- ไม้กวาดหยากไย่	- แปรงในลอน	- แปรงทองเหลือง
- ถังน้ำ	- สายยาง	- น้ำยาทำความสะอาด
- ก้อนดับกลิ่น	- อ่างล้างหน้า	- ชั้นวางของ
- กระถาง	- พลุต่าง	- ไม้ประดับ
		- รูปภาพ

การประเมินผล

1. ประเมินผลการทำงาน
2. แบบประเมินผลการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน

แผนการสอนที่ 5

วิชา งานบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การจัดบ้านและบริเวณบ้าน หน่วยย่อย รอบบ้านน่ามอง

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

บริเวณบ้านที่มีต้นไม้ที่ได้รับการดูแลบำรุงรักษา ให้ดูสดชื่น สวยงาม สะอาด และปลอดภัย ทำให้น่าอยู่อาศัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมแล้วสามารถแสดงพฤติกรรมได้ดังนี้

1. บอกวิธีการและขั้นตอนในการจัดตกแต่งบริเวณบ้านได้
2. บอกประโยชน์ของการจัดตกแต่งบริเวณบ้านได้
3. วางแผนและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดตกแต่งบริเวณบ้านได้

เนื้อหา

การจัดตกแต่งบริเวณบ้าน

- การออกแบบ
- การวางแผน
- การดำเนินงาน
- การนำเสนอผลงาน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูสอนให้นักเรียนร้องเพลง บ้านของฉัน
2. สนทนาเกี่ยวกับการจัดตกแต่งบริเวณบ้าน
3. นำภาพการจัดตกแต่งบริเวณบ้านแบบต่าง ๆ มาให้นักเรียนดูเพื่อแสดงความคิดเห็น

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน
2. ให้นักเรียนแต่ละคนอ่านแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่อง รอบบ้านน่ามอง
3. ให้แต่ละกลุ่มเขียนอภิปรายและสรุปเนื้อเรื่องจากการอ่าน
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนงานที่จะปฏิบัติตามเนื้อเรื่อง
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติงานตามแผน

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกประโยชน์ของการจัดตกแต่งบ้านและบริเวณบ้าน และสรุปขั้นตอนและวิธีการจัดตกแต่งบ้านและบริเวณบ้าน ให้สะอาดสวยงาม เป็นระเบียบและปลอดภัย

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่อง รอบบ้านน่ามอง
2. แผนภูมิเพลง บ้านของฉัน
3. อุปกรณ์และเครื่องมือในการจัดตกแต่ง บ้านและบริเวณบ้าน
 - ไม้กวาดทางมะพร้าว - กรรไกรตัดแต่งกิ่ง - จอบ
 - เสียม - ส้อมพรวน - ช้อนปลูก
 - บัวรดน้ำ - กระถางต้นไม้ - ตัวหนอนตกแต่งทางเดิน
 - โคมไฟ - พันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ

การประเมินผล

1. ประเมินผลการปฏิบัติงาน
2. แบบประเมินผลการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน

เพลงบ้านของฉัน

ทำนอง เพลงบ้าน
เนื้อร้อง ปอแก้ว

ดอกไม้ ประดูแจกัน
แก้วน้ำ จานชาม บนโต๊ะ
ขอบริ้วและริมทางเดิน
บ้านนี้จะมีความงามถ้าช่วยดูแล
ต้นหญ้าอยู่ในสนาม

ดินทราย ต้นไม้ใหญ่
โคมไฟที่สวยงาม
ต้นหญ้าอยู่ในสนาม
ขอบริ้วและริมทางเดิน
บ้านนี้จะมีความงามคือบ้านของฉัน

แบบทดสอบหลังการอ่านแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
เล่มที่ 1 เรื่อง ห้องนอนชวนฝัน
คำชี้แจง จงเขียนเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. “เครื่องนอน” ที่ใช้ในการจัดห้องนอน
หมายความว่าอย่างไร
 - ก. อุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกในการนอนเช่น ที่นอน หมอน ผ้าห่ม
 - ข. อุปกรณ์ที่นำมาวางไว้บนหัวเตียงเช่น โคมไฟ นาฬิกา หนังสือ
 - ค. อุปกรณ์ที่นำมาตกแต่งในห้องนอนเช่น รูปภาพ แจกันดอกไม้
 - ง. อุปกรณ์ทุกชนิดที่มีอยู่ในห้องนอน
 2. ขั้นตอนสุดท้ายของการจัดเก็บผ้าปูที่นอนและปลอกหมอนคือข้อใด
 - ก. พับผ้าห่มให้เรียบร้อย
 - ข. ใช้ผ้าคลุมเตียงกันฝุ่น
 - ค. นำผ้าปูที่นอนปลอกหมอนชุดเก่าไปซัก
 - ง. ดึงผ้าปูที่นอนให้ตึง
 3. การวางแผนการจัดตกแต่งห้องนอนต่อไปนีข้อใดถูกต้อง
 - ก. สำรวจความเหมาะสมในการจัดวางสิ่งของเครื่องใช้ในห้องนอน
 - ข. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดห้องนอน
 - ค. เก็บสิ่งของที่จำเป็นออกจากห้องนอน
 - ง. เปลี่ยนอุปกรณ์เครื่องนอนชุดเก่าออกทั้งหมด
 4. เมื่อจัดวางสิ่งของต่าง ๆ แล้วนั้นกับนกจัดตกแต่งสิ่งใดเป็นขั้นตอนสุดท้าย
 - ก. จัดตกแต่งโต๊ะเครื่องแป้ง
 - ข. จัดตกแต่งชั้นวางหนังสือ
 - ค. จัดตกแต่งโคมไฟหัวเตียง
 - ง. จัดตกแต่งผ้าม่านหน้าต่างห้องนอน
 5. เหตุใดห้องนอนจึงควรตั้งในที่ที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก
 - ก. เพราะเป็นห้องที่สำคัญที่สุดในบ้าน
 - ข. จะช่วยทำให้ตื่นนอนได้ตรงเวลา
 - ค. เป็นสถานที่สำหรับพักผ่อนนอนหลับ
 - ง. เพราะร่างกายต้องการออกซิเจนมาก
 6. การทำความสะอาดและจัดตกแต่งห้องนอนมีประโยชน์อย่างไรมากที่สุด
 - ก. ทำให้พักผ่อนนอนหลับอย่างสบายตื่นขึ้นมาสดชื่น
 - ข. ช่วยให้ทำงานในห้องนอนได้สะดวก
 - ค. ทำให้ไม่ต้องจัดเก็บห้องนอนบ่อย ๆ
 - ง. ทำให้นั่งเล่นและรับประทานอาหารได้สะดวก
 7. ถ้าห้องนอนมีขนาดเล็กไม่ควรนำสิ่งใดมาไว้ในห้องนอน
 - ก. เตียง
 - ข. ตู้เสื้อผ้า
 - ค. ราวตากผ้า
 - ง. โต๊ะอ่านหนังสือ

8. การจัดที่นอนแบบปูพื้นให้มีความเหมาะสมควรปฏิบัติอย่างไร
 - ก. ควรจัดวางเครื่องใช้ส่วนตัวในห้องอย่างเพียงพอ
 - ข. หลังจากการใช้ควรเก็บอุปกรณ์ที่นอนทุกครั้ง
 - ค. ควรปูที่นอนไว้ตำแหน่งกลางห้องนอนเพื่อให้เกิดความสมดุล
 - ง. ควรย้ายตำแหน่งวางที่นอนบ่อย ๆ เพื่อไม่ให้เกิดความจำเจ
9. ถ้าห้องนอนเล็ก ๆ ควรจะมีรูปแบบการจัดวางที่นอนอย่างไรเพื่อให้ดูกว้างขวางขึ้น
 - ก. ใช้สีช่วยในการจัดตกแต่ง
 - ข. ใช้ภาพช่วยในการจัดตกแต่ง
 - ค. ใช้แจกันจัดตกแต่งให้เด่นชัดขึ้น
 - ง. ใช้โต๊ะช่วยตกแต่งเพื่อให้มองดูกว้างขึ้น
10. ข้อใดเป็นการปฏิบัติที่เหมาะสม
 - ก. ปูผ้าห่มมาผึ่งแดดทุกวัน
 - ข. ปอนำผ้าคลุมเตียงมาผึ่งแดดทุกวัน
 - ค. ปานนำหมอนมาผึ่งแดดทุกวัน
 - ง. เปานำปลอกหมอนและผ้าปูที่นอนมาซักสัปดาห์ละครั้ง

9. ถ้าไม่มีห้องรับแขกโดยเฉพาะควรจัดที่
ได้ไว้รับแขก

ก. ห้องครัว

ข. ระเบียงบ้าน

ค. ห้องทำงาน

ง. ห้องเก็บของ

10. สิ่งใดไม่เหมาะสมที่จะจัดไว้ในห้อง
รับแขก

ก. วิทยุ

ข. ตู้โชว์

ค. ตู้เย็น

ง. หนังสือพิมพ์

แบบทดสอบหลังการอ่านแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

เล่มที่ 3 เรื่อง ห้องนี้ช่วยให้ฉันอร่อย

คำชี้แจง จงเขียนเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. การทำความสะอาดห้องครัวควรกระทำเมื่อใด ก. ทำความสะอาดวันเว้นวัน ข. ทำความสะอาดสัปดาห์ละครั้ง ค. ทำความสะอาดทุกครั้งหลังจากการประกอบอาหาร ง. ทำความสะอาดเมื่อมีเวลาว่าง 2. การจัดวางอุปกรณ์เครื่องใช้ในครัวควรคำนึงถึงประโยชน์สิ่งใดมากที่สุด ก. ความสะดวกสบาย ข. ความสวยงาม ค. ความประหยัด ง. ความสะดวกปลอดภัย 3. จากเรื่อง “ห้องนี้ช่วยให้ฉันอร่อย” หลังจากที่คุณเก็บข้าวของออกจากตู้และชั้นวางของแล้วขั้นตอนต่อไปคุณทำอย่างไร ก. นुकใช้ไม้กวาด กวาดหยากไย่ ข. นुकปิดฝุนบนหลังตู้และชั้นวางของ ค. นुकถูพื้นจนสะอาด ง. นुकจัดตกแต่งห้องครัว 4. การจัดตกแต่งห้องครัวให้มีความเหมาะสมต่อการใช่งผลดีอย่างไร ก. ทำให้สามารถป้องกันโรคติดต่อทางอาหารได้ดี ข. ทำให้สิ่งของเครื่องใช้ในห้องครัวไม่สูญหาย	ค. ทำให้การประกอบอาหารได้เอร็ดอร่อยมากขึ้น ง. ทำให้สามารถใช้อุปกรณ์สิ่งของเครื่องใช้ได้สะดวกยิ่งขึ้น 5. ขั้นตอนสุดท้ายของการจัดตกแต่งห้องครัวคือข้อใด ก. ส้ารวจสภาพของห้องครัว ข. จัดวางตู้กับข้าวและอุปกรณ์ต่าง ๆ ค. ทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องครัว ง. ประดับตกแต่งด้วยภาพวิวทิวทัศน์และแจกันดอกไม้ 6. การเก็บถังขยะสำหรับใส่เศษอาหารที่มีฝาปิดมิดชิดเพราะเหตุใด ก. เพื่อความสวยงาม ข. เพื่อป้องกันสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค ค. เพื่อไม่ให้มองเห็นเศษอาหาร ง. เพื่อสะดวกในการนำไปทิ้ง 7. ห้องครัวที่มีพื้นที่สีเหลี่ยมผืนผ้าดังภาพข้างล่างควรจัดห้องครัวลักษณะใด ก. แบบเกาะกลาง ข. ชิดผนัง 2 ด้าน ค. ชิดผนัง 3 ด้าน ง. ชิดผนังด้านเดียว

8. ข้อใดต่อไปนี้เป็นรูปได้ถูกต้อง
 - ก. การจัดทำความสะอาดห้องครัวอยู่เสมอจะทำให้ห้องครัวสะอาดปราศจากเชื้อโรค
 - ข. การจัดทำความสะอาดห้องครัวควรทำทุก 2 สัปดาห์
 - ค. การจัดทำความสะอาดห้องครัวควรทำทุก 1 เดือน
 - ง. การจัดทำความสะอาดห้องครัวควรทำเมื่อใดก็ได้แล้วแต่โอกาส
9. การจัดห้องครัวควรคำนึงถึงการเดินไปมาระหว่างตำแหน่งใด
 - ก. วางพักอาหาร – เก็บล้าง – ประชุมอาหาร
 - ข. ประกอบอาหาร – เก็บล้าง – เตรียมอาหาร
 - ค. ประกอบอาหาร – เก็บอาหาร – เตรียมอาหาร
 - ง. เตรียมอาหาร – ประกอบอาหาร – วางพักอาหาร
10. การจัดตกแต่งห้องครัวมีประโยชน์อย่างไรมากที่สุด
 - ก. ทำให้ห้องครัวสะอาดมีระเบียบสวยงามปราศจากเชื้อโรค
 - ข. ใช้เป็นที่นั่งเล่นสำหรับสมาชิกในครอบครัว
 - ค. ใช้เป็นที่รับแขก
 - ง. ใช้นั่งทำงานหรือเขียนหนังสือ

แบบทดสอบหลังการอ่านแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
เล่มที่ 4 เรื่อง ห้องน้ำสุขสบาย
คำชี้แจง จงเขียนเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดเป็นสาเหตุสำคัญของความ <u>ไม่ปลอดภัย</u> ในการใช้ห้องน้ำห้องส้วม ก. การใช้สีทาผนังห้องที่ไม่เหมาะสม ข. การประดับตกแต่งด้วยสิ่งของเกินความจำเป็น ค. การขาดการดูแลรักษาความสะอาดอยู่เสมอ ง. การใช้อุปกรณ์เครื่องใช้ในห้องน้ำห้องส้วมไม่เหมาะสม 2. ถ้านักเรียนต้องการนำไม้ประดับไปจัดตกแต่งห้องน้ำห้องส้วมควรเลือกพันธุ์ไม้ชนิดใด ก. ไม้ล้มลุก ข. ไม้ที่ต้องการน้ำมาก ค. ไม้ที่ให้ดอกสวยงาม ง. ไม้ที่ต้องการแสงน้อย 3. ห้องที่มีห้องน้ำห้องส้วมอยู่ในที่เดียวกันเหมาะสำหรับบ้านลักษณะใด ก. มีพื้นที่บริเวณบ้านจำกัด ข. มีสมาชิกในครอบครัวน้อย ค. มีสมาชิกในครอบครัวมาก ง. มีพื้นที่บริเวณบ้านกว้างมาก ๆ 4. จากเรื่อง "ห้องน้ำสุขสบาย" นักได้กล่าวถึงสิ่งสำคัญในการจัดตกแต่งห้องน้ำห้องส้วมต้องยึดหลักอะไร ก. ความสวยงาม – ความสะอาด ข. ความสะอาด - ความปลอดภัย	ค. ความปลอดภัย – ความสวยงาม ง. ความสวยงาม – ความสะอาด - ความปลอดภัย 5. ประโยชน์ของการทำความสะอาดห้องน้ำห้องส้วมเพื่อป้องกันสิ่งใดมากที่สุด ก. ไม่ให้มีเชื้อโรค ข. ไม่ให้มีตะไคร่น้ำ ค. ไม่ให้มีแมลงวันตอม ง. ไม่ให้มีกลิ่นเหม็นน่ารังเกียจ 6. นักเรียนคิดว่าอุปกรณ์เครื่องใช้ในห้องน้ำห้องส้วมข้อใดที่มีความจำเป็นน้อยที่สุด ก. ชันน้ำ ข. โถ่งน้ำ ค. กระจก ง. ราวแขวนผ้า 7. ข้อใดต่อไปนี้กล่าวได้ถูกต้อง ก. ควรทำความสะอาดห้องน้ำห้องส้วมอย่างสม่ำเสมอ ข. หลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมเสร็จแล้วควร ปิดให้มีมิดชิด ไม่ให้มีอากาศถ่ายเท ค. ควรทำความสะอาดพื้นห้องน้ำก่อนทำความสะอาดโถส้วม ง. ควรทำความสะอาดห้องน้ำห้องส้วมเดือนละครั้ง

8. การกระทำในข้อใดไม่ใช่การดูแลรักษา

ความสะอาดห้องน้ำห้องส้วม

ก. ราดน้ำทุกครั้งที่ใช้ส้วม

ข. เก็บขยะทิ้งทุกครั้งหลังอาบน้ำ

ค. กวาดน้ำในห้องน้ำทุกครั้งหลังอาบน้ำ

ง. ล้างมือทุกครั้งหลังจากเข้าห้องส้วม

9. ข้อใดต่อไปนีสรุปได้ถูกต้อง

ก. การทำความสะอาดห้องน้ำห้อง

ส้วมอยู่เสมอจะทำให้ปราศจากกลิ่นและเชื้อโรค

ข. การทำความสะอาดห้องน้ำห้อง

ส้วมควรทำสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

ค. การทำความสะอาดห้องน้ำห้อง

ส้วมควรเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่

ง. การทำความสะอาดห้องน้ำห้อง

ส้วมเป็นหน้าที่ของทุกคนในบ้าน

10. การทำความสะอาดห้องน้ำห้องส้วม

ควรสวมถุงมือเมื่อใด

ก. เช็ดฝานั่ง

ข. กวาดหยากไย่บนเพดาน

ค. ขัดตะไคร่น้ำที่จับตามพื้นผนัง

ง. เมื่อต้องใช้น้ำยาที่มีสารเคมีขัด

ห้องน้ำห้องส้วม

9. บ้านที่มีบริเวณบ้านจำกัดควรปลูกไม้
ประเภทใดจึงจะประหยัดเนื้อที่มากที่สุด
- ก. ปลูกไม้ผล
 - ข. ปลูกไม้แขวน
 - ค. ปลูกไม้กระถาง
 - ง. ปลูกไม้ดอกประเภทยืนต้น
10. ท่อระบายน้ำมีประโยชน์อย่างไร
- ก. ทำให้บริเวณบ้านสวยงาม
 - ข. เก็บน้ำเสียไว้รดต้นไม้
 - ค. เป็นที่ระบายน้ำที่ไม่ต้องการ
 - ง. เป็นที่ทิ้งขยะชั่วคราว

เกณฑ์การให้คะแนนภาคปฏิบัติ

แบบวัดผลการประเมินงานบ้าน (การจัดบ้านและบริเวณบ้าน) กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1. การตั้งเป้าหมาย	3	คะแนน
2. แจกแจงวัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์	4	คะแนน
3. วางแผนการทำงาน	4	คะแนน
4. ลำดับวิธีการดำเนินงาน	4	คะแนน
5. ผลผลิตที่ได้	5	คะแนน
รวมคะแนน	20	คะแนน

การตั้งเป้าหมาย มีองค์ประกอบดังนี้

1. ตั้งเป้าหมายการทำงานชัดเจน
2. สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย
3. มีทิศทางในการทำงานได้ถูกต้อง
 - มีการตั้งเป้าหมายตามองค์ประกอบข้อ 1 และข้ออื่นอีก 2 ข้อ ให้ 3 คะแนน
 - มีการตั้งเป้าหมายตามองค์ประกอบข้อ 1 และข้ออื่นอีก 1 ข้อ ให้ 2 คะแนน
 - มีการตั้งเป้าหมายตามองค์ประกอบข้อ 1 เพียงข้อเดียว ให้ 1 คะแนน

แจกแจงวัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์

- แจกแจงวัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์ได้ครบถ้วน ให้ 4 คะแนน
- แจกแจงวัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์ได้ส่วนใหญ่ ให้ 3 คะแนน
- แจกแจงวัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์ได้ครึ่งหนึ่ง ให้ 2 คะแนน
- แจกแจงวัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์ได้บางส่วน ให้ 1 คะแนน

การวางแผนการทำงาน เมืองค์ประกอบดังนี้

1. วางแผนการทำงานได้สอดคล้องกับเป้าหมาย
2. กำหนดขั้นตอนการทำงานชัดเจน
3. กำหนดวัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์ได้ถูกต้อง
4. กำหนดหน้าที่การทำงานได้เหมาะสม

- วางแผนการทำงานตามองค์ประกอบครบ 4 ข้อ	ให้ 4 คะแนน
- วางแผนการทำงานตามองค์ประกอบข้อ 1 และข้ออื่นอีก 2 ข้อ	ให้ 3 คะแนน
- วางแผนการทำงานตามองค์ประกอบข้อ 1 และข้ออื่นอีก 1 ข้อ	ให้ 2 คะแนน
- วางแผนการทำงานตามองค์ประกอบข้อ 1 เพียงข้อเดียว	ให้ 1 คะแนน

ลำดับวิธีดำเนินการ เมืองค์ประกอบดังนี้

1. เตรียมวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือในการปฏิบัติงานครบถ้วน
2. ใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง
3. ปฏิบัติงานถูกต้องตามลำดับขั้นตอน
4. ปฏิบัติงานได้เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด

- มีการปฏิบัติงานตามลำดับวิธีการตามองค์ประกอบครบ 4 ข้อ	ให้ 4 คะแนน
- มีการปฏิบัติงานตามลำดับวิธีการตามองค์ประกอบเพียง 3 ข้อ	ให้ 3 คะแนน
- มีการปฏิบัติงานตามลำดับวิธีการตามองค์ประกอบเพียง 2 ข้อ	ให้ 2 คะแนน
- มีการปฏิบัติงานตามลำดับวิธีการตามองค์ประกอบเพียง 1 ข้อ	ให้ 1 คะแนน

ผลผลิตที่ได้ เมืองค์ประกอบดังนี้

1. ผลงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
2. ผลงานสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย
3. ผลงานมีความประณีตสวยงาม มีความคิดสร้างสรรค์
4. ใช้วัสดุอุปกรณ์ได้คุ้มค่า ถูกต้อง เหมาะสม
5. ผลงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด

- มีผลผลิตตามองค์ประกอบที่กำหนดให้ครบ 5 ข้อ	ให้ 5 คะแนน
- มีผลผลิตตามองค์ประกอบที่กำหนดให้เพียง 4 ข้อ	ให้ 4 คะแนน
- มีผลผลิตตามองค์ประกอบที่กำหนดให้เพียง 3 ข้อ	ให้ 3 คะแนน
- มีผลผลิตตามองค์ประกอบที่กำหนดให้เพียง 2 ข้อ	ให้ 2 คะแนน
- มีผลผลิตตามองค์ประกอบที่กำหนดให้เพียง 1 ข้อ	ให้ 1 คะแนน

ภาคผนวก ค

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

1. ห้องนอนชวนฝัน
2. เมื่อแขกมาเยือน
3. ห้องนี้ช่วยให้ฉันร่อย
4. ห้องน้ำสุขสบาย
5. รอบบ้านน่ามอง

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
กลุ่มงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
การจัดบ้านและบริเวณบ้าน

ห้องนอนชวนฝัน

ลำดับที่ ๑
คาบที่ ๑ - ๓

วีราภรณ์ ศรีสง่า เรื่อง
รุ่งโรจน์ แสงพันธ์ ภาพ

ความสะอาด

การจัดตกแต่งห้องนอนเครื่องใช้ในห้องนอนให้เป็นระเบียบ สะอาดสวยงาม จะทำให้สุขภาพกายและจิตของผู้อยู่อาศัยดีและมีความภาคภูมิใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกวิธีการและขั้นตอนในการจัดตกแต่งห้องนอนได้

๒. วางแผนและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดตกแต่งห้องนอนได้

๓. บอกประโยชน์ของการจัดตกแต่งห้องนอนได้

สาระการเรียนรู้ : วิธีการ

๑. เป้าหมาย : ให้และบอกวิธีการจัดตกแต่งห้องนอน สะอาด สวยงามและนอนสบาย

๒. วัสดุ - อุปกรณ์และเครื่องมือ : ไม้วาดคอกก้นปู ไม้วาดชนไม้ ไม้วาดหยากใยที่ดักขยะ ถังน้ำ น้ำยาล้าง ไม้วาดไม้ ถูเสื่อน้ำ โตะเครื่องแต่ง เครื่องนอน ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอนรูปภาพ แจกันดอกไม้

๓. วางแผนการทำงาน

๑. นัท - นูก จัดหาอุปกรณ์ทำความสะอาด

๒. นัท - นูก จัดอุปกรณ์ให้เป็นระเบียบ

๓. นัท - นูก จัดตกแต่งห้องสวยงาม

๔. ลำดับวิธีดำเนินการ

๑. ใช้ไม้วาดคอกก้นปูวางตามแนวและแนวห้อง ใช้ไม้วาดชนไม้กับตู้หัวนอนหลังตู้ โตะเครื่องแต่ง

๒. การปูหมอนพื้นห้องและใช้ผ้าปูหน้าเตียงตามหลังตู้ โตะและใช้ไม้วาดที่โตะสะอาด

๓. สำรองวัสดุ - อุปกรณ์ และกำหนดตำแหน่งจัดวางสิ่งของเครื่องใช้ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย

๔. จัดที่นอน เปลี่ยนผ้าปูที่นอนและปลอกหมอนชุดเก่าออกแล้วใช้ผ้าคลุมเตียงเพื่อที่นอน

๕. จัดวางหมอนอิงให้เกิดความสวยงาม ตกแต่งด้วยตัวรูปภาพ

๕. ผลผลิตที่เกิดขึ้น : ห้องนอนที่ห้องนอนชาวพื้นทีสะอาดเป็นระเบียบ สวยงาม

คำนำ

การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่อง ห้องนอนชาวพื้นทีจัดทำขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมาย ที่จะสร้างเป็นสื่อการเรียนการสอนในกลุ่ม การงานอาชีพและเทคโนโลยี แขนงงานบ้าน เรื่องการจัดบ้านและบริเวณ บ้าน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ เกิดความสนุกสนานไปกับบทเรียน อีกทั้งเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียนให้นักเรียนเกิดทักษะในการทำงาน ตั้งแต่เป้าหมายในการทำงานอย่างมีระบบ รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลและแก้ปัญหาในการทำงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และบอกประโยชน์ของการทำงานได้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผศ. สนั่น มีอินทมาท ที่ได้แนะนำแนวทางและให้กำลังใจในการทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

วิชารารณ์ ศรีสง่า

ข้อเสนอแนะในการใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

๑. ผู้สอนต้องใช้วิธีสอนตามแผนการสอนซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ ๑ นักเรียนอ่านเรื่อง

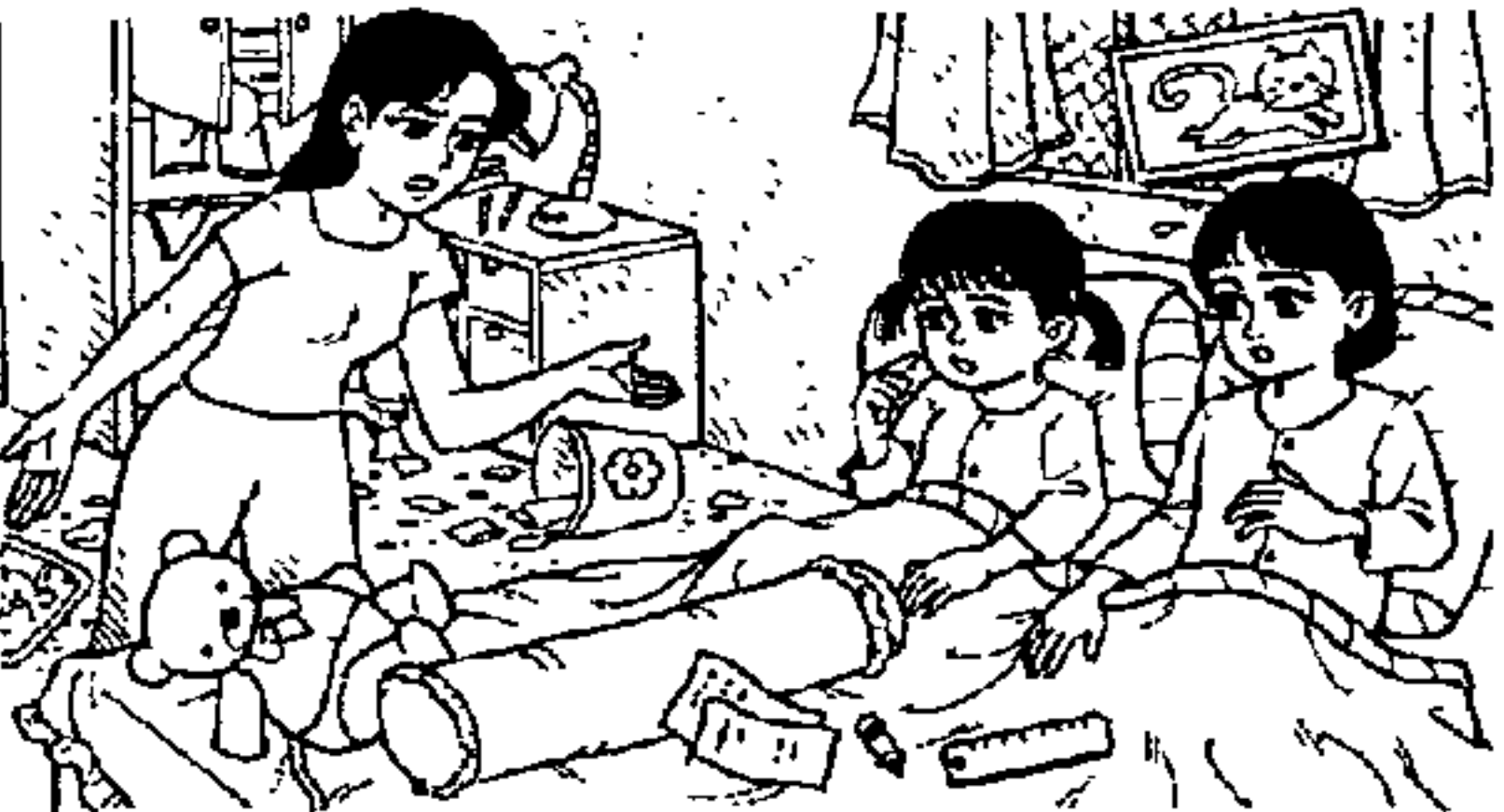
ขั้นที่ ๒ นักเรียนเล่าเรื่องที่อ่าน และอภิปรายเรื่อง

ขั้นที่ ๓ ครูแนะนำนักเรียนเขียนแผนที่จะปฏิบัติตามแผน

ขั้นที่ ๔ นักเรียนลงมือปฏิบัติงานตามแผน

ขั้นที่ ๕ เสนอผลงานอภิปรายสรุปการปฏิบัติงาน

๒. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ใช้เป็นสื่อแกนนำและสามารถใช้สื่ออื่น ๆ เข้ามาเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม

เข้าในอาทิตย์

แม่ : ลูก ๆ ตื่นได้แล้วจะ โอโฮ ทำไมท้องลูกถึงได้สปรกปรกอย่างนี้

นูก : คุณแม่คะ หนูเป็นหวัดน้ำมูกไหลอีกแล้วคะ

แม่ : ก็ท้องหนูมีแต่ฝุ่นละอองมาอย่างนี้ ก็ทำให้หนูเป็นหวัดนะซี

แม่ : ลูกต้องจัดห้องและทำความสะอาดครั้งใหญ่กันแล้วนะ

นัท : ตีคะ หนูก็อยากจัดห้องนอนใหม่อยู่แล้วคะ !

๒๖

นัทกับนุก เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำสวนและจัดตกแต่งห้องนอน

นัท : พี่จะกวาดหยากไย่เพดานและปัดฝุ่นบนหลังตู้ โต๊ะ ชั้นวางของเดี๋ยว
นุกช่วยเก็บของออกจากตู้และชั้นวางของก่อนนะจ๊ะ

นุก : ค่ะ ! เสร็จแล้วหนูจะกวาดฝุ่นบนพื้น และใช้ผ้าเช็ดรีวชุบน้ำเช็ดตาม ตู้
โต๊ะ หัวเตียง และชั้นวางของนะจ๊ะ

นัท : เดี่ยวพี่เอาไม้ถูพื้นมาถูให้สะอาด และจัดเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด
เองจ๊ะ

๒๗

**หลังจากที่สอยพื้นน้อยทำความสะอาดเสร็จ เรียบร้อยแล้ว
จึงได้ช่วยกันจัดตกแต่งห้องนอน**

นัท : เราต้องเปลี่ยนตำแหน่งวางเตียง ตู้ และโต๊ะใหม่จ๊ะ ! นุก

นุก : เพื่อให้ห้องเราสว่างและอากาศถ่ายเทได้สะดวก ไข่มุขคะ !

นัท : ไข่มุข ! ตู้เสื้อผ้าเราจะย้ายไปไว้มุมห้อง เคียงกับเสื่อไปติดหน้าต่าง

๒๘

หลังจากที่กำหนดตำแหน่งวางเตียง ตู้ และโต๊ะแล้ว

นุก : เดี่ยวหนูจะเปลี่ยนผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ชุดเก้าอี้กันนะจ๊ะ

นัท : ได้จ๊ะ ! พี่จะได้ใส่ปลอกหมอน ผ้าปูที่นอนชุดใหม่และใช้ผ้าคลุมเตียง
กันฝุ่น

นุก : หนูจะเอาชุดเก่าไปใส่ตะกร้าไว้ข้างนอกนะจ๊ะ

๒๙

**นัทกับนุก จัดเปลี่ยนเครื่องนอนชุดใหม่แล้ว ช่วยกันจัดเก็บของ
ใส่ตามตู้และชั้นต่าง ๆ ให้เรียบร้อย**

นัท : นุกช่วยพี่จัดของใส่ตู้และชั้นวางหนังสือก่อนนะจ๊ะ !

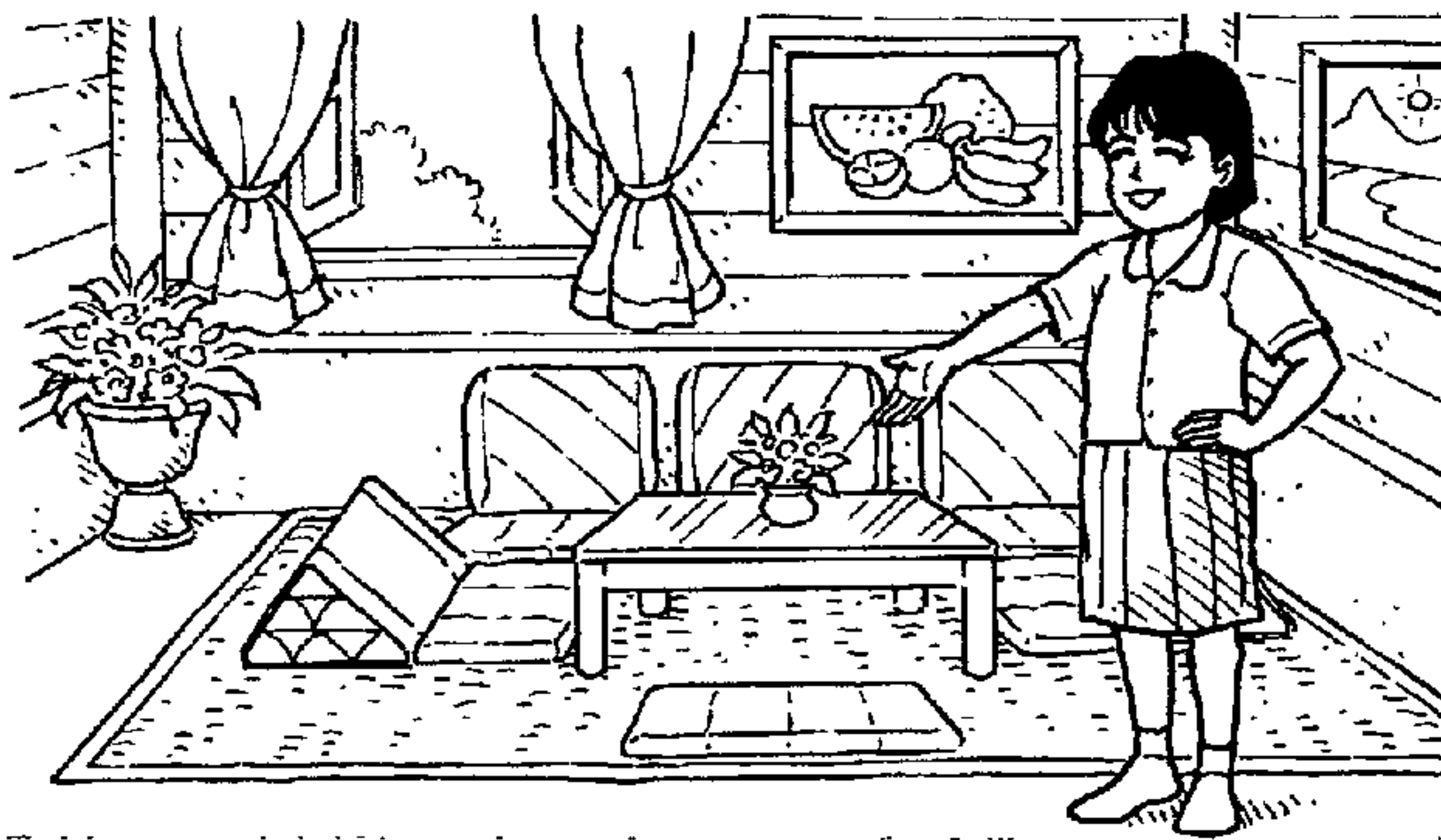
นุก : ได้จ๊ะ ! หนูว่าสมุดหนังสือและของเล่นที่ไม่ได้ใช้ เราควรเอาไปไว้ใน
ห้องเก็บของดีมีัยคะ !

นัท : ดีเหมือนกันจ๊ะ ! ห้องเราจะโล่งสบาย

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
กลุ่มงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
การจัดบ้านและบริเวณบ้าน

เมื่อแขกมาเยือน

ลำดับที่ ๒
คาบที่ ๔ - ๖

วัชรภรณ์ ศรีสง่า เรื่อง
รุ่งโรจน์ แสงพันธ์ ภาพ

๒

นักเรียนทุกคนต่างก็ตื่นตัวกับนิทานในขณะที่คุณครูคุยกันเรื่องห้องรับแขก ครูได้สังเกตเห็น นัทนี่พูดว่า

คุณครู : ณัฐวรรณเป็นอะไรจะ
 นัท : คุณครูไม่ไปเยี่ยมบ้านหนูไม่ได้หรอกคะ
 คุณครู : ไม่ได้หรอกจะ ! ครูต้องไปเยี่ยมบ้านทุกคน ทำไมล่ะจะ !
 นัท : บ้านของหนูหลังเล็กและไม่มีห้องรับแขกที่ทันสมัยแบบเพื่อน ๆ ค่ะ
 คุณครู : เดียวครูจะแนะนำให้จัดห้องรับแขก แบบประหยัดตามอันดับอนนะ

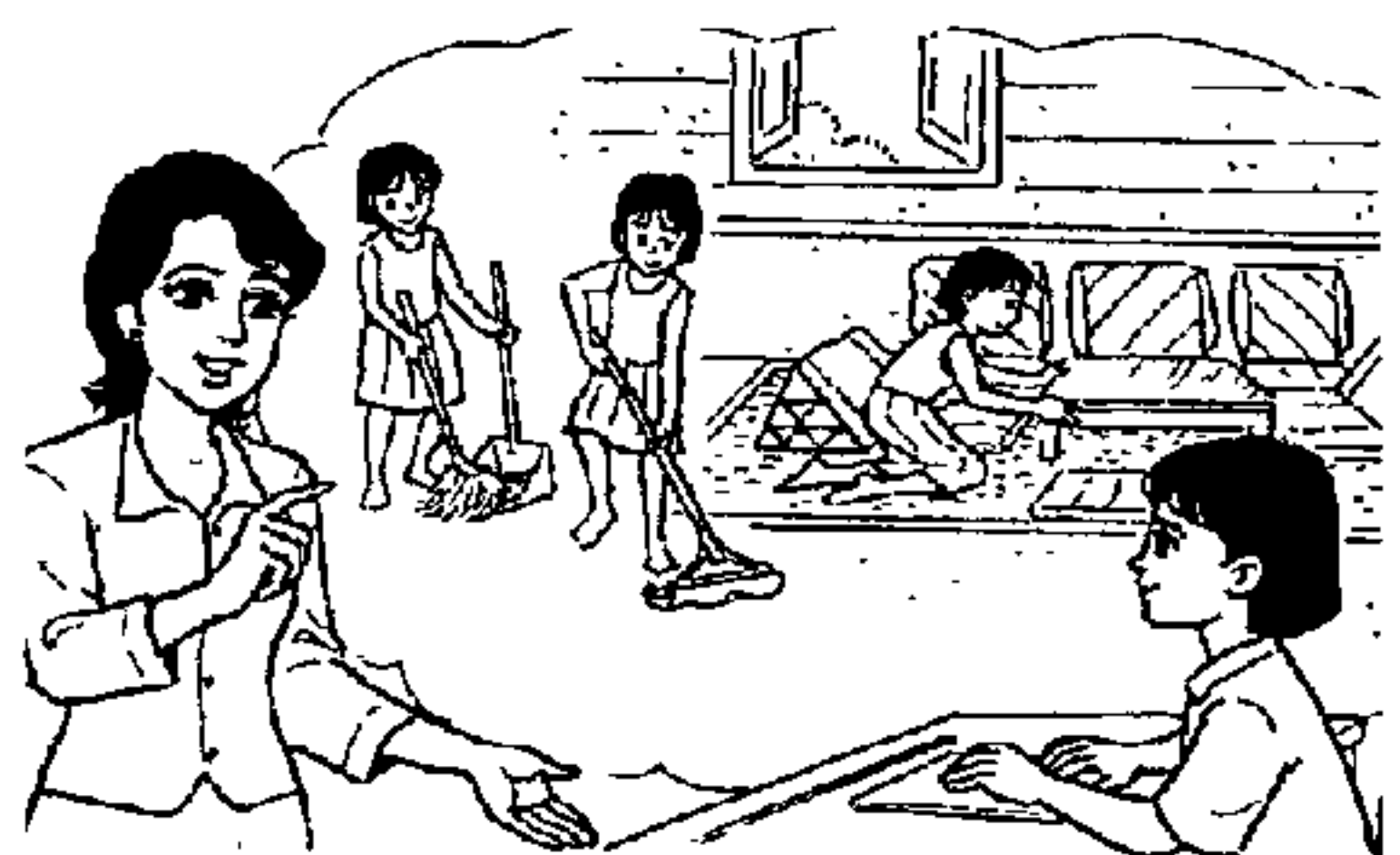
๓

ครูจึงได้บอกขั้นตอนและวิธีการจัดห้องรับแขกให้กับนัท

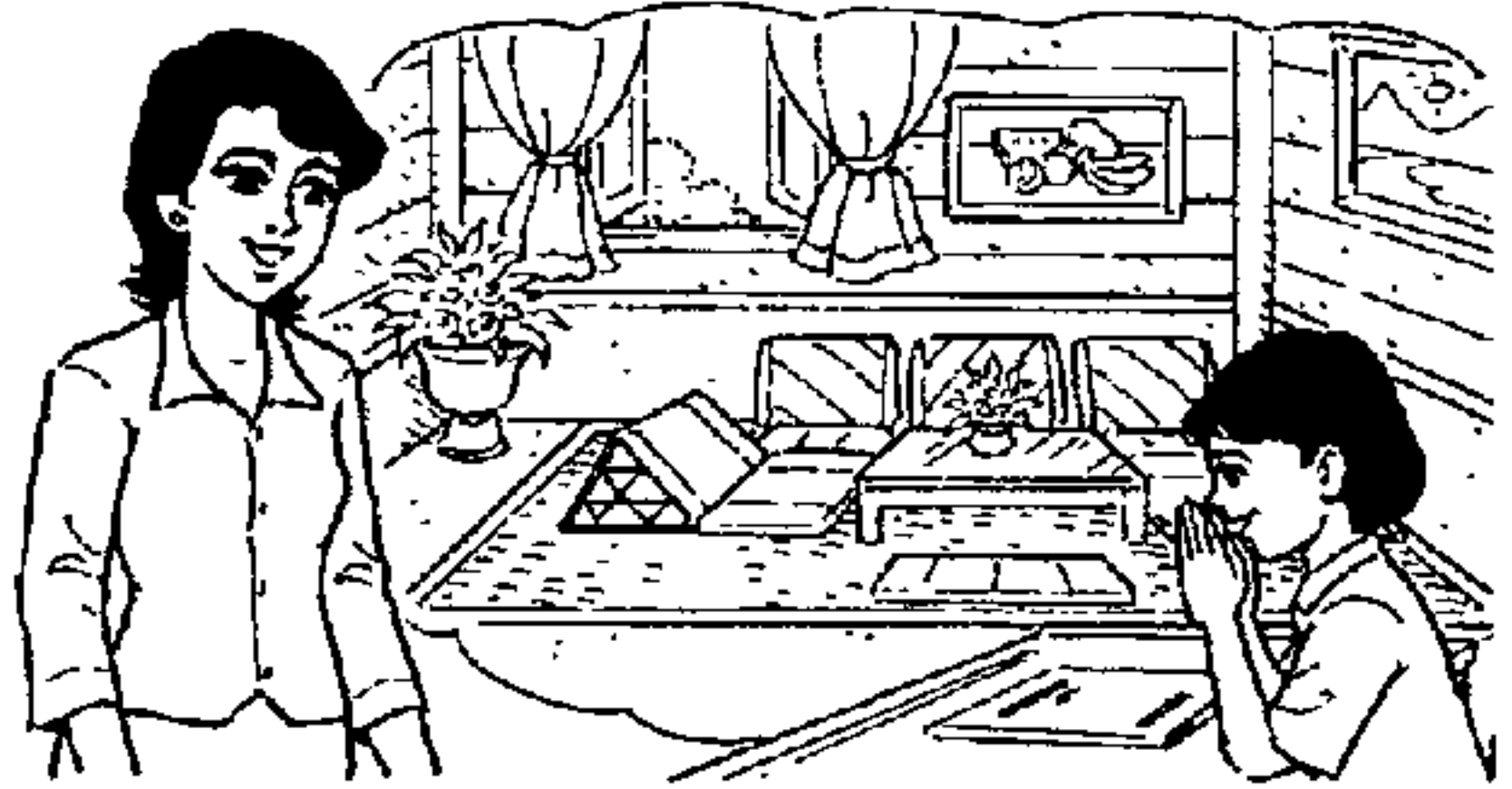
คุณครู : ก่อนอื่นหนูต้องทำความสะอาดห้อง โดยการกวาดหยากไย่
 บัดมู่บนหลังตู้ ตามชั้นวางของ หลังจากนั้นก็เช็ดน้ำให้แห้ง
 ทำความสะอาด
 นัท : คุณครูคะ หนูไม่มีชุดรับแขกเหมือนเพื่อน ๆ นะคะ
 คุณครู : ก็ไม่เป็นไรนี่จ๊ะ ! หนูก็จัดที่รับแขกแบบนั่งพื้นนี่จ๊ะ !
 นัท : จริงด้วยค่ะ ! ที่บ้านหนูพอจะมีเสื่อปูกับพื้น และมีหมอนใบเล็ก ๆ
 หลายใบด้วยค่ะ

๔

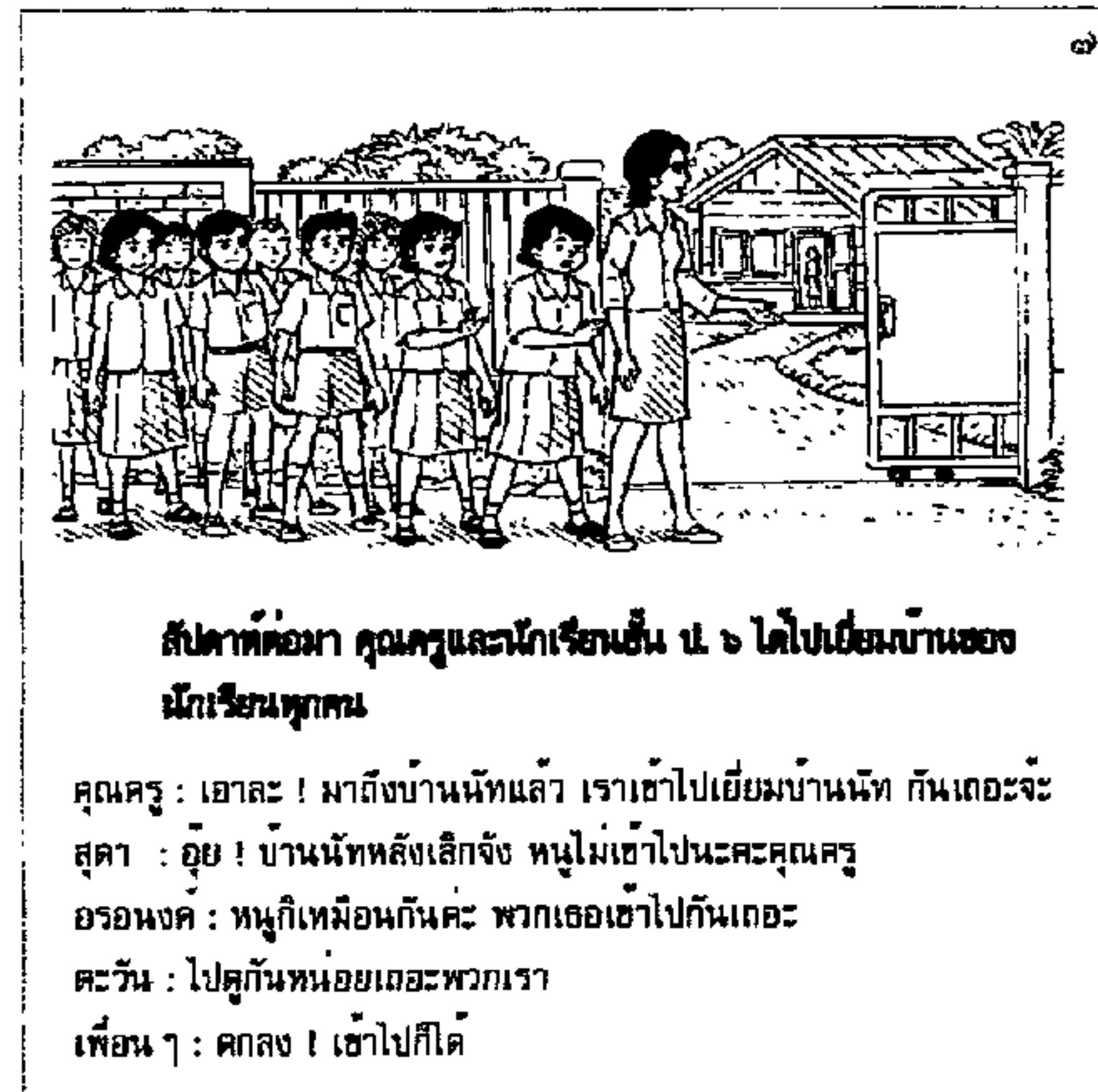

คุณครู : หนูต้องกวาดพื้นห้องและใช้ไม้ถูพื้น ปล่อยให้สะอาดเรียบร้อยก่อน
 หลังจากนั้นใช้พรมหรือเสื่อปูพื้นและ จัดวางเบาะนั่งหลาย ๆ ใบ
 อาจมีหมอนอิงหรือหมอนขวาน เพื่อให้นั่งสบายขึ้น หรืออาจใช้
 หมอนวางพิงกับผนังห้อง โดยมีโต๊ะเล็ก ๆ สำหรับวางของตรง
 กลาง ก็ได้เนจ๊ะ !

๕

คุณครู : หลังจากนั้น หนูก็หาแจกันดอกไม้ หรือกระถางต้นไม้สวย ๆ วาง
 ไว้ตรงมุมห้อง ภาพวาดที่ไม่มีม่านก็อาจหาม่านมาติดที่
 จากฝีมือหนู มาตกแต่งให้สวยงาม ผนังห้องก็ตกแต่งด้วยภาพ
 สวย ๆ หรือแขวนงานประดิษฐ์ที่ทำไว้ ตกแต่งจนหนูก็มีห้อง
 สวย ๆ ที่จะ招待เพื่อนได้แล้วจ๊ะ !

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
กลุ่มงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
การจัดบ้านและบริเวณบ้าน

ห้องนี้ช่วยให้ร่มรอย

ลำดับที่ ๓
คาบที่ ๗ - ๙

วิชราภรณ์ ศรีสง่า เรื่อง
รุ่งโรจน์ แสงพันธ์ ภาพ

ความสำคัญของการ

ห้องครัวนับเป็นที่สำคัญของทุกบ้าน นอกจากจะใช้ประกอบอาหารแล้ว การจัดเครื่องใช้ให้ดูดีก็จะสะดวกต่อการใช้และดูสวยงาม

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกวิธีการและขั้นตอนในการจัดตกแต่งห้องครัวได้
๒. วางแผนและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดตกแต่งห้องครัวได้
๓. บอกประโยชน์ของการจัดตกแต่งห้องครัวได้

สาระการเรียนรู้ : วิธีการ

๑. เป้าหมาย : นัทและนุกไปเยี่ยมคุณย่าและได้ช่วยคุณย่าทำกับข้าวและพบว่าห้องครัวของคุณย่าไม่สะอาดไม่เป็นระเบียบจึงช่วยกันจัดตกแต่ง
๒. วัสดุ - อุปกรณ์และเครื่องมือ : ไม่กวาดดอกหญ้า ไม่กวาดขนไก่ ไม่กวาดหยากไย่ ที่ตักขยะ ถังน้ำ ไม้ถูพื้น โตะอาหาร โตะเตรียมอาหาร ตู้กับข้าว ตู้เย็น เตา เครื่องครัวชนิดต่าง ๆ รูปภาพ ภาพโปสเตอร์ แจกันดอกไม้
๓. วางแผนการทำงาน
 ๑. ผู้จัดทำอุปกรณ์ในการทำความสะอาด
 ๒. นัท - นุก จัดวัสดุ - อุปกรณ์ให้เป็นระเบียบ
 ๓. นัท - นุก จัดตกแต่งห้องครัวให้สวยงาม
๔. ลำดับวิธีดำเนินการ
 ๑. เก็บของออกจากตู้และชั้นวางของ โขไม่กวาดขนไก่กับฝุ่นบนหลังตู้ ชั้นวางของและกวาดพื้น
 ๒. โขไม่กวาดกวาดหยากไย่บนเพดาน โขผ้าเช็ดตัว เช็ดความชื้น ชั้นวางของและโขไม้ถูพื้นจนสะอาด
 ๓. สำรองวัสดุ - อุปกรณ์ในห้องครัวและกำหนดตำแหน่งจัดวางสิ่งของ
 ๔. จัดวัสดุ - อุปกรณ์เครื่องครัวให้เป็นหมวดหมู่และจัดวางอย่างสะอาดและปลอดภัย
 ๕. นำผ้ามาปูโตะอาหารและวางแจกันดอกไม้ สีสภาพที่มันเงาและนำกระถางต้นไม้มาวาง
 ๕. ผลผลิตที่เกิดขึ้น : คุณย่าได้ห้องครัวที่สะอาดเป็นระเบียบ นัทและนุกได้รับการชมเชย

คำนำ

การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่อง ห้องนี้ช่วยให้มีมอ้อยได้จัดทำขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมาย ที่จะสร้างเป็นสื่อการเรียนการสอนในกลุ่ม การงานอาชีพและเทคโนโลยี แขนงงานบ้าน เรื่องการจัดบ้านและบริเวณบ้าน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ เกิดความสนุกสนานไปกับบทเรียน อีกทั้งเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียนให้นักเรียนเกิดทักษะในการทำงาน ตั้งแต่เป้าหมายในการทำงานอย่างมีระบบ รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลและแก้ปัญหาในการทำงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และบอกประโยชน์ของการทำอาหารได้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผศ. สนั่น มีชัยทมาท ที่ได้แนะนำแนวทางและให้กำลังใจในการทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

วิธราภรณ์ ศรีสง่า

ข้อเสนอแนะในการใช้ แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

๑. ผู้สอนควรใช้วิธีสอนตามแผนการสอนซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ ๑ นักเรียนอ่านเรื่อง
- ขั้นที่ ๒ นักเรียนเล่าเรื่องที่อ่าน และอภิปรายเรื่อง
- ขั้นที่ ๓ ครูแนะนำนักเรียนเขียนแผนที่จะปฏิบัติตามแผน
- ขั้นที่ ๔ นักเรียนลงมือปฏิบัติงานตามแผน
- ขั้นที่ ๕ เสนอผลงานอภิปรายสรุปการปฏิบัติงาน

๒. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ใช้เป็นสื่อแนะนำและสามารถ ใช้สื่ออื่น ๆ เข้ามาเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ได้ตามความ เหมาะสม

ในวันหยุดนัทและนุกไปเยี่ยมคุณย่า

นัท - นุก : สวัสดีค่ะ คุณย่า

คุณย่า : โอ ! หลานย่าสวัสดีลูก ย่าคิดถึงหนูจังเลย

นัท - นุก : หนูก็คิดถึงคุณย่าค่ะ คุณย่าทำอะไรอยู่คะ

คุณย่า : กำลังจะทำข้าวคลุกกะปิกับหมูหวานให้หนูทานใจลูก เพราะย่ารู้ว่า
หนูชอบมาก

นัท : เอ๊ะ ! พี่ว่าคู่กับข้าวและชิ้นวางของต้องขยับให้อึดมันดีกว่า ต้องนี้จะ
ได้กว้างขึ้น

นุก : เดี่ยวหนูช่วยจัดของใส่ตู้และชิ้นวางของนะคะ

นัท : หนูช่วยจัดเครื่องครัว พริกหม้อ กระทะ ตะหลิว ช้อน จาน ชาม
ให้เป็นหมวดหมู่ล่ะจะ ! จะได้หยิบง่าย ๆ

นุก : ได้ค่ะ ! หนูจะจัดให้เป็นระเบียบ หยิบก็ง่าย หยาก็รู้ คู่ก็งามตา

นัท : เอ๊ะ ! พี่ว่าคู่กับข้าวและชิ้นวางของต้องขยับให้อึดมันดีกว่า ต้องนี้จะ
ได้กว้างขึ้น

นุก : เดี่ยวหนูช่วยจัดของใส่ตู้และชิ้นวางของนะคะ

นัท : หนูช่วยจัดเครื่องครัว พริกหม้อ กระทะ ตะหลิว ช้อน จาน ชาม
ให้เป็นหมวดหมู่ล่ะจะ ! จะได้หยิบง่าย ๆ

นุก : ได้ค่ะ ! หนูจะจัดให้เป็นระเบียบ หยิบก็ง่าย หยาก็รู้ คู่ก็งามตา

นัท : ตรงนี้เป็นที่เตรียมอาหารนะคะ แล้วนำมาประกอบตรงนี้จะ

นุก : แล้วตรงนี้เป็นที่เก็บล้างทำความสะอาดคะ !

นัท : หนูไปเอากระถางต้นไม้คุณย่ามาไว้ตรงมุมท้องนี้คะ สวยมีัยคะ !

คุณย่า : จ๊ะ ! ดีจ๊ะ ! แค่นี้ก็สวยสะอาดเป็นระเบียบแล้ว หลานย่าเก่งจริง ๆ
เดี๋ยวย่าจะให้รางวัลนะจ๊ะ !

นัท : ชอบคุณคะคุณย่า ไม่เป็นไรหรอกคะ

นุก : เราเต็มใจทำให้คุณย่านะคะ

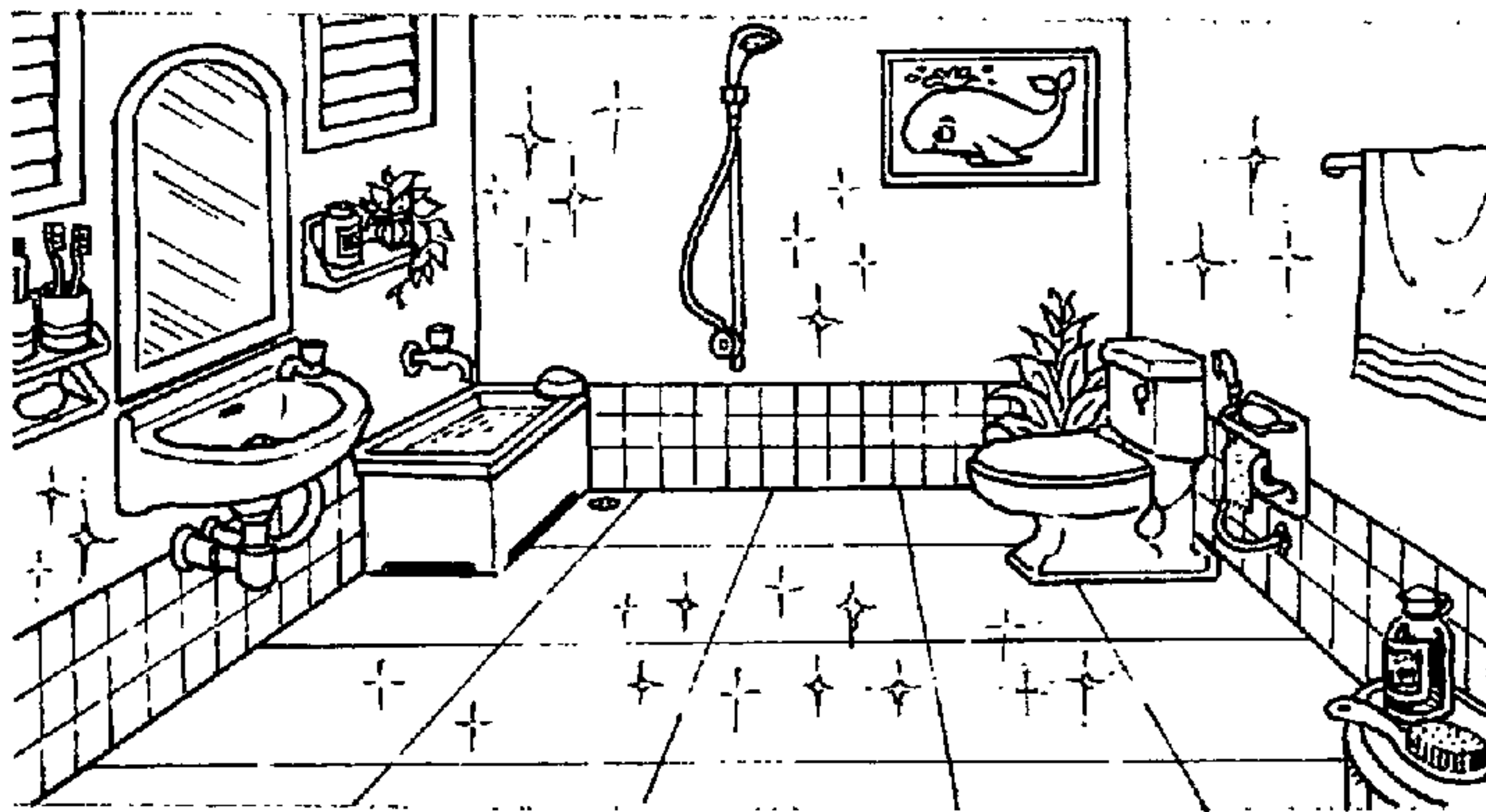
นัท : คราวหน้า เดี่ยวเราก็กว้านกวาดบ้านข้าวกับคุณย่าอีกใจคะ

คุณย่า : เดี่ยวเย็นนี้หนูก็อยู่ทานข้าวกับคุณย่าให้ดูเพื่อมารับกลับสิจ๊ะ !

นุก : คราวนี้รับรองว่าช่วยคุณย่าทำกับข้าวได้เร็วขึ้น แน่แน่นอนคะ !

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
กลุ่มการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
การจัดบ้านและบริเวณบ้าน

ห้องน้ำสุขสบาย

ลำดับที่ ๔
คาบที่ ๑๐ - ๑๒

วิชราภรณ์ ศรีสง่า เรื่อง
รุ่งโรจน์ แสงพันธ์ ภาพ

ความท้าทาย

ห้องน้ำห้องส้วม เป็นห้องที่ทุกคนในครอบครัว จะต้องช่วยกันรักษา
ความสะอาดและจัดตกแต่งอยู่เสมอ เพื่อให้ปราศจากกลิ่นและเชื้อโรค

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกวิธีการและขั้นตอนในการจัดตกแต่งห้องน้ำห้องส้วมได้
๒. วางแผนและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดตกแต่งห้องน้ำห้องส้วมได้
๓. บอกประโยชน์ของการจัดตกแต่งห้องน้ำห้องส้วมได้

สาระการเรียนรู้

๑. เป้าหมาย : นักศึกษา ต้องทำให้ห้องน้ำห้องส้วมสะอาดสวยงามเป็นระเบียบเหมือนที่ได้ไปพัก
ที่โรงแรม จึงนำแบบอย่างมาจัดตกแต่งห้องน้ำของตน
๒. วิธีดู - อุปกรณ์และเครื่องมือ : ไม่ควรหยากโย แปรงในส้วม แปรงทองเหลือง อย่างล้างหน้า
ส้วมยาง ถังน้ำ น้ำยาทำความสะอาด ส้วมวาล์ว ถังน้ำกดส้วม กระดาษไม่ปะดับ รูปภาพ
- ๓.วางแผนการทำงาน
 ๑. นักจัดหาอุปกรณ์ทำความสะอาด
 ๒. นักจัดวัสดุ - อุปกรณ์ให้เป็นระเบียบ
 ๓. นัก - นัก จัดตกแต่งห้องน้ำห้องส้วมให้สวยงาม
๔. ลำดับวิธีดำเนินการ
 ๑. วางแผนการทำงาน ใช้ไม้วาดหยากโยกวาดบนเพดานผนังห้องน้ำห้องส้วม
 ๒. เป็นเครื่องใช้หยากโยเข้าข้างของและใช้ฟองน้ำชุบน้ำยาเช็ดทำความสะอาดขึ้น
 ๓. ใช้ผ้าเช็ดพื้นห้องน้ำและใช้แปรงทองเหลืองขัดความขึ้นและไถส้วมและฉีดน้ำล้างส้วม
 ๔. วางแผนการวางอุปกรณ์เครื่องใช้ในห้องน้ำห้องส้วมให้เป็นระเบียบ
 ๕. นำกระดาษกันน้ำ กระดาษพลาสติกมาติดตามผนังห้อง ผนังห้องตกแต่งด้วยภาพวิว
 ๕. ผลผลิตที่คิดขึ้น นักศึกษาได้ห้องน้ำห้องส้วมที่สะอาด สวยงาม ปอดภัย

คำนำ

การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่อง ห้องน้ำสุขสบาย
ได้จัดทำขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมาย ที่จะสร้างเป็นสื่อการเรียนการสอนในกลุ่ม
การงานอาชีพและเทคโนโลยี แขนงงานบ้าน เรื่องการจัดบ้านและบริเวณ
บ้าน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ เกิดความสนุกสนานไปกับ
บทเรียน อีกทั้งเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียนให้นักเรียน
เกิดทักษะในการทำงาน ตั้งแต่เป้าหมายในการทำงานอย่างมีระบบ รู้จักคิด
อย่างมีเหตุผลและแก้ปัญหาในการทำงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และ
บอกประโยชน์ของการทำงานได้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผศ. สนั่น มีอินทมาท ที่ได้แนะนำ
แนวทางและให้กำลังใจในการทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

วิชรภรณ์ ศรีสง่า

ข้อเสนอแนะในการใช้ แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

๑. ผู้สอนต้องใช้วิธีสอนตามแผนการสอนซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ ๑ นักเรียนอ่านเรื่อง
- ขั้นที่ ๒ นักเรียนเล่าเรื่องที่อ่าน และอภิปรายเรื่อง
- ขั้นที่ ๓ ครูแนะนำนักเรียนเขียนแผนที่จะปฏิบัติตามแผน
- ขั้นที่ ๔ นักเรียนลงมือปฏิบัติงานตามแผน
- ขั้นที่ ๕ เสนอผลงานอภิปรายสรุปการปฏิบัติงาน

๒. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ใช้เป็นสื่อแนะนำและสามารถ
ใช้สื่ออื่น ๆ เข้ามาเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ได้ตามความ
เหมาะสม

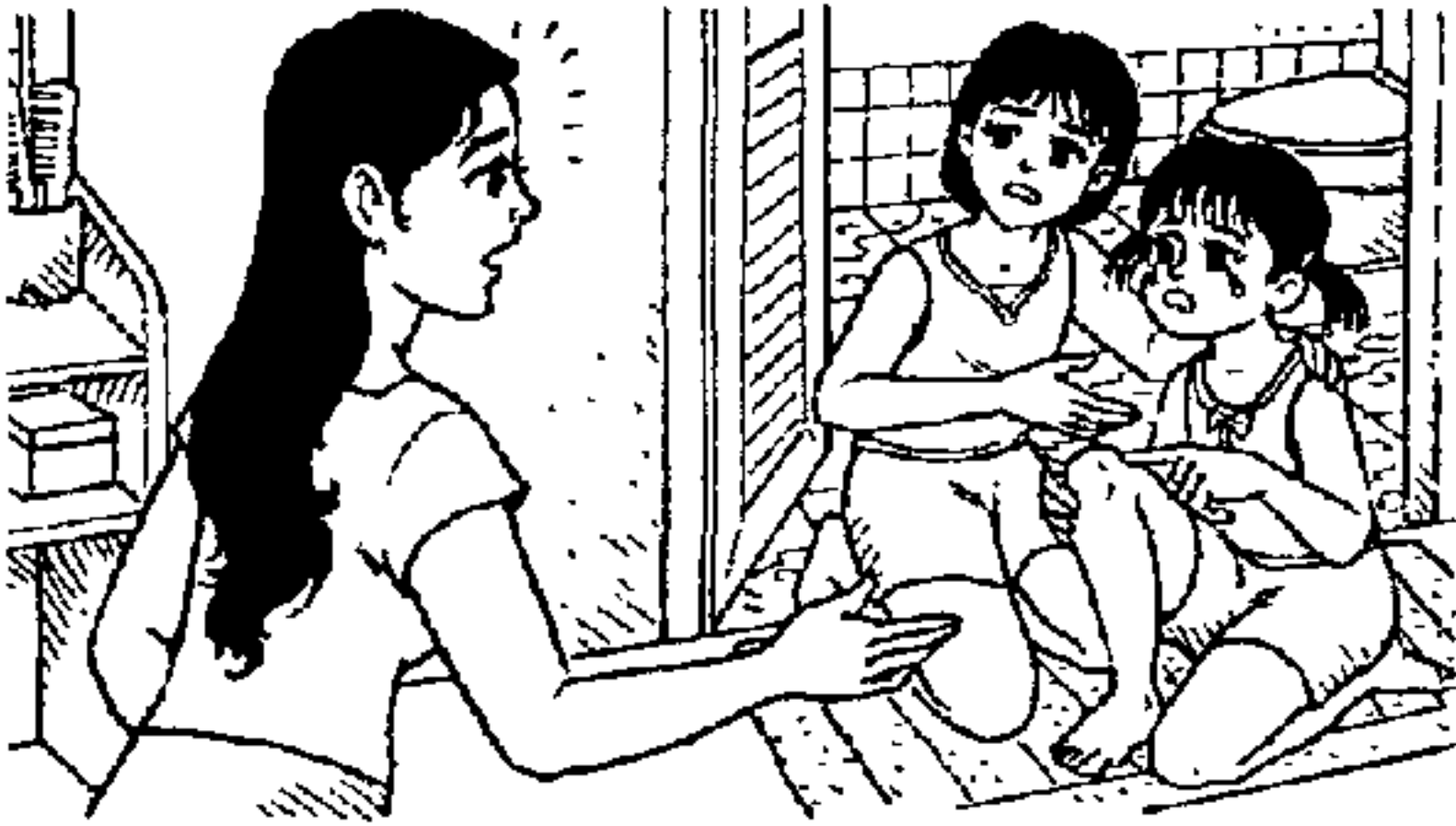
หลังจากที่พบกับลูกไปเที่ยวต่างจังหวัด กลับมาถึงบ้านและเขาอาบน้ำ
ออกจากกระเป๋าน้ำไปอีก จากนั้นลูกได้เข้าไปอาบน้ำ ขณะที่กำลัง
จะเดินออกจากห้องน้ำ

ลูก : โอ๊ย ! ช่วยด้วยค่ะ

นัท : เป็นอะไรไปจ๊ะ ! ลูก อ๊ย ! ทำไมนอนแอ้งแม้งอย่างนั้นละจ๊ะ !

ลูก : โอ๊ย ! อือ ๆ ห้องน้ำมันลื่น หนูเลยหกล้มเจ็บจังเลยคะ

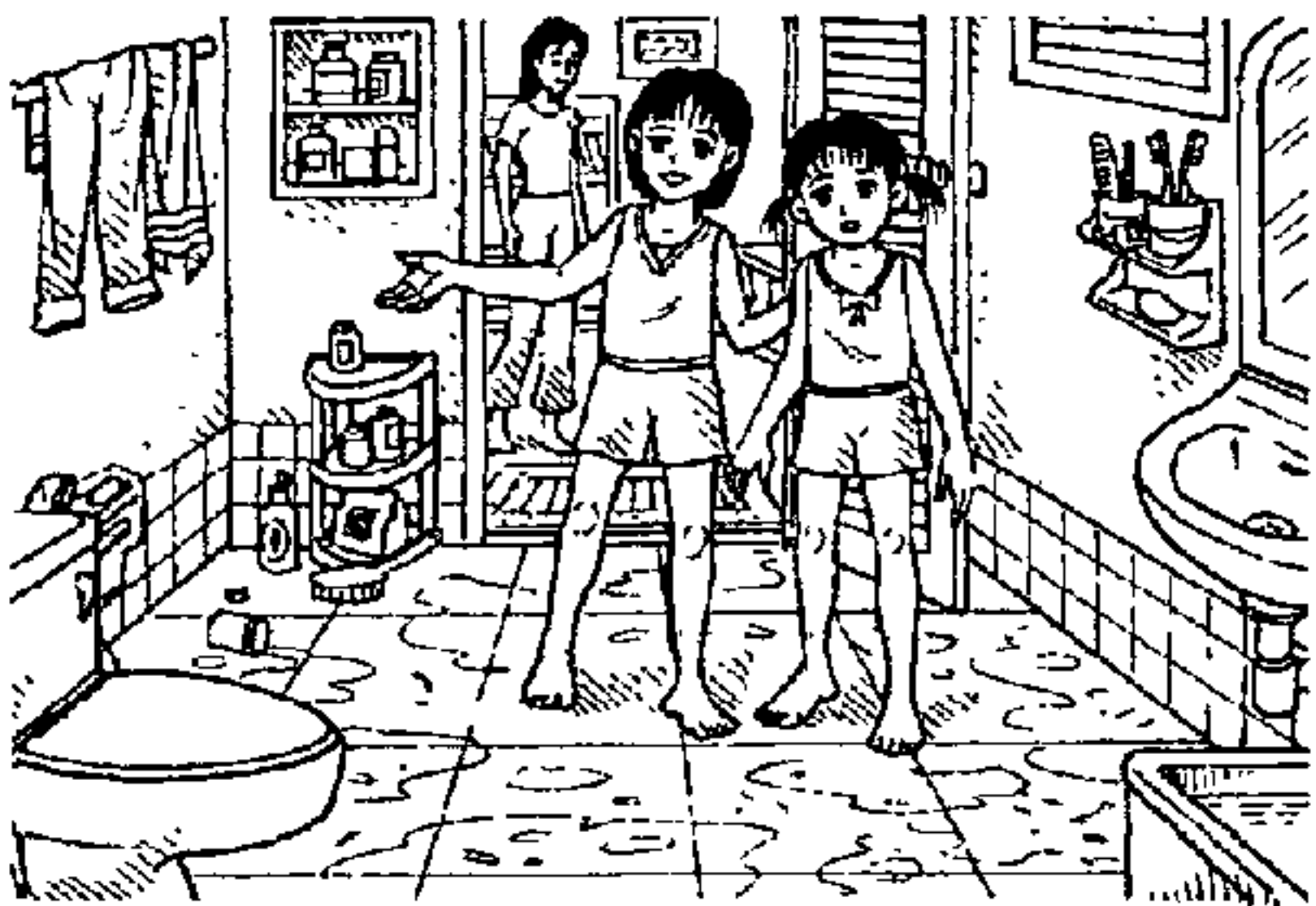
๘

เมื่อแม่เดินมาดู

แม่ : เป็นอะไรกันจ๊ะ ! เสียงใครร้องไห้
 นัท : นุ๊กคะแม่ ! สีนหกสัมน้ำในห้องน้ำ
 แม่ : อ้าว ! เป็นใจบ้างลูก
 นัท : หัวเข่าบวมเลยคะแม่
 แม่ : แม้ว่าเราต้องทำความสะอาด และจัดตกแต่งห้องน้ำใหม่แล้วละ !

๙

นัท : หนูว่าเราจัดตกแต่งแบบห้องน้ำในโรงแรมที่เราไปพักดีไหมคะ !
 นุ๊ก : เดี่ยวหนูช่วยนะคะ ห้องน้ำสะอาดสวยงาม หนูจะได้ไม่สีนหกสัมน้ำ
 นัท : ดีจ๊ะ ! สิ่งสำคัญในการจัดตกแต่งห้องน้ำ ห้องส้วม ต้องยึดหลักความสวยงามสะอาด และความปลอดภัย

๑๐

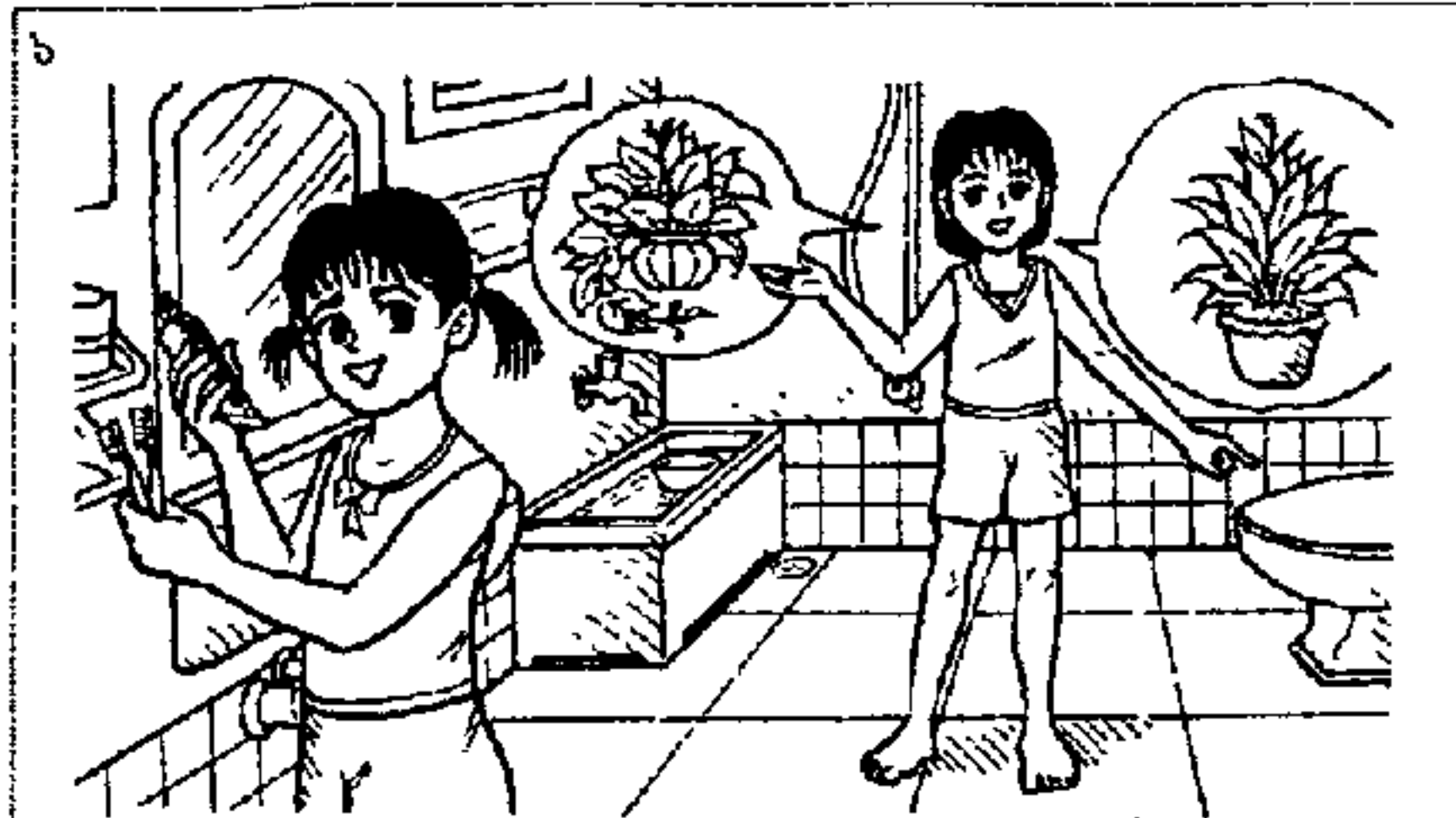
**เมื่อให้กับนุ๊ก ลงมือทำความสะอาดและจัดตกแต่ง
 ห้องน้ำ ห้องส้วมตามขั้นตอน**

นัท : นุ๊กช่วยเก็บเครื่องใช้ในห้องน้ำออกก่อนนะจ๊ะ ! เดี่ยวพี่จะกวาด
 พยายาม และเก็บขยะออกไปทิ้ง
 นุ๊ก : เดี่ยวหนูใช้ฟองน้ำชุบน้ำยาทำความสะอาดเช็ดตามชั้นวางของนะคะ
 นัท : เสร็จแล้ว นุ๊กออกไปก่อนนะ พี่จะได้ราดน้ำยาลงพื้น

๑๑

นุ๊ก : ให้พี่ช่วยเอาแปรงขัดโถส้วมนะคะ
 นัท : พี่ขอใช้แปรงขัดพื้นก่อนนะจ๊ะ !
 นุ๊ก : เสร็จแล้วใช้สายยางฉีดน้ำล้างให้สะอาดทีเดียวเลยนะคะ

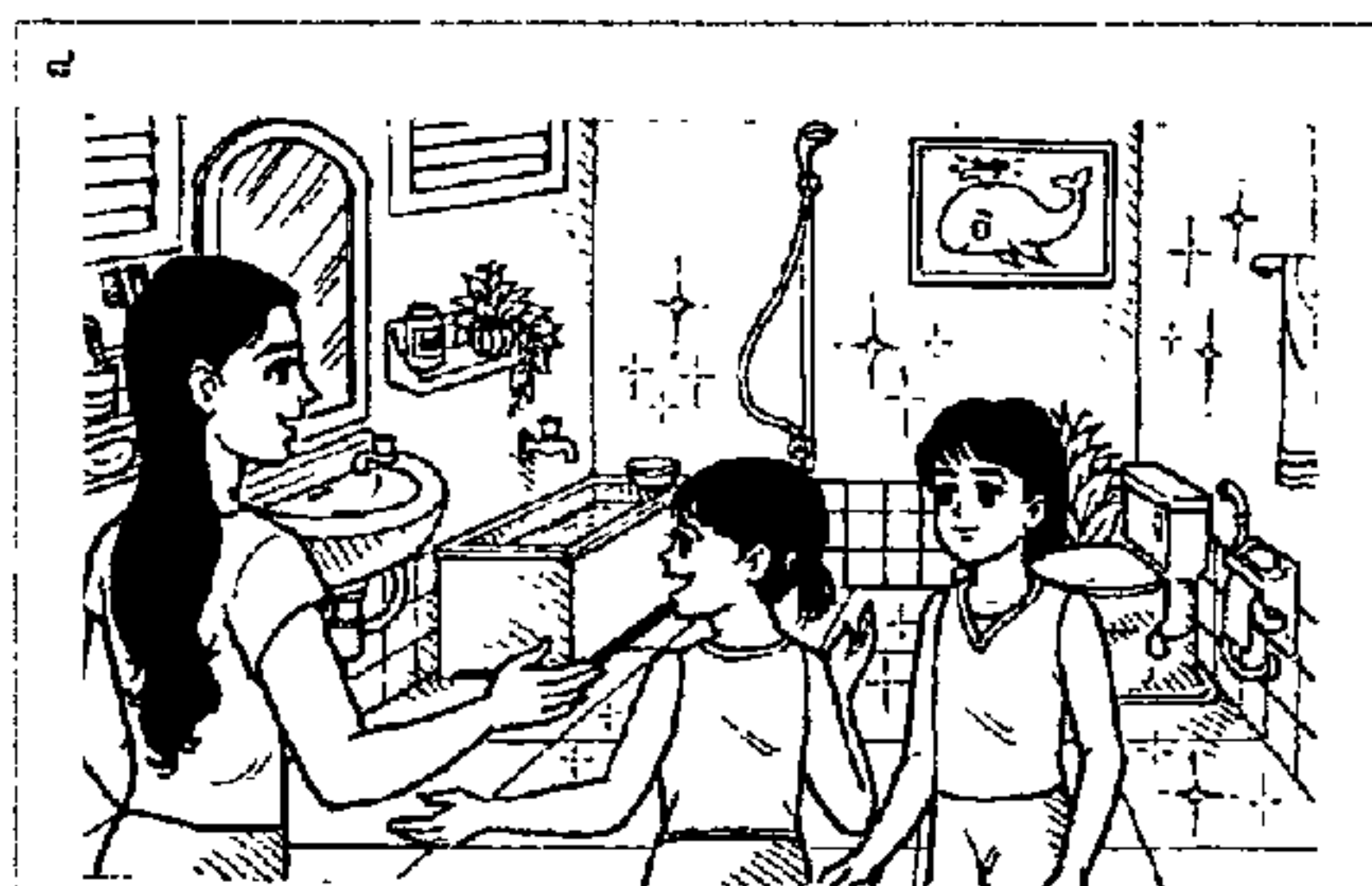

**เมื่อให้กับลูก ทำความสะอาดเสร็จเรียบร้อยแล้วก็
จัดตกแต่งห้องน้ำ ห้องส้วม**

นุก : พี่นัทคะ ! ห้องน้ำในโรงแรมมีกระถางต้นไม้ด้วยนะคะ
นัท : เต็มๆ พี่จะไปเอากระถางต้นไม้มาวางตรงนี้เองจะ !
นุก : หนูจะจัดประติมากรรม ยาสีฟัน สบู่ แชมพู บนชั้นเองนะคะ
นัท : พี่ว่าวางกระถางพุ่มไม้ตรงมุมขึ้นวางของก็สวยดีนะ
นุก : ใช่คะ ! แต่หนูเห็นที่โรงแรมเขาแขวนผ้านั่งนะคะ

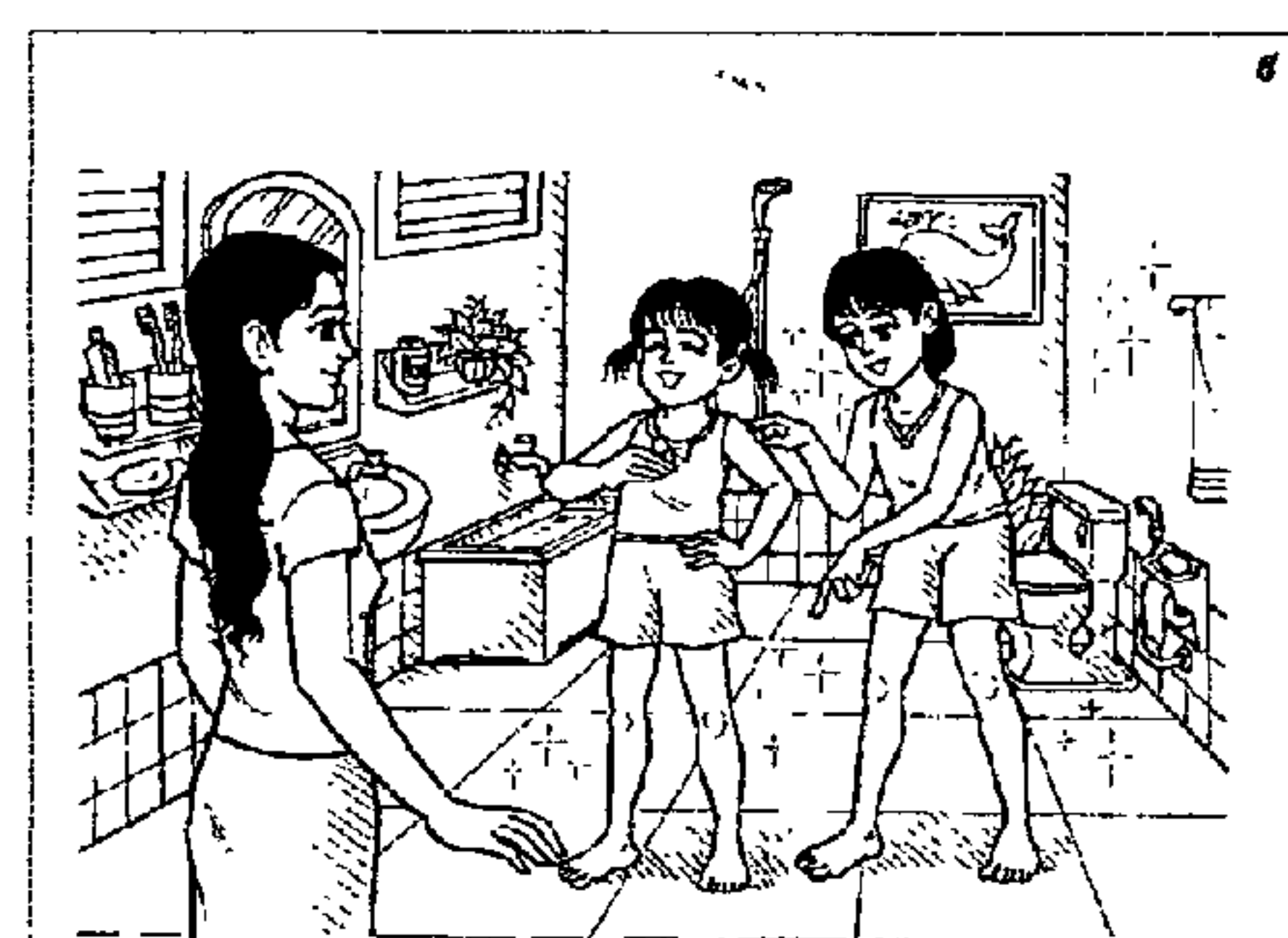

นัท : นุกช่วยพี่ดูสิคะ ! จะติดภาพวิว ตกแต่งตรงไหนดี
นุก : หนูว่าติดตรงประตูดีไหมคะ ! เพราะผนังด้านนี้ไม่มีช่องลม เพื่อระบาย
อากาศให้ถ่ายเท
นัท : ดีเหมือนกันจะ ! อ้อ ! เราต้องใส่ก๊อนดับกลิ่นไว้ในห้องน้ำด้วยนะ
นุก : กระดาษชำระและสบู่ที่จะล้างมือ ก็จัดวางเรียบร้อยแล้วคะ
นัท : เสร็จแล้วนะอุปกรณ์สำหรับอาบน้ำและอุปกรณ์สำหรับการใช้ส้วม
ไม่ปะปนกันแล้วนะ ไปตามแม่มาดูเร็ว !

นุกไปตามแม่มาดูการตกแต่งห้องน้ำ

แม่ : โทนมแม่ชอบชมห้องน้ำโรงแรมน้อยชิจะ ! โอโฮ สวยมากเลยจ้า
นัท : จริงเหรอคะแม่ ! ค่อยไปนุกคงไม่สิ้นลืมนึกอีกแล้วนะจะ
แม่ : แต่แม้ว่าหนูต้องช่วยกันทำความสะอาดและจัดตกแต่งบ่อย ๆ นะจะ

นุก : หนูขอบคุณเองคะ ห้องน้ำห้องส้วม จะได้สะอาดสวยงามและปลอดภัย
นัท : หนูก็ขอบคุณห้องน้ำห้องส้วมข้างล่างอีกนะจะ !
นุก : อ้าว ! เป็นเงินไป เอ้อ !

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
กลุ่มงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
การจัดบ้านและบริเวณบ้าน

รอบบ้านนามอง

ลำดับที่ ๕
คาบที่ ๑๑ - ๑๕

วีชราภรณ์ ศรีสง่า เรื่อง
รุ่งโรจน์ แสงพันธ์ ภาพ

ความท้าทาย

บ้านจะสวยงามน่าอยู่ส่วนหนึ่งมาจากบริเวณบ้านที่ต้นไม้ได้รับการดูแล บำรุงรักษา
ให้ดูร่มรื่น สวยงาม สะอาด และปลอดภัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. บอกวิธีการและขั้นตอนในการจัดตกแต่งบริเวณบ้านได้
๒. วางแผนและปฏิบัติตามเกี่ยวกับการจัดตกแต่งบริเวณบ้านได้
๓. บอกประโยชน์ของการจัดตกแต่งบริเวณได้

สาระการเรียนรู้

๑. เป้าหมาย : พ่อได้พานักเรียนไปช่วยกันทำสวนและจัดตกแต่งสวนบริเวณบ้านคุณย่า
ให้สะอาดสวยงามและเป็นระเบียบ
๒. วัสดุ - อุปกรณ์และเครื่องมือ : จอบ เสียม ส้อมพรวน ช้อนปลูก ไม้กวาดทางมะพร้าว
การกำจัดขยะทิ้ง กระดาษดำม้วน วัสดุตกแต่งทางเดิน ไม้ปักประดับ ปุ่ม บัวรดน้ำ
- ๓.วางแผนการทำงาน
 ๑. พยายามสรุปแผนผังในการจัดวางกระถางต้นไม้ และตกแต่งสวน
 ๒. นัท - นุช จัดทำอุปกรณ์ในการทำความสะอาด
 ๓. พ่อ - นัท - นุช จัดตกแต่งบริเวณบ้านคุณย่าให้เป็นระเบียบสวยงาม
๔. ลำดับวิธีดำเนินการ
 ๑. ใช้การกำจัดขยะทิ้ง และการกำจัดหญ้า ดอนหญ้าในแปลงดอกไม้ และใช้ไม้กวาด
ทางมะพร้าวทำความสะอาดทางเดิน ไม้ปัก
 ๒. เตรียมกระถางสำหรับปลูกและพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับที่จะปลูก
 ๓. เตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการปลูกและตกแต่ง
 ๔. ปรับพื้นที่ที่มีพุ่มไม้ย้อย และเปลี่ยนหลอดไฟสวนบ้านเพื่อให้มีแสงสว่างในเวลากลางคืน
 - ๕ จัดเตรียมสวนทางเดินหน้าบ้านได้เรียบร้อย
๕. ผลผลิตที่เกิดขึ้น : นัทกับนุชพบว่าบริเวณบ้านคุณย่าสะอาด สวยงาม น่าอยู่

คำนำ

การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่อง รอบบ้านน่ามอง
ได้จัดทำขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมาย ที่จะสร้างเป็นสื่อการเรียนการสอนในกลุ่ม
การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นงานบ้าน เรื่องการจัดบ้านและบริเวณ
บ้าน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ เกิดความสนุกสนานไปกับ
บทเรียน อีกทั้งเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียนให้นักเรียน
เกิดทักษะในการทำงาน ตั้งแต่เป้าหมายในการทำงานอย่างมีระบบ รู้จักคิด
อย่างมีเหตุผลและแก้ปัญหาในการทำงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และ
บอกประโยชน์ของการทำงานได้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผศ. สนั่น มีชั้นหมาก ที่ได้แนะนำ
แนวทางและให้กำลังใจในการทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

วิษราภรณ์ ศรีสง่า

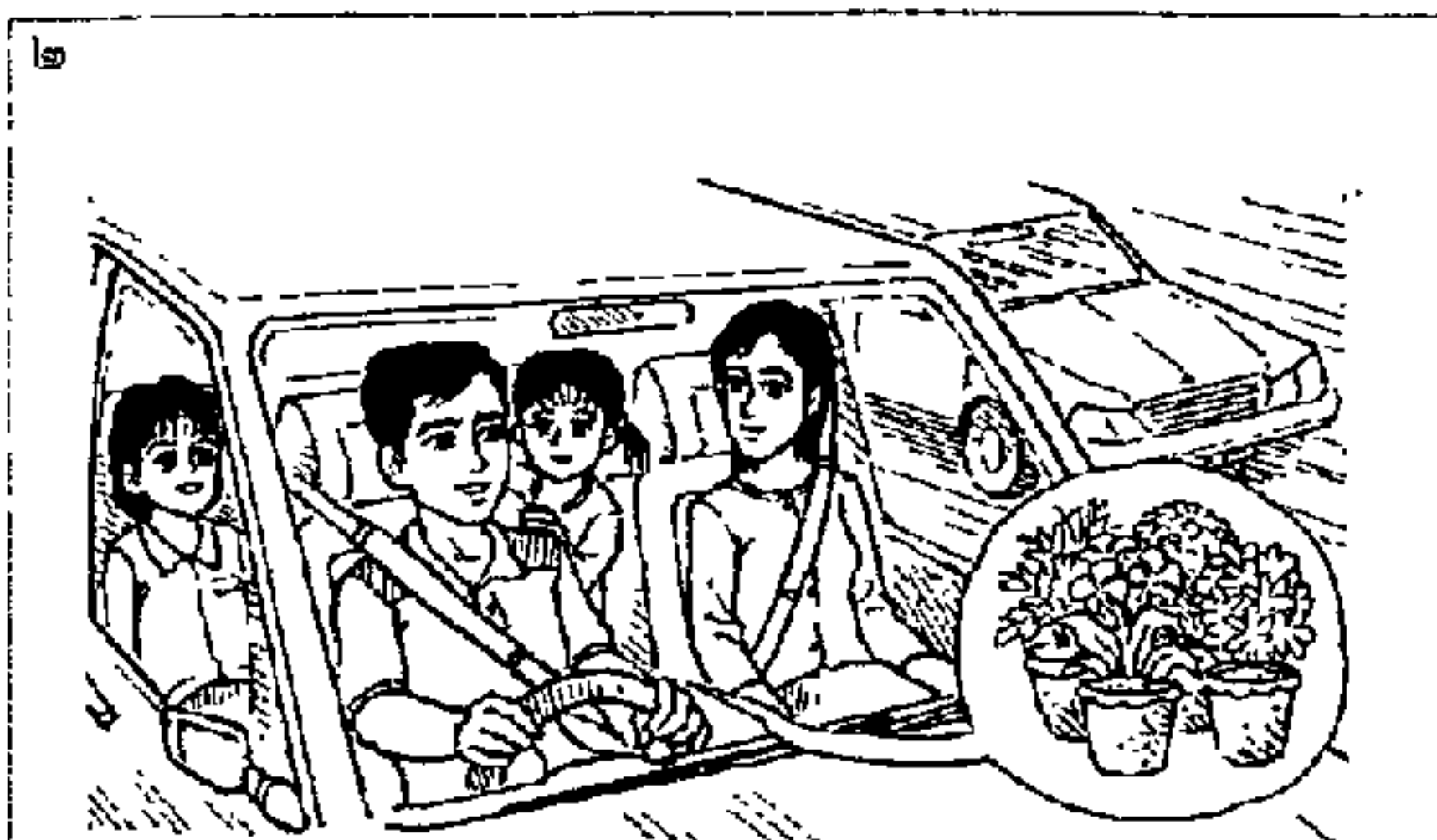
ข้อเสนอแนะในการใช้ แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

๑. ผู้สอนต้องใช้วิธีสอนตามแผนการสอนซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
 - ขั้นที่ ๑ นักเรียนอ่านเรื่อง
 - ขั้นที่ ๒ นักเรียนเล่าเรื่องที่อ่าน และอภิปรายเรื่อง
 - ขั้นที่ ๓ ครูแนะนำนักเรียนเขียนแผนที่จะปฏิบัติตามแผน
 - ขั้นที่ ๔ นักเรียนลงมือปฏิบัติตามแผน
 - ขั้นที่ ๕ เสนอผลงานอภิปรายสรุปการปฏิบัติงาน
๒. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ใช้เป็นสื่อแนะนำและสามารถ
ใช้สื่ออื่น ๆ เข้ามาเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ได้ตามความ
เหมาะสม

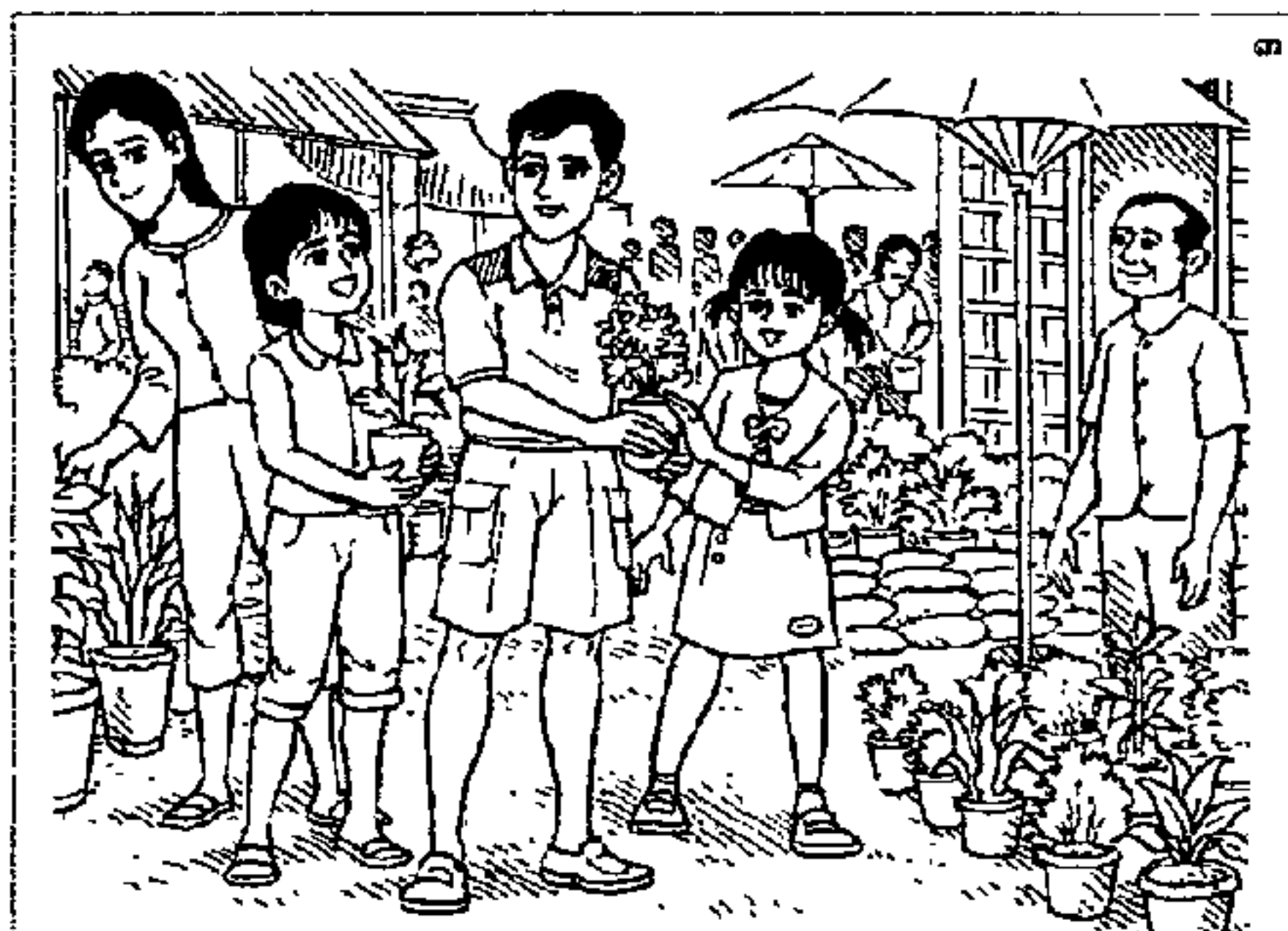

ในวันหยุดสุดสัปดาห์ พ่อพานักเรียนไปช่วยคุณย่าและสวน
นัทกับนุชได้มาก ที่จะได้พบคุณย่าอีก

พ่อ : แต่งตัวเสร็จกันหรือยังลูก เดี่ยวจะสาย
นุช : เสร็จแล้วค่ะ คุณพ่อ
นัท : รอเดี๋ยวนะคะ ! เรียบร้อยแล้วค่ะ
แม่ : ไม่ต้องรีบมากขนาดนั้นหรอกจ้ะ !

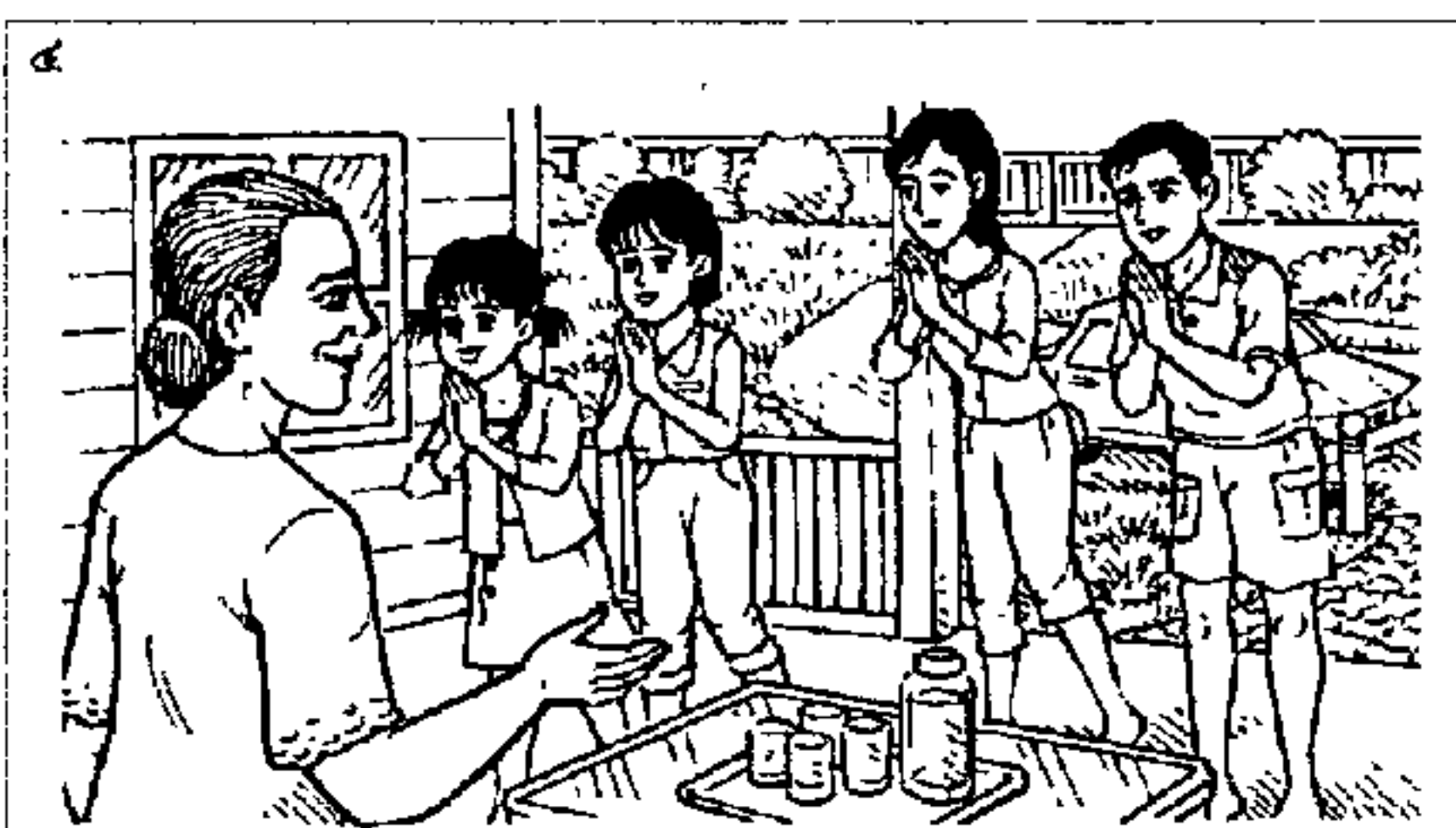

พ่อ : อ้าว ! เกือบลืมแล้วสิ เราต้องไปแวะสวนพฤกษจักรก่อน
 นัท : ไปซื้ออะไรคะพ่อ
 พ่อ : ซื้อต้นไม้ไปจัดสวนให้คุณแม่นะลูก !
 นูก : พ่อจะซื้อต้นอะไรคะ !
 พ่อ : พวกดอกไม้ไทย ๆ เพราะคุณย่าชอบ

เมื่อถึงตลาดนัดสวนพฤกษจักร ในขณะที่คุณพ่อเลือกต้นไม้

นัท - นูก : คุณพ่อคะ ! หนูช่วยเลือกนะคะ คุณย่าจะได้มีต้นไม้สวย ๆ
 พ่อ : ได้จ้ะ ! เอ้า ! ช่วยกันเร็ว เดี่ยวสายมากคุณย่าจะคอย

เมื่อมาถึงบ้านคุณย่า

นัท - นูก : คุณย่าสวัสดีค่ะ
 พ่อ - แม่ : สวัสดีครับ ! สวัสดีค่ะ ! คุณแม่
 คุณย่า : เอ้า ! มาลูก นั่งก่อนจ้ะ ! ต้มน้ำให้หายเหนื่อยก่อนนะ
 พ่อ : โอ้โฮ ! บ้านคุณแม่ทวด้าขึ้นเต็มเลยครับ
 คุณย่า : ก็ไม่มีใครช่วยดูแลนี่จ้ะ ! จึงบอกลูกมาดูแลนี่จ้ะ !

นัทกับนูกเดินสำรวจรอบ ๆ บ้านคุณย่า

นัท : บ้านคุณย่านี้กว้างจริง ๆ เลยนะจ้ะ !
 นูก : นั่นนะสิคะ ! ทั้งหน้าบ้าน ข้างบ้าน หลังบ้าน กว้างไปหมด
 นัท : พี่ว่าเราไปถามคุณพ่อดีกว่าว่าจะเริ่มทำตรงไหนดี

พ่อ : เด็กพวกนี้ใครตัดแต่งกิ่งพวกพุ่มไม้ก่อนนะลูก
 นุ๊ก : หนูขอดอนหญ้าที่แปลงดอกไม้เนาะ
 นัท : อ้อ ! หนูขโมยกวาดทางมะพร้าวกวาดเศษกิ่งไม้ ใบไม้ เศษหญ้าเนาะ

พ่อ : ทำความสะอาดเสร็จแล้วพ่อพาที่วางกระถางดอกไม้ก่อนนะ
 หนูสองคนช่วยกันเอาส้อมพรวนดินในแปลงกับกระถางดอกไม้หน่อยนะ
 นัท : ค่ะคุณพ่อ
 นุ๊ก : คุณพ่อกับเขาจะไปทำอะไร
 พ่อ : พ่อจะเอาไปปรับพื้นที่ ที่เป็นหลุมเป็นบ่อให้เสมอกัน
 นัท : หนูว่าวางกระถางตรงมุมนี้ดีไหมคะ ! จะได้เป็นสวนหย่อมดอกไม้สวย

นัท : คุณพ่อคะ ! ทางเดินเข้าบ้านคุณย่าไม่เสมอกันเลยคะ !
 นุ๊ก : หนูว่าเรามาช่วยกันเรียงตัวหนอนใหม่ดีกว่า ! พี่นัท
 นัท : ดีค่ะ ! เวลาเดินจะได้ไม่สะดุดล้ม

ตอนวางกระถางต้นไม้ไปวางเรียงตามสวนหย่อม และรอบต่าง ๆ รอบบ้าน
 พ่อ : เอาละ เป็นไงบ้างครับคุณแม่ ! คุณแม่ชอบไหมครับ
 คุณย่า : สวยมากเลยจะลูก เอา ! ทุกคนเก็บเครื่องมือแล้วไปอาบน้ำ
 หานข้าวกันเถอะ ! วันนี้นำอาหารจานโปรดให้ทุกคน
 เลยนะจ๊ะ
 นุ๊ก : เอ้ ! ในที่สุดรอบบ้านคุณย่าก็สะอาดสวยงามน่าอยู่จริงเลยคะ !

ประวัติของผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล	วัชรภรณ์ ศรีสง่า
เกิด	17 ธันวาคม 2510
ที่อยู่ปัจจุบัน	43/1 ม.16 ถนนพัฒนาการ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ 02 3217263
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสุเหร่าใหม่ 327 ซอยอนามัย ถนนศรีนครินทร์ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ 02 321 2559
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2538 : อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนประสานสามัคคี เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2539 – ปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนสุเหร่าใหม่ เขตสวนหลวง สังกัดกรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
ประถมศึกษา	: โรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม จังหวัดอุบลราชธานี
มัธยมศึกษา	: โรงเรียนอเนกวิทยา จังหวัดอุบลราชธานี
อุดมศึกษา	: คบ. สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี : กศ.ม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ